قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿75﴾

(75) అతను ఇలా అన్నాడు : మీరు నాతో సహనం వహించలేరని నేను మీకు చెప్పలేదా!?"

قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍۭ بَعْدَهَا فَلَا
تُصٰحِبْنِيْ ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَّدُنِّيْ عُذْرًا ﴿76﴾

(76) మూసా ఇలా అన్నాడు : "దీని తరువాత ఒకవేళ నేను మిమ్మల్ని ఏదైనా అడిగితే, మీరు నన్ను మీ వెంట ఉంచకండి. ఇకపైన నాపై చర్య తీసుకునేం దుకు మీకు కారణం దొరికింది."

فَانْطَلَقَا ٙ حَتّٰۤى اِذَاۤ اَتَيَاۤ اَهْلَ قَرْيَةِ ِۨاسْتَطْعَمَاۤ
اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا
يُّرِيْدُ اَنْ يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ ؕ قَالَ لَوْ شِئْتَ
لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿77﴾

(77) తరువాత వారిద్దరూ ముందుకు సాగి పోయారు. చివరకు ఒక పట్టణానికి చేరు కున్నారు. అక్కడి ప్రజలకు అన్నం పెట్టమని అభ్యర్థించారు. కాని వారు వీరిద్దరికీ ఆతిథ్యమివ్వడానికి తిరస్కరించారు. అక్కడ వారిద్దరూ కూలిపోనున్న ఒక గోడను చూసారు. ఆ వ్యక్తి ఆ గోడను మళ్ళీ నిలబెట్టాడు. మూసా ఇలా అన్నాడు : "మీరు కోరితే ఈ శ్రమకు బదులుగా ప్రతిఫలం తీసుకొని ఉండాల్సింది."

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ ۚ سَاُنَبِّئُكَ
بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿78﴾

(78) ఆయన ఇలా అన్నారు : "ఇక చాలు, మన సహవాసం. మీరు సహనం చూపలేకపోయిన ఆ విషయాల తత్వాన్ని నేను మీకు వివరిస్తాను.

اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِى
الْبَحْرِ فَاَرَدْتُّ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ
يَّاْخُذُ كُلَّ سَفِيْنَةٍ غَصْبًا ﴿79﴾

(79) పడవ నదిలో కష్టపడి పనిచేసుకొనే కొందరు నిరుపేదలది. నేను దానికి లోపం కల్పించాలని ఎందుకు నిశ్చయించుకున్నానంటే, పడవలను బలవంతంగా దోచుకొనే ఒక రాజు యొక్క ప్రాంతం రాబోతుంది.

وَاَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَاۤ اَنْ
يُّرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۚ ﴿80﴾

(80) ఇక ఆ బాలుని విషయం – అతని తల్లి దండ్రులు విశ్వాసులు. అతడు తన తలబిరుసు తనం వల్ల, తన అవిశ్వాసం వల్ల, వారిని వేధిస్తాడనే భయం మాకు కలిగింది.

فَاَرَدْنَاۤ اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكٰوةً
وَّاَقْرَبَ رُحْمًا ﴿81﴾

(81) ఈ కారణం వల్ల మేము కోరుకున్నదేమిటంటే, వారి ప్రభువు అతనికి మారుగా, అతనికంటే గుణవంతుడైన, రక్తసంబంధీకులకు దగ్గరగా ఉండే బిడ్డను వారికి ఇవ్వాలనే.

(82) ఇక గోడ విషయం ఏమిటంటే, అది ఈ పట్టణంలోనే నివసిస్తున్న ఇద్దరు అనాథ బాలురది. ఆ గోడ క్రింద వారికోసం ఒక నిధి ఉంది. వారి తండ్రి చాలా మంచివాడు. అందువల్ల వీరిద్దరూ యుక్తవయస్కులైన పిమ్మట తమ నిధిని తాము తీసుకోవాలని నీ ప్రభువు సంకల్పించాడు. ఇదంతా నీ ప్రభువు కారుణ్యం. నా అంతట నేను చేయలేదు. నీవు సహనం చూపలేని విషయాల వాస్తవం ఇది." (83) ఓ ప్రవక్తా! వీరు నిన్ను జుల్‌ఖర్‌నైన్‌ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో "నేను అతన్ని గురించి మీకు త్వరలో వినిపిస్తాను" అని పలుకు.	وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا ۚ فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿82﴾ ع 10 12 1 وَيَسْأَلُونَكَ عَن ذِي الْقَرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿83﴾

75 - 82 వాక్యాల వివరణ :

వ్యాఖ్యానం : మూసా (అ) ఇలా అన్నారు, "దీని తరువాత ఒకవేళ నేను మిమ్మల్ని ఏదైనా అడిగితే, మీరు నన్ను మీ వెంట ఉండనీయకండి. ఎందుకంటే ఇప్పుడు మీకు నా తరఫు నుండి కారణం దొరికిపోయింది. మీరు నాకు ఒకటి కాదు, రెండుసార్లు మీ వెంట ఉండే అవకాశం ఇచ్చారు." ఇద్దరూ ముందుకు సాగారు. చివరికి రాత్రి అవగానే ఒక పట్టణానికి చేరుకున్నారు. ఇద్దరూ అక్కడి ప్రజలకు ఆహారం కోరారు. అక్కడి ప్రజలు వారికి ఆతిథ్యం ఇవ్వటానికి నిరాకరించారు. ఆ పట్టణంలో ఒక గోడ ఉండేది. అది పడిపోయే స్థితిలో ఉండేది. ఖిజర్ (అ) దానిపై తన చేతితో నిమిరారు, వెంటనే ఆ గోడ పటిష్టంగా తయారైంది. అప్పుడు మూసా (అ), మీరు దీనికి ప్రతిఫలం తీసుకొని ఉండవలసింది. ఎందుకంటే మనకిప్పుడు డబ్బుల అవసరం ఉంది, ఇంకా వారు మనల్ని అతిథిగా స్వీకరించనూ లేదు. అప్పుడు ఖిజర్ (అ), "మీ వాగ్దానం ప్రకారం నన్ను మీరు విడిచిపెట్టండి, అయితే మీరు అసహనానికి గురైన ఆ మూడు వృత్తాంతాల వాస్తవాన్ని నేను మీకు తెలియజేస్తాను" అని అన్నారు. మహాప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, "అల్లాహ్ మూసాను కరుణించుగాక, ఆయన గారు గనక సహనం వహించి ఉంటే ఇంకా ఆ ఇద్దరి ప్రయాణీకుల ఘటనలు ఇంకా అనేకం మనకు తెలిసేవి." (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.119) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

అంటే ఇది పిసినారుల, అనాథల పట్టణం అన్నమాట. ఎందుకంటే ఇక్కడి ప్రజలు అతిథులకు ఆతిథ్యం ఇవ్వటాన్నే తిరస్కరించారు. వాస్తవంగా బాటసారులకు అన్నం పెట్టడం, ఆతిథ్యం ఇవ్వటం గొప్ప సద్గుణంగా భావించబడుతోంది. ఒక హదీసులో (సహీహ్ బుఖారీ : హ.నెం.5559) ప్రవక్త (స), "అల్లాహ్‌పై, తీర్పుదినంపై విశ్వాసం గల వ్యక్తి తన అతిథిని గౌరవించాలి, ఆదరించాలి" అని బోధించారు. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్ షర్‌హు జామిఉస్సగీర్ - 5-209). (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

పడవకు రంధ్రం చేయడం చూచి మూసా (అ) తప్పుగా భావించారు. దానిపట్ల అయిష్టాన్ని కూడా వ్యక్తం చేసారు. అయితే దాని తత్వాన్ని అల్లాహ్ (త) ఖిజర్‌కు తెలియజేసాడు. అప్పుడతను "నేను ఆ పడవకు రంధ్రం ఎందుకు చేసానంటే, లోపం ఉండటం వల్ల పడవ క్రూరమైన రాజుల బారి నుండి తప్పించుకుంటుంది. ఎందుకంటే ఇది పేదల పడవ, దీనిద్వారానే వీరి జీవనం సాగుతుంది. ఇక్కడి రాజు తన ప్రాంతం గుండా పోయే పడవల్ని దోచుకునేవాడు. అయితే ఆ పడవలో ఉన్న వారందరూ అనాథలే. ఆ క్రూరమైన రాజు పేరు హర్ద్ బిన్ బద్ర్. అతను హైస్ బిన్ ఇస్‌హాఖ్ సంతతికి చెందినవాడు. తౌరాతులో ఈ రాజుల గురించి వివరంగా ఉంది. ఇతడు

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا ﴿84﴾
فَأَتْبَعَ سَبَبًا ﴿85﴾
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي
عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَا ذَا
الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ
حُسْنًا ﴿86﴾
قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ
فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿87﴾
وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَىٰ ۖ
وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿88﴾
ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿89﴾

(84) మేము అతనికి భూమిలో అధికారాన్ని ప్రసాదించాము. అతనికి అన్ని రకాల సాధనాలనూ, వనరులనూ కల్పించాము. (85) అతను సన్నాహాలు చేశాడు –(86) చివరికి అతను సూర్యుడు అస్తమించే హద్దుకు చేరినప్పుడు నల్లని నీటిలో సూర్యుడు మునుగుతూ ఉండగా అతను చూశాడు. అక్కడ అతనికి ఒక జాతి ప్రజలు కన్పించారు. అప్పుడు మేము ఇలా అన్నాము : "ఓ జుల్‌ఖర్‌నైన్! ఆ జాతి ప్రజలను శిక్షించటానికి గాని, వారి పట్ల ఉదార వైఖరిని అవలంబించటానికి గానీ, నీకు అధికారం ఉన్నది." (87) అతను ఇలా అన్నాడు : "వారిలో దౌర్జన్యం చేసేవాడిని మేము శిక్షిస్తాము. ఆపై అతను తన ప్రభువు వైపునకు మరలింపబడతాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి మరింత తీవ్రమైన శిక్ష విధిస్తాడు. (88) వారిలో విశ్వసించినవాడికి, సత్కార్యాలు చేసేవాడికీ మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. అంతేకాదు, మేము అతడికి సులువైన ఆదేశాలను ఇస్తాము.

(89) తరువాత అతను మళ్ళీ సన్నాహాలు చేశాడు.

వారిలో ఒక్కడు.

ఆ బాలుణ్ణి ఖిజర్ (అ) చంపివేసారు. ఎందుకంటే అవిశ్వాసం అతనిలో నాటుకొని ఉంది. (ఇబ్నె జరీర్). ఆ అందమైన బాలుని ప్రేమ వాడి తల్లిదండ్రులను అవిశ్వాసానికి గురిచేయకూడదని ఇలా చేయడం జరిగింది. మరణించిన బాలునికి బదులుగా వారికి అమ్మాయి పుట్టింది. అంటే అల్లాహ్ ఆ బాలునికి బదులు సద్గుణవంతుడైన, తల్లిదండ్రులకు ప్రీతికరమైన, విధేయుడైన బాలుణ్ని ప్రసాదించాడని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఉంది. మరో ఉల్లేఖనంలో వారికి అమ్మాయి పుట్టిందని ఉంది. అదేవిధంగా ఖిజర్ ఆ బాలుణ్ని చంపినపుడు అతని తల్లి గర్భవతి అని కూడా ఉంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్).

ఖిజర్ (అ) వేరయే ముందు ఆ మూడు సంఘటనల తత్వాన్ని మూసాకు విశదపరచాలని నిశ్చయించుకున్నారు. లేకుంటే దాన్ని మూసా (అ) పొరపడవచ్చని ఊహించారు. కొన్ని కార్యాలు అల్లాహ్ నిర్ణయపరిధిలోనే ఉంటాయి. వాటిని గురించి అల్లాహ్‌కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. ఇలాంటి వాటిలో కొన్ని ఖిజర్‌కు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ కారణంగానే ఆయన ఎలాంటి కార్యాలు నెరవేర్చారంటే వాటిని ధార్మిక దృష్టితో చూస్తే ఎంతమాత్రం ధర్మసమ్మతం కావు. అందువల్లే మూసా (అ) సహించలేకపోయారు. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ (త) సజ్జనుల సంతానాన్ని పరిరక్షిస్తాడు. ఇలా ఆదేశించబడింది – "వారి తండ్రి సజ్జనుడు, అంటే అల్లాహ్ పుణ్యాత్ముల సంతానాన్ని పరిరక్షిస్తాడు." ఇంకా ఇలా ఆదేశించబడింది, "ఇంకా ఇవన్నీ దైవలీల వల్ల జరిగినవే" అంటే నేను నెరవేర్చిన కార్యాలన్నీ అల్లాహ్ ఆదేశానుసారమే జరిగాయి. ఇవన్నీ నేను కోరి చేయలేదు,

(90) చివరకు అతను సూర్యుడు ఉదయించే హద్దువరకు పోయాడు. అక్కడ అతను ఒక జాతిపై సూర్యుడు ఉదయించటం చూసాడు. దానికోసం మేము ఎండ నుండి రక్షణ పొందే ఏర్పాటు ఏదీ చేయలేదు. (91) ఈ విధంగా జుల్‌ఖర్‌నైన్ వద్ద ఉన్నది ఏమిటో మాకు తెలుసు. (92) మళ్ళీ అతను సన్నాహాలు చేశాడు. (93) చివరకు అతను రెండు పర్వతాల మధ్యకు చేరినప్పుడు, అక్కడ అతనికి ఒక జాతి కన్పించింది. ఆ జాతి ప్రతి విషయాన్నీ అతి కష్టంగా అర్థం చేసుకుంటుంది. (94) వారు ఇలా అన్నారు, "జుల్‌ఖర్‌నైన్! యాజూజ్, మాజూజ్‌లు ఈ భూభాగంలో కల్లోలాన్ని వ్యాపింపచేస్తున్నారు. కనుక నీవు మాకూ – వారికీ మధ్య అడ్డంగా ఒక గోడను నిర్మించు. అందుకు మేము నీకు ఏదైనా సుంకం చెల్లించాలా?" (95) అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు, "నా ప్రభువు నాకు ఇచ్చినదే చాలు. మీరు మాత్రం శ్రమ ద్వారా నాకు సహాయం చేయండి. నేను మీకూ – వారికీ మధ్య అడ్డంగా గోడ కడతాను. (96) నాకు ఇనుప రేకులను తెచ్చి ఇవ్వండి." చివరకు ఆ రెండు పర్వతాల మధ్య ఉన్న ఖాళీ స్థలాన్ని అతను పూడ్చివేసి, ప్రజలతో "ఇక మంటలు రగిలించండి" అని అన్నాడు. తరువాత పూర్తిగా నిప్పు మాదిరిగా ఎర్రగా చేసి అతను, "ఇక కరిగిన రాగిని తీసుకురండి. దీనిపై కుమ్మరిస్తాను" అని అన్నాడు. (97) యాజూజ్, మాజూజ్‌లు దాని పైకి ఎక్కి రానూలేరు, దానికి కన్నం వేయటం వారికి ఇంకా కష్టతరం. (98) జుల్‌ఖర్‌నైన్ ఇలా అన్నాడు, "ఇది నా ప్రభువు కరుణ, కాని నా ప్రభువు యొక్క వాగ్దాన సమయం ఆసన్నమైనపుడు, ఆయన దానిని నేలమట్టం చేస్తాడు. నా ప్రభువు వాగ్దానం సత్యమైనది." (99) ఆ రోజున మేము ప్రజలను వదలిపెడతాము. వారు పరస్పరం కలిసిపోతారు. శంఖం ఊదబడుతుంది. మేము మానవులందరినీ ఒకేసారి సమావేశపరుస్తాము.

حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ دُوْنِهَا سِتْرًا ۙ ﴿90﴾
كَذٰلِكَ ؕ وَقَدْ اَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿91﴾
ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿92﴾
حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمَا
قَوْمًا ۙ لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ﴿93﴾
قَالُوْا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوْجَ وَمَاْجُوْجَ
مُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا
عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿94﴾
قَالَ مَا مَكَّنِّىْ فِيْهِ رَبِّىْ خَيْرٌ فَاَعِيْنُوْنِىْ بِقُوَّةٍ
اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۙ ﴿95﴾
اٰتُوْنِىْ زُبَرَ الْحَدِيْدِ ؕ حَتّٰٓى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ
الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا ۙ
قَالَ اٰتُوْنِىْٓ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ؕ ﴿96﴾
فَمَا اسْطَاعُوْٓا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ وَمَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ
نَقْبًا ﴿97﴾
قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّىْ ۚ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّىْ
جَعَلَهٗ دَكَّآءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّىْ حَقًّا ؕ ﴿98﴾
وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِىْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ
فِى الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ۙ ﴿99﴾

وَّعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضَا ۙ﴿100﴾
الَّذِيْنَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِيْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِيْ
وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَمْعًا ۧ﴿101﴾ ع 11 19 2
اَفَحَسِبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ يَّتَّخِذُوْا عِبَادِيْ مِنْ
دُوْنِيْٓ اَوْلِيَآءَ ؕ اِنَّآ اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ
نُزُلًا ﴿102﴾
قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِيْنَ اَعْمَالًا ؕ﴿103﴾
اَلَّذِيْنَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ
يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا ﴿104﴾
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهٖ
فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيْمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَزْنًا ﴿105﴾
ذٰلِكَ جَزَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوْا وَاتَّخَذُوْٓا
اٰيٰتِيْ وَرُسُلِيْ هُزُوًا ﴿106﴾
اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَانَتْ لَهُمْ
جَنّٰتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۙ﴿107﴾
خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يَبْغُوْنَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿108﴾
قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ رَبِّيْ لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ وَلَوْ جِئْنَا
بِمِثْلِهٖ مَدَدًا ﴿109﴾

(100) ఆ రోజున మేము నరకాన్ని అవిశ్వాసుల ముందు తీసుకువస్తాము. (101) వారు మా హితోపదేశం పట్ల గ్రుడ్డిగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అసలు దానిని వినటానికి ఏమాత్రం సిద్ధపడలేదు.

(102) అయితే ఈ అవిశ్వాసులు, నన్ను వదలి, నా దాసులను తమ కార్యకర్తలుగా చేసుకొనే తలంపు కలిగి ఉన్నారా? అటువంటి అవిశ్వాసులకు ఆతిథ్యంగా మేము నరకాన్ని సిద్ధం చేసి ఉంచాము. (103) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను : "సత్కార్యాలపరంగా అధికంగా నష్టపోయే వారెవరో మేము మీకు తెలుపమంటారా?" (104) ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి ప్రయత్నాలన్నీ రుజుమార్గం నుండి తొలగి ఉంటాయి. అయినా వారు తాము చేసేదంతా సవ్యంగానే ఉందని భావిస్తారు. (105) వారు తమ ప్రభువు వాక్యాలను నమ్మకుండా తిరస్కరించిన వారు. ఆయన సాన్నిధ్యంలో హాజరు కావలసి ఉన్నదనే విషయాన్ని విశ్వసించనివారు. అందువల్లే వారి సత్కార్యాలన్నీ వృధా అయిపోయాయి. ప్రళయదినం నాడు మేము వాటికి ఏమాత్రం విలువనీయము. (106) వారి ప్రతిఫలం నరకం. వారు అవిశ్వాసానికి పాల్పడినందుకు బదులుగా వారు మా వాక్యాలనూ, మా ప్రవక్తలనూ, ఎగతాళి చేసినదానికి ఫలితంగా. (107) అయితే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారికి ఆతిథ్యంగా స్వర్గ ఉద్యానవనాలు ఉంటాయి. (108) వాటిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఆ స్థలాన్ని వదలిపోవాలని వారి మనస్సు ఎన్నడూ కోరదు.

(109) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా ప్రకటించు, "ఒకవేళ నా ప్రభువు మాటలు వ్రాయటానికి సముద్ర జలమే సిరా అయినా, అది ఖాళీఅయిపోతుంది గాని, నా ప్రభువు మాటలు మాత్రం పూర్తి కావు. అంతేకాదు, మేము మళ్ళీ ఇంతే సిరాను తెచ్చినా, అది కూడా సరిపోదు."

(110) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా పలుకు : “నేను కేవలం ఒక మానవుణ్ణి, మీలాంటి వాణ్ణి. నాకు వహీద్వారా ఇలా తెలుపబడింది. మీ దైవం కేవలం ఒకే దైవం, కనుక తన ప్రభువును కలుసుకోవాలని కోరేవాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. ఆరాధనలో తన ప్రభువుకు సాటి కల్పించకూడదు.”	قُلۡ اِنَّمَاۤ اَنَا بَشَرٌ مِّثۡلُكُمۡ يُوۡحٰۤى اِلَىَّ اَنَّمَاۤ اِلٰهُكُمۡ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ‌ۚ فَمَنۡ كَانَ يَرۡجُوۡا لِقَآءَ رَبِّهٖ فَلۡيَعۡمَلۡ عَمَلًا صَالِحًا وَّلَا يُشۡرِكۡ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖۤ اَحَدًا ؏ (110) ع 12 9 3

83 – 110 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో ఖిజర్ (అ) గురించి ప్రస్తావించబడింది. ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, “ఒక రోజు మూసా (అ) బనీ ఇస్రాయీల్‌ని ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్నారు, ఒక వ్యక్తి లేచి “ఈ కాలంలో అందరికన్నా గొప్ప పండితుడు ఎవరు?” అని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు మూసా (అ) “నేనే అందరికన్నా గొప్ప పండితుడను” అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఇది అల్లాహ్‌కు ఎంతమాత్రం నచ్చలేదు. ఇంకా ఇలా ఆదేశించాడు, “నువ్వు ఇలా అనకుండా ఉండవలసింది.” అప్పుడు అల్లాహ్ (త) మా భక్తుల్లోని ఒక వ్యక్తి కొన్ని విషయాల్లో నీకంటే ఎక్కువ జ్ఞానం కలిగి ఉన్నాడు అని తెలియపర్చాడు. ఆ తరువాత మూసా (అ) వాటి విద్యను అభ్యసించడానికి ప్రత్యేకంగా సహనం గురించి నేర్చుకోవటానికి ఖిజర్ వద్దకు వెళ్ళారు. అతని వద్ద అనేక విషయాల గురించి విద్యనభ్యసించారు. (బుఖారీ)

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో జుల్‌ఖర్నయిన్ చక్రవర్తి గురించి ప్రస్తావించబడింది. అతడు తూర్పు పడమరలను జయించాడు. సమస్త శక్తి యుక్తులు, గౌరవం, పేరు ప్రతిష్ఠలు కలిగి ఉన్నా అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తూ, ఆయనకు కృతజ్ఞుడై ఉండేవాడు. ఓ మక్కా అవిశ్వాసులారా! వారి ముందు మీరు ఏమాత్రం కారు. కాని మీరు చాలా అహంకారంగా, గర్వంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు, సత్యాన్నే తిరస్కరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ ఆదేశాల్నే వ్యతిరేకిస్తున్నారు. విధేయతకు సిద్ధంగా లేరు.

వ్యాఖ్యానం :

అతని తలపై రెండు వైపుల రాగి ఉండేది. అందువల్ల అతనికి జుల్‌ఖర్నయిన్ అని అనేవారు. గ్రంథ ప్రజలలోని కొందరు అతడు రోమ్, పారసీక చక్రవర్తి అయినందువల్ల లేదా అతని తలపై రెండు కొమ్ములు ఉండేవని, మరికొందరు ప్రపంచ రెండు అంచుల వరకు ప్రయాణం చేసినందువల్ల జుల్‌ఖర్‌నయిన్ అనే బిరుదు పొందాడని అభిప్రాయపడుతున్నారు.

జుల్‌ఖర్నయిన్ విశాల సామ్రాజ్యానికి, గొప్ప బలగానికి అధిపతి

అంటే మేము అతనికి విశాల సామ్రాజ్యాన్ని, అనేక రకాల యుద్ధ సామగ్రిని ప్రసాదించాము. అతని వద్ద చాలా పెద్ద సైన్యం, చాలా పెద్ద మొత్తంలో యుద్ధ సామగ్రి ఉండేది. అతని అధీనంలో పెద్ద పెద్ద కోటలు ఉండేవి. ఈ కారణం వల్లనే తూర్పుపడమర దేశాలు అతని అధీనంలోకి వచ్చి చేరాయి. ప్రపంచం అతని ఆజ్ఞలపై నడిచేది. ఇంకా అనేక జాతులను అతని సేవను అదృష్టంగా భావించడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది, “మేము వారికి సకల సదుపాయాలను, వనరులను, అనేక విద్యలను, ప్రాపంచిక సూచనలను ప్రసాదించాము. అతడు అనేక భాషలను తెలిసి ఉండేవాడు. ఏ జాతితో యుద్ధం చేస్తే ఆ జాతి ప్రజలతో ఆ భాషలో మాట్లాడేవాడు.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఇలా ఉపదేశిస్తున్నాడు, “ఖురైషులు జుల్‌ఖర్నయిన్ గురించి నిన్ను ప్రశ్నిస్తున్నారు, మీరు ఇలా పలకండి : ‘దీన్ని గురించి నేను మీకు అల్లాహ్ నాపై అవతరింపజేసిన వాక్యాలను వినిపిస్తాను.’ ఇక్కడి

నుండి జుల్‌ఖర్నయిన్ ప్రస్తావన ప్రారంభమయింది. అల్లాహ్ అతనికి సైనిక బలాన్ని, ధనాన్ని, వివేకాన్ని, తెలివితేటలను, పేరు ప్రఖ్యాతులను, ఆధిక్యతను ప్రసాదించాడు. ప్రతి వస్తువునూ పొందే మార్గాన్ని బోధించాడు. అతని వద్ద శక్తి, ఆయుధాలు, ఇతర వనరులన్నీ ఉండేవి. వీటన్నిటినీ ఉపయోగించి ప్రాక్ పశ్చిమాలను జయించాడు. పడమర దిక్కున ఆయన సూర్యుణ్ని మట్టి నల్లగాను, వేడిగాను ఉన్న ఏటిలో అస్తమించటం చూసాడు. ఖుర్‌ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఏటిని అట్లాంటిక్ సముద్రంగా గుర్తించారు. జుల్‌ఖర్నయిన్ దీని తీర ప్రాంతం వరకు వెళ్ళి ఆగిపోయాడు. అక్కడ సూర్యాస్తమయంలో సూర్యుడు ఆ సమయంలో మునిగిపోతున్నట్లు అనిపించేది. పడమర చివరి అంచుకు చేరిన తరువాత జుల్‌ఖర్నయిన్ తూర్పు వైపునకు తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. దారిలో ఎదురైన జాతులన్నిటికీ దేవుని ఏకత్వ సందేశాన్ని అందజేసాడు. స్వీకరించిన వారిని విడిచిపెట్టాడు. స్వీకరించని వారిని శిక్షించి, వారి ధనాన్ని దోచుకున్నాడు. వారిలోని బలవంతులను తన సైన్యంలో చేర్చుకున్నాడు. చివరికి తూర్పు చివరి అంచుకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ అతడు ఒక జాతిని ఎటువంటి సభ్యతా, సంస్కారం, సంస్కృతి లేనట్లుగా గుర్తించాడు. వారికి ఇళ్ళు లేవు. చెట్లు లేవు వారికి ఆశ్రయం ఇవ్వటానికి. "వీరు ఎరుపుగా ఉండేవారని, పొట్టిగా ఉండేవారని, గుహల్లో నివసించేవారని, చేపలను ఆహారంగా తినేవారని" సయీద్ బిన్ జుబైర్ పేర్కొన్నారు.

ఇతడు తూర్పు చివరి అంచుకు చేరిన తరువాత తూర్పు పడమరల మధ్య ఉత్తర దక్షిణ మార్గాన్ని ఎన్నుకొని ముందుకు సాగాడు. చివరికి పడమర చివరి అంచుకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ రెండు వైపుల ఎత్తైన కొండలు ఉండేవి. రెంటిమధ్య విశాలమైన ఖాళీ స్థలముండేది. అక్కడ ఒక మానవ సమూహం తారసపడింది. వారి భాష అర్థమయ్యే స్థితిలో ఉండేది కాదు. ఎందుకంటే వారి భాష విచిత్రంగా ఉండేది. ఇంకా వారిలో అర్థం చేసుకొనే శక్తి కూడా అంత ఉండేది కాదు. వారు జుల్‌ఖర్నయిన్‌తో "ఈ రెండు కొండల వెనుక యాజూజ్ మాజూజ్ జాతి వారు నివసిస్తున్నారు. వారికి అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా కొండల మధ్య ఉన్న మార్గం ద్వారా మా ప్రాంతంలోనికి వచ్చి కల్లోలం, ఉపద్రవం, హత్యలు, లూటీలు చేసి తిరిగి తమ ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోతున్నారు. మీరు మా నుండి ప్రతిఫలం తీసుకొని మాకూ – వారికీ మధ్య ఏదైనా అడ్డు ఏర్పాటు చేయగలరా?" అని విన్నవించుకున్నారు.

జుల్‌ఖర్నయిన్ వారికి అవునని సమాధానమిచ్చాడు. అతడు వారితో ప్రతిఫలం అవసరం లేదని, అల్లాహ్ ప్రసాదించిందే నావద్ద చాలా ఉందని, మీరు కేవలం శ్రమ ద్వారా, సాంకేతిక నిపుణుల ద్వారా, పరికరాల ద్వారా నాకు సహాయం చేయండి. నేను మీ సమస్యను తీర్చగలను అని అన్నాడు. వారిని ఇనుప రేకులు ఇవ్వమని కోరాడు. రెండు కొండల మధ్య ప్రదేశంలో ఇనుప రేకులతో రెండు సమాంతర గోడలను పేర్చాడు. వారిని ఆ రెండు గోడల మధ్య అగ్నిని రగిలింపజేయమని ఆదేశించాడు. ఆ తరువాత కరిగించిన రాగిని ఇవ్వమని, దాన్ని ఆ గోడలపై వేస్తానని, అది ఇనుప గోడలకు అతుక్కుపోతుందని, ఆ గోడ చాలా ఎత్తుగా దృఢంగా ఉంటుందని అన్నాడు. అదేవిధంగా జరిగింది. ఆ తరువాత నుండి యాజూజ్ మాజూజ్‌లు రావటం మానివేసారు. వారు దానికి కన్నం వేయడం కూడా అసాధ్యంగా మిగిలింది. అప్పుడు జుల్‌ఖర్నయిన్ ఇక్కడి ప్రజలకు ఈ గోడ దైవకారుణ్యం అని, ఇప్పుడు వారు వచ్చి అల్లకల్లోలం సృష్టించలేరని, తీర్పుదినానికి ముందు వారు బయటపడే సమయం ఆసన్నమయినపుడు ఈ అడ్డుగోడ తునాతునకలు అవుతుందని, మొదటిలా మార్గం ఏర్పడుతుందని అన్నాడు. ఏది ఏమైనా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుంది. మానవులకు వారి కర్మల ప్రకారం శిక్షా ప్రతిఫలాలు ఇవ్వటం జరుగుతుంది.

యాజూజ్ మాజూజ్‌లు ఎవరైనాసరే, ప్రామాణిక హదీసుల్లో ఇలా ఉంది : "తీర్పుదినం సమీపించగానే ఆ గోడ తునాతునకలు అయిపోతుందని, యాజూజ్ మాజూజ్‌ల సైన్యం బయల్పడుతుంది" అని ఉంది. ఇమామ్

అహ్మద్, తిర్మిజి, హాకిమ్ ఇంకా ఇతరులు అబూ హురైరా (రజి) ద్వారా ఉల్లేఖించారు. ముహద్దిస్ అల్బానీ గారు దీన్ని పునఃపరిశీలించి, ధృవపరిచారు. “వారు బావులలోని నీటిని త్రాగివేస్తారు. ప్రజలు వారికి భయపడి కోటల్లో దాక్కుంటారు. వారు తమ బాణాల్ని ఆకాశం వైపునకు వదులుతారు. అవి రక్తసిక్తమై వారి వైపు మరలుతాయి. అప్పుడు వారు, “మేము భూవాసులను జయించాము, ఆకాశవాసుల కన్నా ఉన్నతమైనవారమని ప్రగల్భాలు పలుకుతారు.”

అప్పుడు అల్లాహ్ వారి తల వెనుక భాగాన్ని ఒక వ్యాధికి గురిచేస్తాడు. దాని కారణంగా వారందరూ మరణిస్తారు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు, “ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి! జంతువులు వారి మాంసాన్ని తిని బలుస్తాయి, అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాయి. అల్లాహ్ ఆదేశం, “అంటే దజ్జాల్ మరణం తరువాత యాజూజ్ మాజూజ్‌లు బయల్పడినప్పుడు అధిక జనసమూహం వల్ల ఒకర్ని ఒకరు గుద్దుకోవటం జరుగుతుంది. అన్ని వైపులా అత్యాచారాలూ, హత్యలూ, హింస చెలరేగుతాయి.”

ఫత్‌హుల్ బారీ రచయిత ఇలా వ్రాస్తున్నారు, అప్పుడు ఈసా (అ) విశ్వాసులను తీసుకొని తూర్ కొండవైపు వెళ్ళిపోతారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వారి ముక్కుల్లో ఒక విధమైన పురుగుల్ని సృష్టిస్తాడు, దాని వల్ల వారందరూ మరణిస్తారు. వారు మక్కా, మదీనా, బైతుల్ మఖ్దిస్‌లలో ప్రవేశించలేరు. ఇంకా ప్రజల వరకూ చేరలేరు. అప్పుడు ప్రజలు అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ ఇలా వ్రాస్తున్నారు, “కర్మలను అల్లాహ్ స్వీకరించాలంటే దానికి రెండు షరతులు ఉన్నాయి. ఒకటి అది ముహమ్మద్ (స) సంప్రదాయం ప్రకారం ఉండాలి, రెండు కేవలం అల్లాహ్ ప్రసన్నత కొరకే చేయాలి. పేరు ప్రతిష్టల కోసమో, ప్రదర్శనాబుద్ధితోనో, ప్రాపంచిక లాభాల కోసమో చేయరాదు.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

19. మర్యమ్ సూరా పరిచయం

మర్యమ్ ఈసా (అ) గారి తల్లి. ఆమె తండ్రి ఇమ్రాన్. ఇతను బైతుల్ మఖ్దిస్ ఇమామ్‌గా ఉండేవారు. ఆ కాలంలో బైతుల్ మఖ్దిస్ యూదుల ఖిబ్లాగా ఉండేది. మర్యమ్ బైతుల్ మఖ్దిస్ సేవకురాలుగా ఉండేవారు. ఆమె ఎల్లప్పుడూ దైవధ్యానంలో, చింతనలో ఉండేవారు. ఈ విధంగా ఆమె దైవభక్తిలో ప్రజల్లో మంచిపేరు తెచ్చుకున్నారు. చివరికి అల్లాహ్ ఆమె వద్దకు జిబ్రయీల్‌ని పంపాడు. జిబ్రయీల్ వచ్చి మర్యమ్‌కు ఒక బాలుడు కలుగుతాడని శుభవార్త ఇచ్చాడు. దైవదూతలు కూడా ఆమెకు అల్లాహ్ నిన్ను ప్రియభక్తురాలుగా ఎన్నుకున్నాడని, నువ్వు నీ ప్రభువుకు విధేయత చూపు అని, రుకూ సజ్దాలు చేసే వారితో పాటు రుకూ సజ్దాలు చేయమని సెలవిచ్చారు. (ఆలి ఇమ్రాన్ : 42, 43).

సూరె మర్యమ్‌లో దేవుని ఏకత్వాన్ని గురించి చర్చించడం జరిగింది. సూరె మర్యమ్‌లో మర్యమ్ కంటే ముందు జకరియ్యా గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. జకరియ్యా వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నారు. ఆయన భార్య గొడ్రాలు. సంతానం కలిగే మార్గమేదీ లేకుండా పోయింది. అల్లాహ్ మహిమ వలన వారికి సంతానం కలిగింది. యహ్యా జన్మించారు. అయితే యహ్యాను ఎవరూ అల్లాహ్ కుమారుడని పిలవరు. అదేవిధంగా ఈసా (అ) తండ్రి లేకుండా జన్మించారు. క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ని దైవ కుమారుడుగా భావించారు. ఇది మహా అపరాధం. సూరె మర్యమ్‌లో ఈసా (అ) మర్యమ్ కుమారులని పేర్కొనబడింది. మరియు ఈసా (అ) దైవదాసుడు, దైవప్రవక్త. ఈసా (అ) బాల్యంలో ఉయ్యాలలో ఉన్నప్పుడు మాట్లాడారని ఖుర్ఆన్‌లో పేర్కొనడం జరిగింది. ఉయ్యాలలో ఉన్నప్పుడు అతను ఇలా అన్నారు, "నేను అల్లాహ్ దాసుడ్ని, ఆయన నాకు గ్రంథం ప్రసాదించాడు, నాకు దైవదౌత్యం ప్రసాదించాడు. నేను ఎక్కడ ఉన్నా నాకు శుభాలు గలవాడుగా రూపొందించాడు. జీవితాంతం నమాజు, జకాతుల పట్ల నాకు నొక్కి చెప్పాడు. ఆయన నన్ను తల్లి హక్కును నెరవేర్చేవానిగా చేశాడు. నన్ను కఠినాత్మునిగా, దౌర్భాగ్యునిగా చేయలేదు. నేను పుట్టినపుడు, నేను మరణించినపుడు, బ్రతికింపబడి లేపబడే రోజునా నాపై శాంతి కలుగుతుంది. ఈయనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా (అ). ఇదే సత్యం. కాని ప్రజలు ఈ విషయం పట్ల వివాదాల్లో పడి ఉన్నారు. (మర్యమ్ : 30 – 34)

ఈ సూరాలో ముఖ్య విషయమైన నమాజు గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. పుణ్యాత్ములు, సజ్జనులు నమాజును పాటించేవారు. వారి తరువాత వారి సంతతి నమాజు చేయడం మానివేసారు. అల్లాహ్ నమాజు చేయని వారిని మార్గభ్రష్టులుగా పేర్కొన్నాడు. మరి ఇప్పుడు ముస్లిం అవ్వాలంటే పశ్చాత్తాపం చెంది కలిమా చదవాలి. దీనివల్ల నమాజు ప్రాముఖ్యత విశదమవుతుంది. అదేమిటంటే నమాజు పాటించినవాడే ముస్లిమ్. నమాజ్‌ను పాటించని వాడు ముస్లిమ్ కాదు. (మర్యమ్ 59, 60)ను చూడండి.

సూరె మర్యమ్‌లో ఖుర్ఆన్‌ను గురించి చాలా ముఖ్యమైన విషయం పేర్కొనబడింది. ధర్మ ప్రచారానికి, ఏకత్వాన్ని ప్రజలకు అందజేయడానికి, విగ్రహారాధనను, దైవ తిరస్కారాన్ని రూపుమాపటానికి ఖుర్ఆన్ మాత్రమే సరయిన ఆయుధం.

ప్రవక్త (స), ప్రవక్త అనుచరులూ ఖుర్‌ఆన్‌ను సంపూర్ణంగా ఆస్వాదించారు. విగ్రహారాధన, అవిశ్వాసాల మహా అపరాధాన్ని తెలియజేసారు. అవిశ్వాసుల, విగ్రహారాధకుల అనుమానాలను, అపోహలను తొలగించారు. దేవుని ఏకత్వాన్ని సాక్ష్యాధారాల ద్వారా స్పష్టపరిచారు. దీనివల్ల కొన్ని సంవత్సరాల్లోనే అరబ్ దేశంలో ఇస్లామీయ విప్లవం వచ్చేసింది. ఈజిప్టులో విగ్రహారాధకులు ఉండేవారు. కేవలం 12 వేల మంది ప్రవక్త అనుచరులు వెళ్ళారు. 8 నుండి 10 సంవత్సరాల కాలంలో విగ్రహారాధకులందరూ ఇస్లాం స్వీకరించారు. సిరియాలో క్రైస్తవులు ఉండేవారు. కొన్ని సంవత్సరాల పాటు అక్కడ ఖుర్‌ఆన్ సందేశాన్ని ప్రచారం చేసారు. క్రైస్తవులందరూ ముస్లిములైపోయారు. ఈరాన్‌లో అగ్ని ఆరాధకులు ఉండేవారు. ప్రవక్త అనుచరులు కొన్ని సంవత్సరాల పాటు ఖుర్‌ఆన్ సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారు. అగ్ని ఆరాధకులందరూ ముస్లిములై పోయారు. మంటల కుంపట్లన్నీ ఆరిపోయాయి. ఈనాడు చాలామంది ఖుర్‌ఆన్‌ను వదలి ఇతరత్రా పుస్తకాలను ఆశ్రయిస్తున్నారు. ఇది ఎంతమాత్రం సరికాదు. ఖుర్‌ఆన్ గురించి అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు. “ఓ ప్రవక్తా! నీవు భయభక్తులు కలవారికి శుభవార్తను అందజేయాలని వితండవాదులకు హెచ్చరించాలనీ మేము ఈ గ్రంథాన్ని సులభతరం చేసి నీ భాషలో అవతరింపజేసాము.” (మర్యమ్ : 97)

آيَاتُهَا 98 — 19 سُوْرَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ — رُكُوْعَاتُهَا 6

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿1﴾
ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهٗ زَكَرِيَّا ﴿2﴾
اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ نِدَآءً خَفِيًّا ﴿3﴾
قَالَ رَبِّ اِنِّيْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّيْ وَاشْتَعَلَ
الرَّاْسُ شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ
شَقِيًّا ﴿4﴾
وَاِنِّيْ خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَّرَآءِيْ وَكَانَتِ امْرَاَتِيْ
عَاقِرًا فَهَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ﴿5﴾
يَّرِثُنِيْ وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوْبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ
رَضِيًّا ﴿6﴾
يٰزَكَرِيَّآ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمِ اسْمُهٗ يَحْيٰى ۙ لَمْ
نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿7﴾
قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّكَانَتِ امْرَاَتِيْ
عَاقِرًا وَّقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿8﴾
قَالَ كَذٰلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَّقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا ﴿9﴾
قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ۗ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿10﴾

19. మర్యమ్

ఆయత్‌లు : 98 **అవతరణ : మక్కాలో**

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) కాఫ్ - హా - యా - ఐన్ - సాద్. (2) ఇది
నీ ప్రభువు తన దాసుడైన జకరియ్యాపై చూపిన
కారుణ్య ప్రస్తావన. (3) అప్పుడు అతను తన
ప్రభువును ఏకాంతంగా మొరపెట్టుకున్నాడు.
(4) అతను ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు, "ప్రభూ!
నా ఎముకలన్నీ కృశించిపోయాయి. ముసలితనం
వల్ల తల మెరిసిపోతోంది. ప్రభూ! నిన్ను అర్థించి
నేను ఎప్పుడూ అసఫలుణ్ణి కాలేదు. (5) నా తరువాత
నా బంధుమిత్రులు చేసే చెడు పనులను గురించి
నేను బాధపడుతున్నాను. నా భార్య గొడ్రాలు. కనుక
నీ ప్రత్యేక అనుగ్రహం ద్వారా నాకు ఒక వారసుణ్ని
ప్రసాదించు. (6) అతడు నాకు వారసుడూ కావాలి,
యాఖూబ్ సంతతి వారసత్వాన్నీ పొందాలి. ప్రభూ!
అతన్ని అందరికీ ఇష్టమైన వ్యక్తిగా చేయి. (7) "ఓ
జకరియ్యా! మేము నీకు యహ్యా అనే పేరుగల
కుమారుని శుభవార్తను తెలియజేస్తున్నాము. ఇలాంటి
పేరుగల వ్యక్తిని మేము ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ
పుట్టించలేదు." (8) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు,
"ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎట్లా పుడతాడు. నా
భార్య గొడ్రాలు, నేనా వృద్ధుడినై కృశించిపోయాను."
(9) సమాధానం లభించింది, 'అదేవిధంగా
జరుగుతుంది.' నీ ప్రభువు ఇలా సెలవిస్తున్నాడు,
"ఇది నాకు చాలా సులువైన విషయం. వాస్తవానికి
ఇంతకుముందు నీవేమీ కానపుడు, నేను నిన్ను
పుట్టించలేదా?" (10) జకరియ్యా ఇలా అన్నాడు,
"ప్రభూ! నా కోసం ఏదైనా గుర్తును నిర్ణయించు."
సెలవిచ్చాడు, "నీ కోసం గుర్తుగా, నీవు వరుసగా
మూడు రోజుల వరకు ప్రజలతో మాట్లాడలేవు."

(11) అతను తన ప్రత్యేకమైన గది నుండి బయటకు వచ్చిన తరువాత తన జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళి మీరు ఉదయం, సాయంత్రం దేవుని పవిత్రతను కొనియాడండి అని సైగ ద్వారా వారికి హితోపదేశం చేసాడు. (12) "ఓ యహ్యా! దైవ గ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో" అని అన్నాము. మేము అతనికి పసితనంలోనే వివేకాన్ని ప్రసాదించాము.

(13) తరువాత మా తరఫు నుండి అతనికి దయా హృదయాన్నీ, పరిశుద్ధతనూ ప్రసాదించాము. అతను అధిక భయభక్తులు గలవాడు.

(14) తల్లిదండ్రుల హక్కులను గుర్తించేవాడు, దౌర్జన్యపరుడూ కాదు. అవిధేయుడూ కాదు.

(15) అతను పుట్టిన దినం నాడు, అతను మరణించిన దినంనాడు, అతన్ని బ్రతికించి లేపే దినం నాడు అతనిపై శాంతి అవతరించుగాక.

(16) ఓ ప్రవక్తా! ఈ గ్రంథంలో, మర్యమ్ తన వారి నుండి వేరైపోయి, తూర్పు దిక్కున ఏకాంతంగా కూర్చున్న వృత్తాంతాన్ని ప్రస్తావించు.

(17) వారికి చాటుగా తెర వెనుక ఉండిపోయి నప్పటికీ, మేము ఆమె వద్దకు మా "ఆత్మ"ను పంపాము, అతడు ఆమె ముందు పరిపూర్ణమైన మానవాకారంలో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

(18) వెంటనే ఆమె ఇలా పలికింది, "నీవు దైవభీతిగల వ్యక్తివే అయితే, నేను నీ నుండి దయామయుణ్ణి శరణు కోరుకుంటున్నాను."

(19) అతను "నేను నీ ప్రభువు దూతను మాత్రమే. నీకు ఒక పరిశుద్ధ పుత్రుణ్ణి ఇచ్చేందుకు పంప బడ్డాను" అని చెప్పాడు. (20) ఆమె ఇలా అన్నది : "నాకు పుత్రుడు ఎలా పుడతాడు, నన్ను పురుషుడు ఎవడూ తాకనైనా తాకలేదు, నేను చెడు నడత కలదాన్నీ కాను."

فَخَرَجَ عَلٰى قَوۡمِهٖ مِنَ الۡمِحۡرَابِ فَاَوۡحٰۤى اِلَيۡهِمۡ
اَنۡ سَبِّحُوۡا بُكۡرَةً وَّعَشِيًّا ﴿11﴾
يٰيَحۡيٰى خُذِ الۡكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ؕ وَاٰتَيۡنٰهُ الۡحُكۡمَ
صَبِيًّا ۙ ﴿12﴾
وَّحَنَانًا مِّنۡ لَّدُنَّا وَزَكٰوةً ؕ وَكَانَ تَقِيًّا ۙ ﴿13﴾
وَّبَرًّاۢ بِوَالِدَيۡهِ وَلَمۡ يَكُنۡ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿14﴾
وَسَلٰمٌ عَلَيۡهِ يَوۡمَ وُلِدَ وَيَوۡمَ يَمُوۡتُ وَيَوۡمَ
يُبۡعَثُ حَيًّا ﴿15﴾ ع 1 15 4
وَاذۡكُرۡ فِى الۡكِتٰبِ مَرۡيَمَ ۘ اِذِ انۡتَبَذَتۡ مِنۡ
اَهۡلِهَا مَكَانًا شَرۡقِيًّا ۙ ﴿16﴾
فَاتَّخَذَتۡ مِنۡ دُوۡنِهِمۡ حِجَابًا ۚ فَاَرۡسَلۡنَاۤ اِلَيۡهَا
رُوۡحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿17﴾
قَالَتۡ اِنِّىۡۤ اَعُوۡذُ بِالرَّحۡمٰنِ مِنۡكَ اِنۡ كُنۡتَ
تَقِيًّا ﴿18﴾
قَالَ اِنَّمَاۤ اَنَا رَسُوۡلُ رَبِّكِ ۖ لِاَهَبَ لَكِ غُلٰمًا
زَكِيًّا ﴿19﴾
قَالَتۡ اَنّٰى يَكُوۡنُ لِىۡ غُلٰمٌ وَّلَمۡ يَمۡسَسۡنِىۡ بَشَرٌ
وَّلَمۡ اَكُ بَغِيًّا ﴿20﴾

قَالَ كَذٰلِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ ۚ
وَلِنَجْعَلَهٗٓ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا ۚ وَكَانَ اَمْرًا
مَّقْضِيًّا ﴿21﴾
فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿22﴾
فَاَجَآءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ ۚ قَالَتْ
يٰلَيْتَنِيْ مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا
مَّنْسِيًّا ﴿23﴾
فَنَادٰىهَا مِنْ تَحْتِهَآ اَلَّا تَحْزَنِيْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ
تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿24﴾
وَهُزِّيْٓ اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسٰقِطْ عَلَيْكِ
رُطَبًا جَنِيًّا ۙ ﴿25﴾
فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ
الْبَشَرِ اَحَدًا ۙ فَقُوْلِيْٓ اِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا
فَلَنْ اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيًّا ۚ ﴿26﴾
فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهٗ ۗ قَالُوْا يٰمَرْيَمُ لَقَدْ
جِئْتِ شَيْـًٔا فَرِيًّا ﴿27﴾
يٰٓاُخْتَ هٰرُوْنَ مَا كَانَ اَبُوْكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَّمَا
كَانَتْ اُمُّكِ بَغِيًّا ۖ ﴿28﴾
فَاَشَارَتْ اِلَيْهِ ۗ قَالُوْا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿29﴾
قَالَ اِنِّيْ عَبْدُ اللّٰهِ ۗ اٰتٰنِيَ الْكِتٰبَ وَجَعَلَنِيْ
نَبِيًّا ۙ ﴿30﴾

(21) దైవదూత ఇలా అన్నాడు, ''అలాగే జరుగుతుంది. నీ ప్రభువు, అది నాకు చాలా సులువైన పని, ఆ బాలుణ్ని ప్రజల కొరకు ఒక సూచనగా, మా తరఫు నుండి ఒక కారుణ్యంగా చేయాలని మేము ఇలా చేశాము, ఇది జరిగి తీరవలసినదే" అని సెలవిచ్చాడు.

(22) మర్యమ్ ఆ మగ శిశువును గర్భంలో దాల్చి, ఒక దూర ప్రదేశానికి వెళ్ళిపోయింది. (23) తరువాత ప్రసవ వేదన ఆమెను ఒక ఖర్జూరపు చెట్టుక్రిందకు చేర్చింది. ఆమె ఇలా వాపోయింది, "అయ్యో! నేను ఇంతకు ముందే మరణించి ఉంటే, నామరూపాలు లేకుండా నశించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!"

(24) అప్పుడు దైవదూత ఆమె కాళ్ళ వైపు నుండి ఆమెను పిలిచి ఇలా అన్నాడు, "విచారించకు, నీ ప్రభువు నీ దిగువ భాగంలో ఒక ఊటను సృజించాడు. (25) నీవు ఈ చెట్టు మొదలు కొంచెం ఊపు. నీపై స్వచ్ఛమైన తాజా ఖర్జూరపు పండ్లు రాలుతాయి. (26) నీవు తిను, త్రాగు, నీ కళ్లను చల్లబరచుకో, ఎవరైనా మనిషి నీకు కనిపిస్తే, అతనికి, "నేను కరుణామయుని కోసం ఉపవాసముంటానని మొక్కుకున్నాను. కనుక ఈ రోజు నేను ఎవరితోనూ మాట్లాడను" అని చెప్పు.

(27) తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతి వారివద్దకు వచ్చింది. వారు ఇలా అన్నారు : "మర్యమ్! నీవు ఘోర పాపమే చేశావు. (28) ఓ హారూన్ సోదరీ! నీ తండ్రి కూడా చెడ్డవాడు కాడే, నీ తల్లి కూడా చెడునడత కల స్త్రీ కాదే!" (29) మర్యమ్ బాలుని వైపు సైగ చేసి చూపింది, దానికి ప్రజలు, "ఉయ్యాలలోని ఈ పసివానితో మేము ఏం మాట్లాడాలి?" అని అన్నారు. (30) పసివాడు ఇలా పలికాడు, "నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ని. ఆయన నాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు, నన్ను ప్రవక్తగా నియమించాడు.

وَّجَعَلَنِيْ مُبٰرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ ۪ وَاَوْصٰنِيْ
بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿31﴾
وَّبَرًّۢا بِوَالِدَتِيْ ۫ وَلَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿32﴾
وَالسَّلٰمُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُّ وَيَوْمَ اَمُوْتُ وَيَوْمَ
اُبْعَثُ حَيًّا ﴿33﴾
ذٰلِكَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِيْ فِيْهِ
يَمْتَرُوْنَ ﴿34﴾
مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ ۙ سُبْحٰنَهٗ ۭ اِذَا
قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ۭ ﴿35﴾
وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۭ هٰذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيْمٌ ﴿36﴾
فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿37﴾
اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْ ۙ يَوْمَ يَاْتُوْنَنَا لٰكِنِ
الظّٰلِمُوْنَ الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿38﴾
وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ ۘ وَهُمْ
فِيْ غَفْلَةٍ وَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿39﴾
اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَاِلَيْنَا
يُرْجَعُوْنَ ﴿40﴾ ع 2 25 5

(31) నేను ఎక్కడున్నాసరే, ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేసాడు. నన్ను జీవితాంతం నమాజును, జకాతును పాటించమని ఆదేశించాడు. (32) నా తల్లి హక్కును నెరవేర్చేవానిగా నన్ను చేసాడు. నన్ను దౌర్జన్యపరునిగా, కఠిన హృదయునిగా చేయలేదు. (33) నేను పుట్టిన రోజు, నేను మరణించే రోజు, తిరిగి లేపబడే రోజున నాపై శాంతి అవతరిస్తుంది." (34) ఇతనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే అతనికి సంబంధించి ప్రజలు సందేహిస్తున్న వాస్తవం. (35) ఇతరులను తన కుమారులుగా చేసుకోవటం అనేది అల్లాహ్‌కు తగినది కాదు. ఆయన పరమ పవిత్రుడు. ఒక విషయం గురించి ఆయన నిర్ణయం తీసుకుంటే, "అయిపో" అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది. (36) ఈసా (అ) ఇలా అన్నాడు : "నాకూ, మీకూ ప్రభువు అల్లాహ్‌యే, కనుక మీరు అల్లాహ్‌కే దాస్యం చేయండి. ఇదే సన్మార్గం." (37) కాని తరువాత విభిన్న వర్గాలు పరస్పరం విభేదించుకున్నాయి. కనుక అవిశ్వాసులకు తాము ఒక మహాదినాన్ని చూడబోయే సమయం ఎంతో వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది. (38) వారు మా ముందుకు వచ్చే రోజున వారి చెవులు, కళ్ళు బాగానే ఉంటాయి. కాని ఈనాడు ఈ దుర్మార్గులు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు. (39) వారు ఏమరుపాటులో పడి ఉన్నారు. విశ్వసించటానికి సిద్ధంగా లేరు. దుఃఖం తప్ప మార్గమే కానరాని తీర్పుదినం గురించి వారిని హెచ్చరించు. (40) చివరకు మేమే భూమికి, దానిపై ఉన్న సమస్తానికీ వారసులం. అందరూ మా వైపునకే రావలసి ఉంది.

మర్యమ్ 1 – 40 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ తన దాసుడైన జకరియ్యాపై తన కరుణానుగ్రహాలను గురించి ప్రస్తావించాడు, ఈయన బనీ ఇస్రాయీల్‌లో గొప్ప ప్రవక్త మరియు యహ్యాకి తండ్రి కూడా. ఇతడు వృత్తిరీత్యా వడ్రంగి అని, తన చేతి

సంపాదనే భుజించేవారని, ప్రపంచమంతా నిద్రపోతున్న రాత్రి సమయంలో తన ప్రభువును రహస్యంగా ఇలా ప్రార్థించారు, "ఓ నా ప్రభూ! నా ఎముకలు బలహీనంగా అయిపోయాయి. నా తలవెంట్రుకలు తెల్లబారిపోయాయి. ఇంతకు ముందెన్నడూ నీవు నా దుఆను వ్యర్థపరచలేదు." వ్యాఖ్యానకర్తలు దీన్ని ఒక విధమైన ప్రత్యేక సంబంధంగా పేర్కొన్నారు. అంటే ఓ అల్లాహ్! నేను వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నాను. నా పరిస్థితి దయనీయంగా మారింది. ఇంతకు ముందు నువ్వు ప్రార్థనలన్నీ స్వీకరిస్తూ వచ్చావు. అందువల్ల ఈసారి కూడా నా ప్రార్థనను స్వీకరించు. ఇంకా నన్ను నిరాశకు గురిచేయకు. నా తరువాత నా జాతి బాధ్యతలను స్వీకరింపనున్న నా బంధువులు దానికి తగిన వారు కారు. వారు నమ్మకస్తులు కారు. వారిలో ఎవరికీ సందేశ ప్రచారాన్ని కొనసాగించే శక్తి కలిగిలేరు. వారు నా సందేశాన్ని నష్టం కలిగించే యత్నంలో ఉన్నారు. నా భార్య యవ్వనం నుండే గొడ్రాలు. అందువల్ల నీవు కేవలం నీ దయా దాక్షిణ్యాల ద్వారా నాకొక కుమారుడ్ని ప్రసాదించు. అతడు జ్ఞానంలో, దైవదౌత్యంలో సందేశ ప్రచారంలో నాకూ, నా వంశానికీ యాఖూబ్ వంశానికి చెందిన ఇతర ప్రవక్తలకు వారసుడు కావాలి. ఓ ప్రభూ! నీవే అతడ్ని అత్యంత ఉన్నత సద్గుణ సంపన్నుడుగా తీర్చిదిద్దాలి" అని ప్రార్థించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతని దుఆను స్వీకరించటమే కాదు, ఆ బాలుని పేరు కూడా నిర్ణయించాడు. అంటే నా భార్య యవ్వనం నుండి గొడ్రాలే. మరి నేను కూడా వృద్ధాప్యం చివరి అంచుకు చేరుకున్నాను. ఇప్పుడు సంతానం ఎలా అవుతుంది? అని భయపడ్డారు. ఆయన భార్య పేరు ఇషా బిన్తె ఇమ్రాన్. ఇమ్రాన్ మర్యమ్‌కు తండ్రి గారు. ఆ విధంగా ఈసా (అ) యహ్యా (అ) ఇద్దరూ తోబుట్టువుల సంతానం. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా ఇదే రుజువవుతుంది. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్) (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) ను ఖుర్‌ఆన్‌లో ఉన్న మర్యమ్ వృత్తాంతమంతా పఠించమని, ప్రజలకు వినిపించమని ఆదేశించాడు. మర్యమ్ దావూద్ వంశానికి చెందిన బనీ ఇస్రాయీల్‌లోని ఒక మంచి కుటుంబానికి చెందిన మహిళ. ఈమె జన్మ వృత్తాంతం సూరె ఆలి ఇమ్రాన్‌లో ప్రస్తావించబడింది. జన్మించిన తరువాత ఆమె తన బాబాయి జకరియ్యా ఇంట్లో సంరక్షించబడింది. పెద్దదైన తరువాత గొప్ప భక్తురాలుగా మారింది. అల్లాహ్ ఆమెకు ఈసా (అ)ను ప్రసాదించినపుడు, ఆమె మస్జిదె అఖ్‌సాకు తూర్పు వైపు కొంతదూరం వెళ్ళిపోయింది. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అక్కడ ఆమె ప్రజల కళ్ళకు కనబడకుండా ఏకాంతంలోనికి ప్రార్థన కొరకు వెళ్ళి పోయింది అనీ, మరికొందరు ఆమెకు రుతుస్రావం కలిగింది, అందువల్ల పరిశుభ్రత కొరకు పొదల్లోకి వెళ్ళిందని పేర్కొన్నారు. అక్కడ జిబ్రయీల్ (అ) పూర్తిగా మానవాకారంలో ప్రత్యక్షమయ్యారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం గ్రంథ ప్రజలపై కూడా కాబా వైపు తిరిగి నమాజ్ చేయాలనే కట్టుబాటు ఉండేది. కాని మర్యమ్ యొక్క ఈ పని వల్ల వారు తూర్పు దిక్కును ఖిబ్లాగా చేసుకున్నారు. తూర్పు వైపు తిరిగి నమాజు చేయనారంభించారు. ఒక స్త్రీ ఒంటరిగా చాటుగా ఉందనే ఆలోచన లేకుండా ఒక వ్యక్తి తన వద్దకు రావటం చూసి శంకించి వెంటనే ఆమె ఇలా అంది, "ఓ వ్యక్తీ! నీకు ఏమాత్రం అల్లాహ్ భీతి ఉన్నా నేను అల్లాహ్ ద్వారా నీ నుండి శరణు కోరుతున్నాను. నువ్వు నా దగ్గరకు రాకు." జిబ్రయీల్ వెంటనే ఆమె భయాన్ని తొలగించటానికి, "నేను మీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను. నన్ను మీ వద్దకు ఆయనే పంపించాడు. నేను మీ గుండెపై ఊది మీకు ఒక బిడ్డను ఇవ్వబడేందుకు. అతడు నిష్కల్మషుడు."

ఈ విధంగా అల్లాహ్ జిబ్రయీల్ (అ) ద్వారా మర్యమ్ గర్భంలో ఈసా (అ) ఆత్మను ప్రవేశింపజేసాడు. మర్యమ్ ఈ వార్త విని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ నాకు భర్త లేదు, లేదా నేను చెడిపోయిన దాన్నీ కాను అని అన్నారు. ఈ విధంగానే జరుగుతుంది. నీ ప్రభువు ఏమైనా చేయగల సమర్థుడు. ఇలా చేయటం నాకు సులువని ఆయన అంటున్నాడు. ఆయన ఆదమ్‌ని తల్లిదండ్రులు లేకుండా, హవ్వాకు కేవలం ఒక పురుషుని ద్వారా, మిగతా వారందరినీ తల్లిదండ్రుల ద్వారా సృష్టించాడు. ఇన్ని విధాలుగా చేసి చూపి అల్లాహ్ తన శక్తి యుక్తులను ప్రదర్శించి తన

గొప్పతనాన్ని చూపించాడు. అల్లాహ్ ఈసా (అ) ని అతని జాతి కొరకు కారుణ్యంగా చేసాడు. ఎందుకంటే ప్రతి ప్రవక్త తన జాతికి కారుణ్యం అవుతాడు. ఈసా (అ) తన జాతికి దేవుని ఏకత్వ సందేశాన్ని బోధిస్తూ ఉండేవారు. చివరగా ఇలాగే జరుగుతుంది. జరిగి తీరుతుంది అని శుభవార్త అందించారు. జిబ్రయీల్ ఆమెకు అల్లాహ్ శుభవార్తను తెలియపర్చగానే ఆమె దాన్ని స్వీకరించింది. ఒక విధమైన మనశ్శాంతిని పొందింది. జిబ్రయీల్ ఆమె వద్దకు వచ్చి ఆమె ఛాతీపై ఊదాడు. దాని ప్రభావం గర్భం వరకు చేరింది. వెంటనే ఆమె గర్భం దాల్చింది. ఆ తరువాత ఆమె ప్రజల కంటపడకుండా తన జాతికి దూరంగా కొండల వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఈ ప్రాంతం బైతుల్ మఖ్దిస్‌కు 8 మైళ్ళ దూరంలో ఉండేది. అక్కడ ఆమె నిశ్చింతగా ఉండేది. చివరికి ప్రసవ సమయం ఆసన్నమయింది. నొప్పులు మొదలయ్యాయి. అది గ్రహించి ఆమె ఒక ఖర్జూరం చెట్టు క్రిందకు వెళ్ళింది – ప్రసవ సమయంలో దాని నీడ పొందటానికి.

పురిటి దశ ముగియగానే ఆమె దైవానుగ్రహాలనూ, వరప్రసాదాలనూ పొంది మనశ్శాంతి పొందింది. ఆమె తన బాలుణ్ణి (ఈసా) ఎత్తుకుని తన జాతి వద్దకు వచ్చింది. ప్రజలు ఆమె ఒడిలోని బాలుణ్ణి చూసి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసారు. ఎందుకంటే ఆమె మంచి కుటుంబానికి చెందిన స్త్రీ. ప్రజలు ఆమెను దుర్భాషలాడుతూ ఇలా అన్నారు, "ఓ మర్యమ్, నీవు చాలా చెడ్డ పని చేశావు. అధర్మ సంతానాన్ని ఎత్తుకొని వచ్చేసావు." అంతేకాక ఆమెపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ, "ఓ హారూన్ సోదరీ! మీ తండ్రి గారు చాలా ఉత్తములు, నీ తల్లి కూడా చెడిన స్త్రీ కాదు. ఎందుకంటే ప్రజలు హారూన్‌లా మర్యమ్‌ను కూడ ఉత్తములుగా భావించేవారు." అందుకే అతని పేరు చెప్పి ఆమె మనస్సును రెచ్చగొట్టారు. ఇంకో వ్యాఖ్యానం ప్రకారం ఆమెకు ఒక సోదరుడు ఉండేవాడు. అతను చాలా సజ్జనుడు, దయాశీలి. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా దీన్నే సమర్థించటం జరిగింది.

మర్యమ్ సమాధానంగా బాలుని వైపు సైగ చేసింది. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో ఆమె ఉపవాసవ్రతంలో ఉంది. ఆ బాలుణ్ణే అడిగి తెలుసుకోమని సైగ చేసింది. దానికి అక్కడి ప్రజలు మాతో పరిహాసం ఆడుతుందని అగ్గి మీద గుగ్గిలం అయిపోయారు. ఈ పసివాడు ఎలా మాట్లాడగలడు? ఆ పసివాడు ఉండలేక పోయాడు. ఇలా పలుక సాగాడు, "నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. అల్లాహ్ సంతానం కలిగి ఉండటానికి అతీతుడు. ఎందుకంటే సంతానం దాసులు కాలేరు. ఆయన లోపాలు లేనివాడు. నన్ను అల్లాహ్ దాసునిగా భావించండి. ఇంతకంటే నేనింకేమీ కాను. ఆయన నాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు నన్ను ప్రవక్తగా చేసి పంపాడు." ఇంకా తన తల్లి శీలవతి అని, సత్యవతి అనీ, పరిశుద్ధురాలు అని సాక్ష్యం ఇచ్చారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు, "నేను జీవితాంతం నమాజ్ పాటించాలని, జకాత్ ఇవ్వాలని అల్లాహ్ నన్ను ఆదేశించాడు. ఇంకా నేను నా తల్లికి విధేయుడనై ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడింది. అల్లాహ్ విధేయత తరువాత తల్లి విధేయత గురించి ఆదేశించబడింది. అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్‌లో చాలా చోట్ల తన విధేయత వెనుక తల్లిదండ్రుల విధేయతను పేర్కొన్నాడు. ఇంకా, "ఆయన నన్ను కర్కశునిగా, దురదృష్టవంతునిగా చేయలేదు."

అల్లాహ్ నేను ఎక్కడ ఉన్నా శుభాలు కలవాడుగా తీర్చిదిద్దాడు. అంటే నేను ఎక్కడ ఉన్నా ప్రజలకు మంచినే బోధిస్తూ ఉంటాను. దానివల్ల శుభం, లాభం రెండూ కలుగుతాయి. నేను ప్రజలకు శుభాన్నీ, లాభాన్నీ చేకూర్చేవాడ్ని. నేను పుట్టినప్పటి నుండి మరణించేవరకు నాపై శాంతి మాత్రమే కురుస్తుంది. దీనివల్ల కూడా ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులని రుజువవుతుంది. ఈసా (అ) ఇతర మానవుల్లా ఉనికిలోకి వచ్చినవారే. ఆయనకు కూడా మరణం సంభవిస్తుంది. ఆ తరువాత తీర్పుదినం నాడు మళ్ళీ తిరిగి లేపడం జరుగుతుంది. ఈ మూడు స్థానాలూ చాలా కఠినమైనవి. ఈ కఠిన స్థానాల్లో కూడా నేను మనశ్శాంతితో ముందుకు సాగిపోతాను అని పలికారు. ఈసా (అ)పై అల్లాహ్ కారుణ్యం, శుభాలు కలుగుగాక!

وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ اِبْرٰهِيْمَ ۬ؕ اِنَّهٗ كَانَ صِدِّيْقًا
نَّبِيًّا ﴿41﴾
اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ يٰۤاَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا
يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِيْ عَنْكَ شَيْـًٔا ﴿42﴾
يٰۤاَبَتِ اِنِّيْ قَدْ جَآءَنِيْ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَاْتِكَ
فَاتَّبِعْنِيْۤ اَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿43﴾
يٰۤاَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطٰنَ ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ
لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿44﴾
يٰۤاَبَتِ اِنِّيْۤ اَخَافُ اَنْ يَّمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ
فَتَكُوْنَ لِلشَّيْطٰنِ وَلِيًّا ﴿45﴾
قَالَ اَرَاغِبٌ اَنْتَ عَنْ اٰلِهَتِيْ يٰۤاِبْرٰهِيْمُ ۚ لَئِنْ
لَّمْ تَنْتَهِ لَاَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِيْ مَلِيًّا ﴿46﴾
قَالَ سَلٰمٌ عَلَيْكَ ۚ سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيْ ؕ اِنَّهٗ
كَانَ بِيْ حَفِيًّا ﴿47﴾
وَاَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَاَدْعُوْا
رَبِّيْ ۖ عَسٰۤى اَلَّاۤ اَكُوْنَ بِدُعَآءِ رَبِّيْ شَقِيًّا ﴿48﴾
فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۙ
وَهَبْنَا لَهٗۤ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ ؕ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿49﴾
وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِّنْ رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿50﴾ ع 3 10 6
وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مُوْسٰۤى ۫ اِنَّهٗ كَانَ مُخْلَصًا
وَّكَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ﴿51﴾
وَنَادَيْنٰهُ مِنْ جَانِبِ الطُّوْرِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنٰهُ
نَجِيًّا ﴿52﴾

(41) గ్రంథంలోని ఇబ్రాహీం గాథను ప్రస్తావించు. నిస్సందేహంగా అతడు సత్యసంధుడైన దైవప్రవక్త. (42) ఆయన తన తండ్రితో ఇలా అన్నాడు : “తండ్రీ! వినలేని, కనలేని దేనికీ పనికిరాని వాటిని మీరెందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? (43) తండ్రీ! నాకు తెలిసిన జ్ఞానం మీకు తెలియదు, కనుక నన్ను అనుసరించండి. నేను మీకు రుజుమార్గం చూపుతాను. (44) తండ్రీ! మీరు షైతానును ఆరాధించకండి. షైతాను కరుణామయుణ్ని ధిక్కరించాడు. (45) తండ్రీ! మీరు కరుణామయుని శిక్షకు గురి అవుతారని, షైతాను సహచరులు అవుతారని నాకు భయంగా ఉంది.” (46) తండ్రి ఇలా అన్నాడు, “ఓ ఇబ్రాహీమ్! నీవు నా ఆరాధ్యులకు విముఖత చూపుతున్నావా? దీనిని మానుకోకపోతే, నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాను. అందువల్ల నీవు శాశ్వతంగా నాకు దూరంగా వెళ్ళు.” (47) ఇబ్రాహీం ఇలా అన్నాడు, “మీరు క్షేమంగా ఉండుగాక, మిమ్మల్ని మన్నించమని నేను నా ప్రభువును కోరుతాను. నా ప్రభువు నా పట్ల ఎంతో దయగలవాడు. (48) నేను మిమ్మల్నీ, అల్లాహ్‌ను వదలి మీరు పూజిస్తున్న వాటినీ వదలిపోతున్నాను. నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. నా ప్రభువును ప్రార్థించి నేను విఫలుణ్ని కాబోనని నా నమ్మకం.” (49) వారినీ, అల్లాహ్‌ను వదలి వారు ఆరాధిస్తున్న వాటినీ వదలి వెళ్ళిన వెంటనే మేము అతనికి ఇస్‌హాఖ్, యాఖూబ్‌లను ప్రసాదించాము. ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తగా నియమించాము. (50) వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి వాస్తవమైన, ఉన్నతమైన పేరుప్రఖ్యాతులను ప్రసాదించాము. (51) ఈ గ్రంథంలో మూసాను గురించి ప్రస్తావించు. అతను ప్రత్యేకించుకోబడిన వ్యక్తి. సందేశహరుడైన ప్రవక్త. (52) మేము అతన్ని తూర్ పర్వతానికి కుడివైపు నుండి పిలిచాము. రహస్య సంభాషణ ద్వారా అతనికి సాన్నిధ్యాన్ని అనుగ్రహించాము.

وَوَهَبۡنَا لَهٗ مِنۡ رَّحۡمَتِنَاۤ اَخَاهُ هٰرُوۡنَ نَبِيًّا ﴿53﴾
وَاذۡكُرۡ فِى الۡكِتٰبِ اِسۡمٰعِيۡلَ اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ
الۡوَعۡدِ وَكَانَ رَسُوۡلًا نَّبِيًّا ﴿54﴾
وَكَانَ يَاۡمُرُ اَهۡلَهٗ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ وَكَانَ عِنۡدَ
رَبِّهٖ مَرۡضِيًّا ﴿55﴾
وَاذۡكُرۡ فِى الۡكِتٰبِ اِدۡرِيۡسَ اِنَّهٗ كَانَ صِدِّيۡقًا
نَّبِيًّا ﴿56﴾ وَّرَفَعۡنٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿57﴾
اُولٰٓـئِكَ الَّذِيۡنَ اَنۡعَمَ اللّٰهُ عَلَيۡهِمۡ مِّنَ النَّبِيّٖنَ
مِنۡ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوۡحٍ وَّمِنۡ
ذُرِّيَّةِ اِبۡرٰهِيۡمَ وَاِسۡرَآءِيۡلَ وَمِمَّنۡ هَدَيۡنَا
وَاجۡتَبَيۡنَا ؕ اِذَا تُتۡلٰى عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتُ الرَّحۡمٰنِ
خَرُّوۡا سُجَّدًا وَّبُكِيًّا ﴿58﴾ السجدة
فَخَلَفَ مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ خَلۡفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ
وَاتَّبَعُوا الشَّهَوٰتِ فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا ﴿59﴾
اِلَّا مَنۡ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓـئِكَ
يَدۡخُلُوۡنَ الۡجَـنَّةَ وَلَا يُظۡلَمُوۡنَ شَيۡـئًا ﴿60﴾
جَنّٰتِ عَدۡنِ ۟الَّتِىۡ وَعَدَ الرَّحۡمٰنُ عِبَادَهٗ
بِالۡغَيۡبِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ وَعۡدُهٗ مَاۡتِيًّا ﴿61﴾
لَا يَسۡمَعُوۡنَ فِيۡهَا لَغۡوًا اِلَّا سَلٰمًا ؕ وَلَهُمۡ
رِزۡقُهُمۡ فِيۡهَا بُكۡرَةً وَّعَشِيًّا ﴿62﴾
تِلۡكَ الۡجَـنَّةُ الَّتِىۡ نُوۡرِثُ مِنۡ عِبَادِنَا مَنۡ كَانَ
تَقِيًّا ﴿63﴾

السجدة 5

(53) అతని పట్ల దయతలచి అతని సోదరుడు హారూన్‌ను ప్రవక్తగా నియమించి, అతనికి సహాయకునిగా చేసాము. (54) గ్రంథంలో ఉన్న ఇస్మాయీల్‌ను గురించి కూడా ప్రస్తావించు. అతను వాగ్దానాలను నెరవేర్చేవాడు. సందేశహరుడైన ఒక ప్రవక్త. (55) అతను తన కుటుంబాన్ని నమాజు, జకాత్‌లను పాటించండని ఆదేశించేవాడు. తన ప్రభువునకు ప్రియమైనవాడు. (56) ఈ గ్రంథంలో ఇద్రీస్‌ను గురించి ప్రస్తావించు. అతను నిజాయితీ పరుడైన ఒక ప్రవక్త. (57) మేము అతన్ని గొప్ప స్థాయికి లేపాము. (58) వీరే అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతిలోని దైవప్రవక్తలు. నూహ్‌తో పాటు పడవపైకి ఎక్కించిన వారి సంతతి, ఇబ్రాహీమ్ సంతతికి చెందినవారు, ఇస్రాయీల్ వంశానికి చెందినవారు, మేము రుజుమార్గం చూపినవారు, మేము ఎన్నుకున్న ప్రజలలోని వారు. కరుణామయుని ఆదేశాలలో వారికి వినిపించ బడినపుడు వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగ ప్రణామం చేసేవారు. (59) వారి తర్వాత కొందరు వారి స్థానంలోకి వచ్చారు. వారు నమాజ్‌ను వ్యర్థపరిచారు. మనోకాంక్షలను అనుసరించారు. ఈ కారణంగా వారు త్వరలోనే దానికి ఫలితం అనుభవిస్తారు. (60) అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది మరలినవారు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి రవ్వంతయినా అన్యాయం జరుగదు. (61) వారి కొరకు శాశ్వత స్వర్గ వనాలు ఉన్నాయి. అవి అగోచర ప్రపంచంలో లభిస్తాయని కారుణ్యమూర్తి తన దాసులకు వాగ్దానం చేసియున్నాడు. నిస్సందేహంగా అతని వాగ్దానం నెరవేరి తీరుతుంది. (62) అక్కడ వారు "సలామ్" తప్ప ఏ వ్యర్థ వచనాన్నీ వినరు. అందులో వారి కొరకు వారి ఆహారం, ఉదయం సాయంత్రం లభిస్తూ ఉంటుంది. (63) మేము మా దాసులలో భయభక్తులు కలవారిని వారసులుగా చేసే స్వర్గం ఇదే.

(64) ఓ ప్రవక్తా! మేము నీ ప్రభువు ఆదేశించకుండా అవతరించము. మా ముందున్నదీ, మా వెనుక ఉన్నదీ, ఆ రెంటి మధ్య ఉన్నదీ, అన్నింటికీ ప్రభువు ఆయనే. నీ ప్రభువు ఏమాత్రం మరపునకు గురికాడు. (65) ఆకాశాలకూ, భూమికీ, ఆ రెంటి మధ్య ఉన్న వాటికీ ఆయనే ప్రభువు. కనుక మీరు ఆయనకే దాస్యం చేయండి. ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా ఉండండి. ఆయనలాంటి వాడు ఉన్నాడని నీకు తెలుసా?

وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمۡرِ رَبِّكَ ۚ لَهٗ مَا بَيۡنَ اَيۡدِيۡنَا وَمَا خَلۡفَنَا وَمَا بَيۡنَ ذٰلِكَ ۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۚ ﴿64﴾
رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا فَاعۡبُدۡهُ وَاصۡطَبِرۡ لِعِبَادَتِهٖ ؕ هَلۡ تَعۡلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ۧ ﴿65﴾ ع 1 15 7

41 - 65 ఆయత్‌ల వివరణ :

వ్యాఖ్యానం :

అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా ఇబ్రాహీమ్ వృత్తాంతాన్ని మీ జాతిలోని విగ్రహారాధకులకు వినిపించమని ఉపదేశిస్తున్నాడు. తమను ఇబ్రాహీమ్ వారసులుగా భావిస్తున్న వీరికి ఇబ్రాహీమ్ జీవిత గాథను తెలుపమని ఆదేశించాడు. ఇబ్రాహీమ్ చాలా సత్యవంతులు. ఆయన ఎంతో చాకచక్యంగా తన తండ్రిని విగ్రహారాధన నుండి వారించారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్/352)

ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి గారితో, "ఒకవేళ మీరు ఈ అవిశ్వాస స్థితిని కొనసాగిస్తే, ఈ స్థితిలోనే మరణం సంభవిస్తే అల్లాహ్ కఠిన శిక్ష నుండి మిమ్మల్ని ఎవరూ రక్షించలేరు. లేదా ఇహలోకంలోనే మిమ్మల్ని దైవశిక్ష చుట్టుముట్టి ఎల్లప్పుడూ షైతాన్‌తో పాటు నరకానికి గురికావచ్చు" అని అన్నారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రి గారితో పూర్తి వినయ విధేయతలతో ప్రవర్తిస్తూ తన తండ్రికి ఏకత్వాన్ని గురించి బోధించారు. అయితే దేవుని ఏకత్వాన్ని ఎంత చక్కని పంథాలో బోధించినా అవిశ్వాసికి అది భరించరానిదిగా ఉంటుంది. ఫలితంగా అవిశ్వాస తండ్రి ఆ ప్రేమ సందేశాన్ని కఠినంగా వ్యతిరేకిస్తూ తన కుమారునితో, "ఒకవేళ నువ్వు నా విగ్రహాల గురించి చెడుగా మాట్లాడటం మానకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాను" అని హెచ్చరించాడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

ఆ తరువాత ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి గారితో, తండ్రీ! వినలేని, కనలేని లాభనష్టాలు చేకూర్చలేని వాటిని ఆరాధించటం వ్యర్థం. నేను మీ కుమారుణ్ణి, మీ కంటే చిన్నవాణ్ని. కాని అల్లాహ్ మీకు తెలియని విషయాలను నాకు బోధించాడు. మీరు నా మాటలను నమ్మండి. నేను మీకు సరియైన మార్గం చూపుతాను. ఆ రుజుమార్గం మిమ్మల్ని సాఫల్యం పొందేటట్టు చేస్తుంది. మీరు విగ్రహాలను ఆరాధించకండి. షైతాన్‌ను అనుసరించకండి. ఎందుకంటే షైతాన్ మాత్రమే విగ్రహారాధన పట్ల సంతోషిస్తాడు. వాడే విగ్రహారాధనను ప్రోత్సహిస్తాడు అని విన్నవించుకున్నారు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, "ఓ ఆదమ్ కుమారులారా! నేను మీ నుండి, షైతాన్‌ను ఆరాధించకండి, వాడు మీ బద్ధశత్రువు అనే వాగ్దానం తీసుకోలేదా?" (యాసీన్-60) ఇంకోచోట "విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్‌ను వదలి స్త్రీలను పూజిస్తారు. పొగరుబోతులైన షైతానులనే మొరపెట్టుకుంటారు." (నిసా - 117). ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు, "షైతాన్ అల్లాహ్‌కు అవిధేయత చూపాడు. తన ప్రభువు ఆరాధననే ధిక్కరించాడు. అందువల్లే అల్లాహ్ వాణ్ని గెంటివేసి, తన కారుణ్యానికి దూరం చేసాడు. ఒకవేళ మీరు వాడి మాట వింటే వాడిలా నష్టపోతారు. మీరు అవిశ్వాసం వల్ల, అవిధేయత వల్ల మీపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడుతుందేమో అని నేను భయపడుతున్నాను. ఆ

తరువాత షైతానే కాదు, ఎవరూ మిమ్మల్ని రక్షించలేరు. షైతాన్‌ను అనుసరించటం అల్లాహ్ శిక్షను ఆహ్వానించటమే అవుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

ఆజర్ ఈ ఉపదేశాల్ని ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. చాలా తీవ్రంగా దేవుని ఏకత్వ సందేశాన్ని తిరస్కరించాడు. ఇంకా హెచ్చరిస్తూ "ఓ ఇబ్రాహీమ్! నీకు నా విగ్రహాలంటే అసహ్యంగా ఉందా? మరెందుకు వాటిని గురించి చెడుగా మాట్లాడుతున్నావు. గుర్తుంచుకో, నీ హితోపదేశాలు కట్టిపెట్టకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపుతాను" అని హెచ్చరించాడు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రి తరఫు నుండి ఇంత కఠినమైన నిరసన విని కూడా విధేయతా హద్దులను అతిక్రమించలేదు. పైగా అతని క్షేమం గురించి ప్రార్థించారు.

ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఇలా అన్నారు, "నేను మీ ఇంటినీ, మీ ఊరినీ విడిచి దూరంగా పోతున్నాను. అల్లాహ్‌ను వదలి మీరు పూజిస్తున్న విగ్రహాలకు – నాకు ఎటువంటి సంబంధం లేదని ప్రకటిస్తున్నాను. నేను కేవలం నా ప్రభువునే ఆరాధిస్తున్నాను. నా ప్రభువు నా దుఆను వ్యర్థం చేయడని దృఢమైన విశ్వాసంతో ఉన్నాను." ఇబ్రాహీమ్ (అ) అల్లాహ్ కోసం తన ఇంటినీ, తన ఊరినీ, తన వంశాన్నీ విడిచిపెట్టి బైతుల్ మఖ్దిస్ వెళ్ళిపోయారు. అల్లాహ్ వారికి ఇస్‌హాఖ్, ఇస్మాయీల్ లాంటి కుమారులను ప్రసాదించాడు. వీరిద్దరూ ప్రవక్త పదవులలంకరించారు. వారిని పొంది ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఒంటరితనం దూరమయింది. కంటి చలువ పొందారు. ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త (స) ని ఇలా ప్రశ్నించటం జరిగింది, "అందరి కంటే మంచి వారెవరు?" దీనికి ప్రవక్త (స) ఇలా సమాధానమిచ్చారు, "యూసుఫ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ యాఖూబ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ ఇస్‌హాఖ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ ఇబ్రాహీమ్ ఖలీలుల్లాహ్." (తైసీరుర్రహ్మాన్) (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.3104)

ఇబ్రాహీమ్ తర్వాత మూసా గురించి ప్రస్తావించబడుతుంది. ఆయన కూడా అల్లాహ్ దృష్టిలో ఉత్తముడే. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఖుర్‌ఆన్‌లోని మూసా గాథను తెలిపే వాక్యాలను ప్రజలకు వినిపించమని, ఎందుకంటే అతన్ని కూడా దైవదౌత్యం కోసం ఎన్నుకోవడం జరిగిందని ఆదేశించాడు. సూరె ఆరాఫ్ – 144వ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, "నేను ప్రజల్లో నుంచి నిన్ను ఎన్నుకుని, నీతో సంభాషించి జనులపై నీకు ప్రాధాన్యతనిచ్చాను." (తైసీరుర్రహ్మాన్)

మూసా నిప్పు రవ్వలను వెదుకుతూ కొండవద్దకు వెళ్ళినపుడు దానికి కుడి వైపున ఉన్న వృక్షం నుండి శబ్దం వచ్చింది. అతడు చెట్టుపై మెరుస్తున్న నిప్పును చూసి నిప్పు రవ్వలను తీసుకోవటానికి ముందుకు పోయారు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతన్ని పిలిచి సంభాషించాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు, "ఓ మూసా! నేను అల్లాహ్‌ను." అల్లాహ్ మూసాను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. అతనితో చర్చించాడు. అంతేకాక అతనితో ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడాడు. ఎంత అదృష్టవంతుడు మూసా (అ)? ఎంత ఉన్నత వ్యక్తి మూసా (అ)? (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత మళ్ళీ మేము హారూన్‌ను ప్రవక్తగా చేసి అతనికి ఉపకారం చేసాము. ఒకచోట అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, "నా సోదరుడు హారూన్ నాకంటే బాగా మాట్లాడగలడు. ఇతనికీ దైవదౌత్యం ప్రసాదించి నాతో పంపు. ఇతడు నేను దైవప్రవక్తనని ధృవీకరించడానికి. ఎందుకంటే ప్రజలు నన్ను తిరస్కరిస్తారని భయంగా ఉంది. (ఖసస్ – 34). ఇంకోచోట ఇలా ఉంది, "మూసా! నీవు అడిగినవన్నీ నీకు ఇవ్వబడ్డాయి." (తాహా – 36) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్). ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి, "మీరు ఏ విధంగా మర్యమ్, ఈసా, ఇబ్రాహీమ్, మూసాల గురించి ఖుర్‌ఆన్ వాక్యాల ద్వారా తెలియజేశారో అదేవిధంగా ఇస్మాయీల్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్‌ను గురించి కూడా తెలియపర్చండి. ఎందుకంటే అతడు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకునేవాడు. అంటే ఎప్పుడైనా వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని

(66) "ఏమిటి, నేను మరణించిన తరువాత మళ్ళీ నన్ను తిరిగి లేపటం నిజంగా జరుగుతుందా?" అని మనిషి అంటాడు.	وَيَقُوْلُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿66﴾

తప్పకుండా నెరవేర్చేవాడు. తన ప్రాణం గురించి తన తండ్రితో చేసిన వాగ్దానం అన్నిటికంటే గొప్పది. అప్పుడు ఇలా అన్నారు, "మీరు నన్ను సహనశీలిగా గుర్తిస్తారు. (అస్సాఫ్ఫాత్ : 102) (తైసీరుర్రహ్మాన్). ఇస్మాయీల్‌ను వాగ్దానపరుడుగా పేర్కొనటం జరిగింది. ఆయన తండ్రి గారికి వాగ్దానం చేసి దాన్ని నెరవేర్చుకున్నారు. వాగ్దానం చేయడం, దాన్ని నెరవేర్చడం ఇవన్నీ చాలా ఉత్తమగుణాలు. అంతేకాక, వాగ్దాన భంగం చేయటం చాలా నీచమైన అలవాటు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, "ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దాన్ని గురించి ఎందుకు చెప్పుకుంటారు? దానివల్ల అల్లాహ్ తీవ్రంగా ఆగ్రహిస్తాడు. మీరు అనేది ఒకటి చేసేది ఇంకొకటి." (అస్సఫ్ : 3)

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు, "కపటిని గుర్తించటానికి మూడు చిహ్నాలు ఉన్నాయి. 1. మాట్లాడితే అసత్యం పలుకుతాడు, 2. వాగ్దానం చేసి దాన్ని నెరవేర్చడు, 3. అతని వద్ద ఏదైనా ఉంచితే అందులో ద్రోహం తలపెడతాడు." (మిష్కాత్)

ఎందుకంటే ఇవి కపటుల గుణాలు, విశ్వాసుల్లో ఇలాంటి గుణాలు ఉండవు. అందువల్లే అల్లాహ్ తన ప్రియభక్తుడైన ఇస్మాయీల్‌ని పొగిడాడు. అంతేకాక అతడు ప్రవక్త మరియు సందేశహరుడు అని పేర్కొనబడింది. అంటే ఇతడు ఇస్‌హాఖ్‌కన్నా ఉన్నతుడని తీర్మానించబడింది. ఇస్‌హాఖ్‌కు కేవలం సందేశహరుని బాధ్యతలు ఇవ్వబడ్డాయి. కాని ఇస్మాయీల్‌కు దైవప్రవక్త, సందేశహరుని బాధ్యతలు ఇవ్వబడ్డాయి. మరియు అల్లాహ్ "ఇబ్రాహీమ్ సంతతిలో ఇస్మాయీల్‌ని ఎన్నుకున్నాడు" అని పేర్కొనడం వల్ల కూడా అతని ప్రత్యేకత బహిర్గతమవుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

దైవానుగ్రహాలను, వరాలను పొందిన ఉత్తముల గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత వారికి వ్యతిరేకంగా దైవాదేశాలను, ఆజ్ఞలను తిరస్కరించేవారిని గురించి పేర్కొనబడింది. నమాజును వ్యర్థపరచటం అంటే పూర్తిగా నమాజును వదలివేయటం. లేదా వాటి సమయాలను వృథాచేయటం అంటే నిర్ణీత సమయంలో నమాజు ఆచరించకపోవటం. తనకు తోచినప్పుడు ఆచరించటం. ఒక్కోసారి 5, మరోసారి 4, ఇంకోసారి 3 సార్లు – ఇలా పాటించుట ఇవన్నీ నమాజును వృధా చేయటం అవుతుంది. వీటికి పాల్పడిన వాడు మహా పాపి. వాక్యాల్లో పేర్కొన్న శిక్షకు గురికాక తప్పదు. అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది నమాజు విషయంలో ఎటువంటి అలసత్వం ప్రదర్శించకుండా, మనోకాంక్షలకు దూరంగా ఉంటే పైన పేర్కొన్న శిక్ష నుండి తప్పించుకొని స్వర్గ ప్రవేశం పొందగలరు. దైవదూతలు వారికి ఎదురుపడి స్వాగతం పలుకుతారు. స్వర్గవాసులు కూడా పరస్పరం సలామ్ చేస్తూ ఉంటారు.

ఇమామ్ అహ్మద్ తన వ్యాఖ్యానంలో ఇలా పేర్కొన్నారు, "స్వర్గంలో రాత్రీ పగలు ఉండవు. అంతా వెలుగుతో కాంతిమంతంగా ఉంటుంది."

ఒక హదీసులో "స్వర్గంలో ప్రవేశించే మొదటి జట్టు ముఖాలు పౌర్ణమి చంద్రునిలా వెలుగుతూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి మలమూత్ర విసర్జనకాని, ఉమ్మికాని, చీముడుకాని రావు. వారికి బంగారు దువ్వెనలు ఇవ్వబడతాయి. వారి చెమట కస్తూరిలా ఉంటుంది. స్వర్గంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ ఇద్దరు భార్యలుంటారు. వారి చీలమండలోపల ఉన్న గుజ్జు పైనుండి కనిపిస్తూ ఉంటుంది. వారి అందచందాలు ఎలా ఉంటాయంటే వారు పరస్పరం అసూయకు గురికారు. వారి మనసులు అన్నీ కలసి ఉంటాయి. వారు ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. (సహీహ్ బుఖారీ – బద్‌వుల్ ఖల్ఖ్ – హ.నెం.3006; సహీహ్ ముస్లిం – కితాబుల్‌జన్నహ్) (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ
يَكُ شَيْـًٔا ﴿67﴾
فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيٰطِيْنَ ثُمَّ
لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ۚ﴿68﴾
ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيْعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى
الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ۚ﴿69﴾
ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿70﴾
وَاِنْ مِّنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ۚ﴿71﴾
ثُمَّ نُنَجِّى الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّنَذَرُ الظّٰلِمِيْنَ فِيْهَا
جِثِيًّا ﴿72﴾
وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا ۙ اَىُّ الْفَرِيْقَيْنِ خَيْرٌ
مَّقَامًا وَّاَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿73﴾
وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ
اَثَاثًا وَّرِءْيًا ﴿74﴾
قُلْ مَنْ كَانَ فِى الضَّلٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ
مَدًّا ۚ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوْعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ
وَاِمَّا السَّاعَةَ ؕ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا
وَّاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿75﴾
وَيَزِيْدُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا هُدًى ؕ وَالْبٰقِيٰتُ
الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿76﴾

(67) అసలు అతని ఉనికే లేనప్పుడు మేము అతన్ని సృష్టించామన్న సంగతి అతనికి గుర్తుకు రావటం లేదా? (68) నీ ప్రభువు సాక్షిగా! మేము వారందరినీ, షైతానులనూ తప్పకుండా తిరిగి లేపుతాము. తరువాత వారందరినీ నరకం చుట్టూ రప్పించి, వారి మోకాళ్ళపై కూలదోస్తాము. (69) ఆ తరువాత ఆ కారుణ్యమూర్తి పట్ల వ్యతిరేక ధోరణి అవలంబించిన ప్రతి వ్యక్తినీ, ప్రతి వర్గం నుండి వేరు పరుస్తాము. (70) అయితే వారిలో ఖచ్చితంగా నరకానికి అర్హులెవరో కూడా మాకు తెలుసు. (71) నరకం దరిదాపులకు వెళ్ళని వాడెవడూ మీలో లేడు. ఇది నీ ప్రభువు చేసిన నిర్ణయం. దానిని నిర్వర్తించటం ఆయనపై ఉన్న తప్పనిసరి బాధ్యత. (72) తరువాత మేము ఇహలోకంలో భయభక్తులు గలవారిని రక్షిస్తాము. ఇంకా దుర్మార్గులను అందులో ఉన్న స్థితిలోనే విడిచిపెడతాము. (73) స్పష్టమైన మా వాక్యాలను వారికొరకు పఠించినపుడు, అవిశ్వాసులు విశ్వాసులతో ఇలా అంటారు, “మన ఇరు వర్గాలలో ఉన్నత స్థితిలో ఉన్న వర్గం ఏదో, ఎవరి సభలు అద్భుతంగా ఉన్నాయో చెప్పండి.” (74) వాస్తవంగా మేము వారికి పూర్వం వీరికంటే ఉన్నతమైన వస్తు సామగ్రి గల జాతులను ఎన్నింటినో నాశనం చేసాము. (75) ఇలా అనండి, “మార్గభ్రష్టుడైన వ్యక్తికి కారుణ్యమూర్తి వ్యవధినిస్తూ పోతాడు. చివరికి ఇలాంటి వారికి తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసినపుడు – అది దైవ శిక్ష అయినా కావచ్చు లేక ప్రళయం అయినా కావచ్చు – అప్పుడు హీనస్థితిలో ఎవరున్నారో, బలహీనపక్షం ఎవరిదో వారు తెలుసుకుంటారు. (76) సన్మార్గం అవలంబించినవారికి అల్లాహ్ సన్మార్గంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. శాశ్వతంగా ఉండే సత్కార్యాలు మాత్రమే నీ ప్రభువు వద్ద సాఫల్యం రీత్యా, పర్యవసానం దృష్ట్యా మేలైనవి.

(77) మా వాక్యాలను తిరస్కరించి, “నేను సంపద, సంతానమూ అనుగ్రహింపబడుతూనే ఉంటాను” అని ప్రగల్భాలు పలికే వ్యక్తిని నీవు చూసావా? (78) అగోచర విషయం ఏమైనా అతనికి తెలిసిందా? లేక కారుణ్యమూర్తి అతడికేమైనా వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడా? (79) ఎంతమాత్రం కాదు, అతడు వాగుతున్న వాటిని మేము వ్రాసుకుంటాము. అతడి శిక్షనూ మరింత రెట్టింపు చేస్తాము. (80) అతడు పేర్కొంటున్న వాటన్నింటికీ మేమే వారసులౌతాము. అతడు ఒంటరిగా మా ముందుకు వస్తాడు.

(81) వారు అల్లాహ్‌ను కాదని ఇతరులను తమకు అండగా ఉంటారని భావించి ఆరాధ్యులుగా చేసుకున్నారు. (82) కాని అలా ఎన్నటికీ జరుగదు. ఈ ఆరాధ్యులు వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తారు. పైగా వారికి వ్యతిరేకులుగా మారుతారు. (83) మేము సత్య తిరస్కారుల వైపునకు షైతానులను పంపిన విషయాన్ని నీవు చూడలేదా? అవి వారిని తీవ్రంగా ప్రేరేపిస్తున్నాయి. (84) సరే, నీవు మాత్రం వారి గురించి తొందరపడకు. మేము వారి దినాలను లెక్కిస్తున్నాం. (85) భయభీతులు కలవారికి మేము అతిథులుగా కరుణామయుని సన్నిధిలో రప్పించే రోజు, (86) నేరస్తులను దాహం గల జంతువుల వలె నరకం వైపు తోలుకు పోయే రోజు. (87) కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప ఎవరూ ఎలాంటి సిఫారసు పొందలేడు.

(88) “కరుణామయుడు (అయిన అల్లాహ్) ఇతరులను తన కుమారునిగా చేసుకున్నాడు” అని వారంటున్నారు. (89) మీరు కల్పించి తెచ్చింది ఎంత ఘోరమైన విషయం. (90) త్వరలోనే ఆకాశాలు పగిలిపోతాయేమో, భూమి బ్రద్దలైపోతుందేమో, పర్వతాలు పడిపోతాయేమో! (91) కరుణామయునికి సంతానం ఉన్నదన్న వాదన కారణంగా.

اَفَرَءَيۡتَ الَّذِىۡ كَفَرَ بِاٰيٰتِنَا وَقَالَ لَاُوۡتَيَنَّ مَالًا
وَّوَلَدًا ؕ ﴿77﴾
اَطَّلَعَ الۡغَيۡبَ اَمِ اتَّخَذَ عِنۡدَ الرَّحۡمٰنِ عَهۡدًا ۙ ﴿78﴾
كَلَّا ؕ سَنَكۡتُبُ مَا يَقُوۡلُ وَنَمُدُّ لَهٗ مِنَ الۡعَذَابِ
مَدًّا ۙ ﴿79﴾
وَّنَرِثُهٗ مَا يَقُوۡلُ وَيَاۡتِيۡنَا فَرۡدًا ﴿80﴾
وَاتَّخَذُوۡا مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِّيَكُوۡنُوۡا لَهُمۡ
عِزًّا ۙ ﴿81﴾
كَلَّا ؕ سَيَكۡفُرُوۡنَ بِعِبَادَتِهِمۡ وَيَكُوۡنُوۡنَ عَلَيۡهِمۡ
ضِدًّا ۠ ﴿82﴾ ع 5 17 8
اَلَمۡ تَرَ اَنَّاۤ اَرۡسَلۡنَا الشَّيٰطِيۡنَ عَلَى الۡكٰفِرِيۡنَ
تَؤُزُّهُمۡ اَزًّا ۙ ﴿83﴾
فَلَا تَعۡجَلۡ عَلَيۡهِمۡ ؕ اِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمۡ عَدًّا ۚ ﴿84﴾
يَوۡمَ نَحۡشُرُ الۡمُتَّقِيۡنَ اِلَى الرَّحۡمٰنِ وَفۡدًا ۙ ﴿85﴾
وَّنَسُوۡقُ الۡمُجۡرِمِيۡنَ اِلٰى جَهَنَّمَ وِرۡدًا ۘ ﴿86﴾
لَا يَمۡلِكُوۡنَ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنۡدَ
الرَّحۡمٰنِ عَهۡدًا ۘ ﴿87﴾
وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحۡمٰنُ وَلَدًا ؕ ﴿88﴾
لَقَدۡ جِئۡتُمۡ شَيۡـًٔا اِدًّا ۙ ﴿89﴾
تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرۡنَ مِنۡهُ وَتَنۡشَقُّ الۡاَرۡضُ
وَتَخِرُّ الۡجِبَالُ هَدًّا ۙ ﴿90﴾
اَنۡ دَعَوۡا لِلرَّحۡمٰنِ وَلَدًا ۚ ﴿91﴾

وَمَا يَنْۢبَغِيْ لِلرَّحْمٰنِ اَنْ يَّتَّخِذَ وَلَدًاؕ ﴿92﴾
اِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِلَّاۤ اٰتِي
الرَّحْمٰنِ عَبْدًاؕ ﴿93﴾
لَقَدْ اَحْصٰىهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّاؕ ﴿94﴾
وَكُلُّهُمْ اٰتِيْهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿95﴾
اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ
لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ﴿96﴾
فَاِنَّمَا يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِيْنَ
وَتُنْذِرَ بِهٖ قَوْمًا لُّدًّا ﴿97﴾
وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍؕ هَلْ تُحِسُّ
مِنْهُمْ مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿98﴾ ع 6 16 9

(92) ఎవరినైనా తన కుమారునిగా చేసు కోవటం అనేది కరుణామయునికి తగదు. (93) భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఆయన వద్దకు దాసులుగానే హాజరౌతారు. (94) ఆయన అందరినీ చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు. వారిని సరిగ్గా లెఖ్కించి ఉంచాడు. (95) తీర్పుదినం నాడు వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆయన ముందు ఒంటరిగా హాజరవుతారు. (96) నిస్సందేహంగా, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారి పట్ల త్వరలోనే కరుణామయుడు (ప్రజలలో) ప్రేమానురాగాలను సృజిస్తాడు. (97) ఓ ప్రవక్తా! నీవు దైవభీతిపరులకు శుభవార్త ఇవ్వాలని, వితండవాదులను హెచ్చరించాలని మేము ఈ గ్రంథాన్ని సులభతరం చేసి నీ భాషలో అవతరింపజేశాము. (98) వీరికి పూర్వం మేము ఎన్నో జాతులను నాశనం చేసాము. ఈనాడు నీవు వారి గుర్తులను ఎక్కడైనా చూస్తున్నావా? లేదా వారిని గురించిన ప్రస్తావన ఏదైనా నీకు వినిపిస్తుందా?

66 – 98 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

పై వాక్యాల్లో మరణానంతర జీవితం, విచారణలను నిరూపించటం జరిగింది. వీటిని నమ్మని తిరస్కారి “నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ లేపటం జరుగుతుందా?” అని అంటాడు. ఇటువంటి వారి నమ్మకాన్ని ఖండిస్తూ అల్లాహ్ మొదట వాడిని సృష్టించిన విషయం మరచిపోయాడా? మరి నేను వాడిని రెండవసారి సృష్టించలేనని ఎలా అనుకున్నాడు? అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసాడు. అల్లాహ్ తనపై ప్రమాణం చేస్తూ, “ఓ ప్రవక్తా! మేము ఈ తిరస్కారులకు, షైతానులను తీర్పు మైదానంలో చేరవేస్తాము. వారు అవమానకరంగా తమ తలలు దించుకొని భయంతో మోకాళ్ళపై నిలబడి నరకాన్ని చూస్తూ ఉంటారు. “ప్రతి జాతి మోకాళ్ళపై నిలబడి ఉండటం మీరు చూస్తారు.” (అల్ జాసియ – 28)

“అల్లాహ్ వారిని తన నీచాతినీచ సృష్టితాలయిన షైతానులతో పాటు చేర్చడం, కేవలం వారిని అవమానపర్చటానికే అని, వాళ్ళు షైతానులను అనుసరించినందుకు నాయకత్వం వహించిన వారినీ, అనుసరించిన వారినీ ఇద్దరినీ నరకంలో పడవేయటం జరుగుతుందని వ్యాఖ్యాతలు పేర్కొన్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒక హదీసె ఖుదుసీలో ఇలా ఉంది, “అల్లాహ్ ఇలా ఆరోపిస్తాడు, ఆదమ్ కుమారుడు నన్ను ధిక్కరిస్తున్నాడు. అయితే ఇది అతనికి తగదు. ఆదమ్ కుమారుడు నన్ను బాధపెడుతున్నాడు. కాని ఇది అతనికి తగదు. నన్ను తిరస్కరించటం అంటే, అల్లాహ్ నన్ను మొదటి సారి పుట్టించినట్లుగా తిరిగి లేపడు అని అంటున్నాడు. అయితే నాకు మొదటిసారి సృష్టించటం, రెండవసారి సృష్టించటం కంటే సులువు కాదు. (అంటే మొదటి సారి కష్టం కాని రెండవసారి

ఏమాత్రం కష్టం కాదు). మరియు అతను నన్ను బాధించటం అంటే నాకు సంతానం ఉందని అంటున్నాడు. నేను ఒక్కడ్నే అక్కరలేనివాడను, అతనికి సంతానమూ లేదు, అతను ఇంకొకరికి సంతానం కూడాకాదు. (సహీహ్ బుఖారీ – తఫ్సీర్ సూరతుల్ బఖర)

ఆ తరువాత నరకంపై వంతెన ఏర్పాటు అవుతుందని తెలుపబడింది. దానిపై నుండి ప్రతి ఒక్కరూ వెళ్ళడం జరుగుతుంది. విశ్వాసులు తమ కర్మల కనుగుణంగా వేగంగానో, ఆలస్యంగానో దాటుకుంటారు. కొందరు రెప్పపాటులో, మరికొందరు మెరుపు వేగంగా, మరికొందరు గాలిలా, మరికొందరు పక్షుల్లా, గుర్రాల్లా, ఇతర వాహనాల్లా దాటుకుంటారు. మరికొందరు నరకంలో పడిపోతారు. తరువాత వారిని సిఫారసు ద్వారా నరకం నుండి తీయటం జరుగుతుంది. కాని అవిశ్వాసులు ఆ వంతెనను దాటలేరు. అందరూ నరకంలో పడిపోతారు. దీన్ని ఈ క్రింది హదీసు కూడా సమర్థిస్తుంది, ఇందులో ఇలా ఉపదేశించబడింది : ఎవరి ముగ్గురు పిల్లలు యుక్త వయస్సుకు చేరక ముందే చనిపోతారో వారిని నరకం ముట్టదు. అయితే దైవ వాగ్దానం నెరవేరటానికి మాత్రం వారు నరక వంతెనను దాటడం తప్పనిసరి అవుతుంది." (అహ్సనుల్ బయాన్)

అవిశ్వాసాన్నీ, విగ్రహారాధననూ, అహంకారాన్నీ, అత్యాచారాన్నీ తమ కాలక్షేపంగా చేసుకున్న వారికి అల్లాహ్ వ్యవధినిస్తూ పోతాడని, వారిని వారి స్థితిలోనే వదలి వేస్తాడని వ్యవధి పూర్తవగానే వారిని పట్టుకుంటాడని, ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలలో నిమగ్నమయి ఉన్న అవిశ్వాసులకు తెలియజేయమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. విశ్వాసుల ద్వారా వారిని చంపుతాడు. లేదా విశ్వాసుల ద్వారా వారిని శిక్షిస్తాడు లేదా అదే స్థితిలో వారికి మరణం సంభవిస్తుంది. ఇటువంటి వారి నివాసం తీర్పుదినం నాడు నరకం అవుతుంది. అప్పుడు వారికి తెలిసిపోతుంది – ఎవరు నరకవాసులో, ఎవరు స్వర్గవాసులో రుజుమార్గాన్ని అవలంబించినవారి ముందు ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను పఠిస్తే వారి విశ్వాసం వృద్ధిచెందుతుంది. సత్కార్యాల్లో మరీ కుతూహలంతో పాల్గొంటారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స)ను, విశ్వాసులను ఇలా ఓదార్చటం జరిగింది. "అవిశ్వాసుల ధన సంపదలు, సుఖాలు, తాత్కాలికమైనవని, అసలైన ధన సంపదలు సత్కార్యాలని, వాటికి బదులుగా అల్లాహ్ స్వర్గం ప్రసాదిస్తాడని హితబోధ చేయబడింది. ఖబ్బాబ్ బిన్ అర్త్ (రజి) ఇలా అంటున్నారు, నేను కమ్మరి పని చేసేవాడ్ని. అల్ ఆస్ బిన్ వాయిల్‌పై నా ధనం అప్పుగా ఉంది. నేనతన్ని అడిగాను, దానికతను, "దైవం సాక్షి! నువ్వు ముహమ్మద్ (స)ని తిరస్కరించినంత వరకు నేను నీ డబ్బులు ఇవ్వను" అని అన్నాడు. అప్పుడు "దైవం సాక్షి! నీవు తిరిగి లేపబడే వరకు నను ముహమ్మద్ (స)ను తిరస్కరించను" అని అన్నాను. దానికి అతను, "నేను మళ్ళీ లేపబడిన తర్వాత నా వద్ద సంతానం ధనం ఉంటుంది. అప్పుడు రా! నేను నీ డబ్బులు చెల్లిస్తాను" అని అన్నాడు. తీర్పుదినం నాడు అతని వద్ద ధనం, సంతానం ఉంటుందని అతనికేమన్నా అగోచరజ్ఞానం కలదా? లేక అతనికి ఎవరైనా వాగ్దానం ఇచ్చి ఉన్నారా? ఎంతమాత్రం ఇలాజరుగదు. మేమతని ప్రగల్భాలను, అసత్యాలను వ్రాస్తూ ఉన్నాము. తీర్పుదినం నాడు వీటి ద్వారా వాడి శిక్షను మరింత అధికం చేసివేస్తాము. చావు ద్వారా వాడి ధనాన్నీ, సంతానాన్నీ, అంతా లాక్కుంటాము. తీర్పుదినం నాడు వాడు ఒంటరిగా మా వద్దకు వస్తాడు" అని ఉపదేశించబడింది.

నరకవాసులు నరకంలో చావరు, బ్రతకరు. అయితే అందులోకి కొందరిని వారి పాపకార్యాల వల్ల ఆహుతి చేయటం జరుగుతుంది. అగ్ని వారిని కాల్చి బొగ్గులా మార్చివేస్తుంది. ఆ తరువాత వారికి సిఫారసు లభిస్తుంది. వారిని స్వర్గ నదుల ఒడ్డున పడవేయటం జరుగుతుంది. స్వర్గవాసులను, వారిపై నీళ్ళు పోయండి, అని ఆదేశించబడుతుంది. ఆ వెంటనే వరదప్రాంతంలో మొక్కలు మొలిచినట్లుగా మారిపోతారు. ఇది విన్న ఒక వ్యక్తి, "మీరు అడవిలో ఉండినట్లు అనిపిస్తుంది" అని అన్నాడు.

విశ్వాసుల కొరకు స్వర్గం ఉంది. తీర్పుదినం నాడు విశ్వాస స్థితిలో తన ప్రభువును కలుసుకున్నవారు స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. అందులో ఉన్నతమైన తరగతులు ఉన్నాయి. భద్రత గల బాల్కనీలు ఉన్నాయి. పరిశుభ్రమైన భవనాలు ఉన్నాయి. ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, "స్వర్గంలో వంద తరగతులు ఉన్నాయి. ప్రతి రెండు తరగతుల మధ్య అయిదువందల సంవత్సరాల ప్రయాణ దూరం ఉంది. అన్నిటికంటే ఉన్నతమైన తరగతి ఫిర్‌దౌస్. ఎల్లప్పుడూ కళకళలాడే స్వర్గంలో వారు ఉంటారు. ఇది వారి ప్రతిఫలం. వీరు అపరిశుభ్రమైన కాలుష్యం నుండి, విగ్రహారాధన నుండి, అవిశ్వాసం నుండి తమ మనసులను భద్రపరచుకున్నారు. అల్లాహ్‌నే ఆరాధించారు, దైవాదేశాల్లో, నిషిద్ధాల్లో దైవప్రవక్తలను అనుసరించారు.

అల్లాహ్ ఇస్రాయీల్ సంతతికి చేసిన ఉపకారాలను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాడు. మిమ్మల్ని శత్రువుల నుండి రక్షించి, మీకు కంటి చలువను ప్రసాదించాము. తెల్లవారుతూనే మీరు సముద్రం ఆవలి ఒడ్డున నిలబడి వారు మునిగిపోతున్న దృశ్యాన్ని చూసారు. వారిలో ఒక్కడు కూడా సజీవంగా మిగలలేదు. "మేము ఫిర్‌దౌస్ ప్రజలను మీరు చూస్తూ ఉండగా ముంచివేసాము." (అల్ బఖర : 50). మన్ వ సల్వాలను గురించి ఇంతకు ముందే సూరె బఖరలో పేర్కొనటం జరిగింది.

మన్ అంటే ఒక రకమైన హల్వా. ఇది ఆకాశం నుండి అవతరించేది. అవి ఒక రకమైన పక్షుల్లా ఉండేవి. ప్రతి ఒక్కరూ తనకు అవసరం మేరకు వినియోగించేవారు. ఇది వారికి అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్ల లభించేది. అల్లాహ్ వారిని, "మేము ఇచ్చే ఆహారాన్ని తిని హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి, నా ఆగ్రహానికి గురికాకండి" అని హెచ్చరించాడు. ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపం గురించి ప్రస్తావిస్తూ నిర్మలమైన మనస్సుతో పశ్చాత్తాపం చెందితే వాడు ఎంత పెద్ద పాపాత్ముడైనా వాడిని క్షమించివేస్తాను. ఇస్రాయీలు ప్రజలు గోవు ఆరాధనకు పాల్పడి తరువాత పశ్చాత్తాపం చెందితే నేను వారిని క్షమించాను" అని పేర్కొన్నాడు.

పశ్చాత్తాపం అంటే ఆ పాపాన్ని వదలివేయాలి. అది ఎంత పెద్ద పాపకార్యం అయినా, నిర్మలమైన మనస్సుతో విశ్వసించాలి. అవయవాలతో ఆదేశాల్ని పాలించాలి, పాపాల క్షమాపణపై ఎటువంటి అనుమానము ఉండరాదు. రుజుమార్గంపై నడవాలి. జీవితాంతం ఇస్లామ్‌ని అనుసరించాలి. తప్పకుండా పుణ్యం లభిస్తుందని దృఢ విశ్వాసంతో ఉండాలి. అల్లాహ్ ఆదేశం : "ఆ తరువాత విశ్వసించి నిలకడగా ఉండాలి, సహనం కరుణపట్ల పరస్పరం హితబోధ చేస్తూ ఉండాలి." (అల్ బలద్ : 17)

ఈ సూరాలో ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులని, తండ్రి లేకుండా జన్మించారని నిరూపించబడింది. అల్లాహ్‌కు సంతానం ఉందనే విషయాన్ని ఖండించడం జరిగింది మరియు మూఢవిశ్వాసాలకు గురైన క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ను అల్లాహ్ కుమారులని భావిస్తారు. ఇలా భావించటం మహా నేరం. అల్లాహ్ సంతాన గుణాలన్నిటికీ అతీతుడు. ఇంకా సంతానం ఆయనకు తగదు. ఈ అవిశ్వాసుల ద్వారా అల్లాహ్ గొప్పతనం, ఔన్నత్యం వల్ల భూమ్యాకాశాలు పగిలిపోవచ్చు. కొండలు పిండి అయిపోవచ్చు. ఎందుకంటే అందరూ అల్లాహ్ సృష్టితాలే. ఆయన ఏకత్వం ఆధారంగా అన్నీ ఉనికిలోకి వచ్చాయి. అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారని అందరికీ తెలుసు. ఆయనకు ఎవరూ సమానులు కారు. ఆయనకు తండ్రిగానీ, తల్లిగానీ, భార్యగానీ, సంతానంగానీ ఎవరూ లేరు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయన అక్కరలేనివాడు. అల్లాహ్ భూమిని సృష్టించి అందులో అనేక రకాల వృక్షాలు ఏర్పాటు చేశాడు. అవి పువ్వులతో పళ్ళతో నిండుగా ఉండేవి. కాని పాపాత్ములు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించసాగారు. భూమి కంపించింది చెట్లకు ముళ్ళు కాయటం మొదలయ్యాయి. (ఇబ్నె అబీ హాతిమ్)

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : "ఏ వ్యక్తి కూడా అల్లాహ్ కంటే ఎక్కువ సహనశీలి కాదు. బాధాకరమైన

మాటలు విన్నప్పుడు అల్లాహ్ కంటే అధికంగా సహనం వహించలేరు. ఆయనకు సాటి కల్పిస్తారు. ఆయనకు సంతానాన్ని ఆపాదిస్తారు. అయితే అల్లాహ్ మాత్రం ప్రజలను క్షేమంగా ఉంచుతాడు. వారి కష్టాలను దూరం చేస్తాడు. వారికి ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.6830).

ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి ఇలా ఆదేశించబడింది, "మేము మీకు ఇచ్చిన అరబీ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం ద్వారా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించే వారికి శుభవార్త తెలియజెయ్యండి మరియు తిరస్కారులను హెచ్చరించండి." సత్యాన్ని వదలి అసత్యాన్ని అనుసరిస్తున్న వారు మంచివారు కారు, వివాదప్రియులు. వారి హృదయాలు మూసుకొని ఉన్నాయి, చెవిటివారు, దారితప్పినవారు, అత్యాచారులు అంటే ఖురైషులు అని అర్థం. వీరికంటే ముందు అల్లాహ్ వాక్యాలను, ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరించిన వారిని మేము నాశనం చేసివేసాము.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

20. సూరె తాహా పరిచయం

ఉమర్ (రజి) పఠించి ఇస్లాం స్వీకరించిన సూరా ఇది. సంఘటన ఇలా ఉంది – ఒక రోజు ఉమర్ ఫారూఖ్ (రజి) ప్రవక్త (స)ను హత్య చేయడానికి బయలుదేరారు. దారిలో ఒక వ్యక్తి ఆయనను కలసి, "ముందు నీ ఇంటిని చక్కదిద్దుకో, నీ సోదరి, నీ బావగారూ ఇస్లాం స్వీకరించారు" అని అన్నాడు. ఇది విని ఉమర్ (రజి) తిన్నగా తన చెల్లెలి ఇంటికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఆయన చెల్లెలు ఫాతిమా, బావ సయీద్ కూర్చొని ఖబ్బాబ్ బిన్ అర్త్ వద్ద ఖుర్ఆన్ నేర్చుకుంటున్నారు. ఉమర్ రాగానే ఆయన చెల్లెలు ఖుర్ఆన్ పలకలను దాచివేసారు. అయితే ఉమర్ ఆమె చదవటం విని ఉన్నారు. ఉమర్ ముందు మాట్లాడి తరువాత తన బావపై దాడిచేసి కొట్టసాగారు. చెల్లెలు తప్పించాలని చూస్తే, ఆమెనూ కొట్టారు. చివరికి అతని తల నుండి రక్తం కారసాగింది. ఇక భరించలేక చెల్లెలు, బావ ఇద్దరూ కలసి, "అవును మేమిద్దరం ఇస్లాం స్వీకరించాము. నీవు ఏమి చేసుకుంటావో చేసుకో" అని అన్నారు. చెల్లెలి రక్తాన్ని చూసి ఉమర్ (రజి) సిగ్గుపడ్డారు, ఇంకా, "మంచిది, మీరు పఠిస్తూ ఉన్న దాన్ని నాకు చూపించండి" అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఉమర్ (రజి) స్నానం చేసారు. సూరయె తాహా పఠించసాగారు. సంతోషం పట్టలేక ఎంత గొప్ప గ్రంథం! ఎంత మంచి గ్రంథం! అని కేకలు వేయగా, ఇది విన్నవింటనే దాక్కున్న ఖబ్బాబ్ బిన్ అర్త్ కాస్త ముందు వచ్చారు. ఇంకా, "దైవం సాక్షి! అల్లాహ్ మీకు ఇస్లాం సేవ చేసే భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడని" నాకు నమ్మకం ఉందనీ, నిన్ననే నేను ప్రవక్త (స)ను "ఓ అల్లాహ్! అబూజహల్ లేదా ఉమర్‌లో ఏ ఒక్కరినైనా ఇస్లాంకు సహాయకులుగా చేయి" అని ప్రార్థించటం నేను విన్నాను. ఓ ఉమర్! ప్రవక్త (స) ప్రార్థన నీ విషయంలో స్వీకరించబడింది. ఓ ఉమర్! అల్లాహ్ వైపు నడు" అని అన్నారు. వెంటనే ఉమర్ (రజి) ఖబ్బాబ్ బిన్ అర్త్ వెంట ప్రవక్త (స) సన్నిధిలో హాజరై ఇస్లాం స్వీకరించారు.

ఈ సూరా ఖుర్ఆన్ మార్గదర్శక గ్రంథం అనే అంశంపై ఉంది. ఇది అన్ని విధాలా ఉత్తమ గ్రంథం అనీ, దీనివంటి గొప్ప గ్రంథం ప్రపంచంలో మరేదీ లేదని పేర్కొనబడింది. అవిశ్వాసి అయినా, విగ్రహారాధకుడు అయినా, మార్గం తప్పిన వారెవరికైనా సరే, సన్మార్గంపై నడిచే కోరిక ఉంటే వారు ఖుర్ఆన్‌ను పఠించాలి. వెంటనే వారికి సన్మార్గం లభిస్తుంది. ఉమర్ (రజి) ఖుర్ఆన్‌ను చదివిన వెంటనే ప్రభావితులయ్యారు. ఇస్లాం పరిధిలోకి ప్రవేశించారు. అల్లాహ్ ఆదేశం : "ఓ ముహమ్మద్ (స) మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను నీపై అవతరింపజేసింది నిన్ను కష్టానికి గురిచేయటానికి మాత్రం కాదు. ఇది భయపడే ప్రతి వ్యక్తికీ ఒక జ్ఞాపిక. బాటసారులు తమ దారిని వెతుక్కుంటారు, వారికి సన్మార్గం చూపెట్టబడింది.

20. తాహా

ఆయత్‌లు : 135 **అవతరణ : మక్కాలో**

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్‌ పేరుతో

(1) తాహా (2) నిన్ను కష్టానికి గురిచెయ్యటానికి మాత్రం ఈ ఖుర్‌ఆన్‌ను నీపై అవతరింపజేయలేదు. (3) ఇది భయపడే ప్రతి వ్యక్తికీ ఒక జ్ఞాపిక మాత్రమే. (4) భూమినీ, ఎత్తైన ఆకాశాలను సృష్టించిన వాని తరఫు నుండి ఇది అవతరింపజేయబడింది.

(5) ఆ కరుణామయుడు సింహాసనంపై ఆసీనుడై ఉన్నాడు. (6) ఆకాశాలలో, భూమిలో మరియు భూమ్యాకాశాల మధ్య, నేల క్రింద ఉన్న వాటి నన్నింటికీ ఆయన యజమాని. (7) నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడినప్పటికీ, ఆయన రహస్యాన్నే కాదు, దానికంటే అతి రహస్యమైన మాటను సైతం ఎరుగును. (8) అల్లాహ్‌, ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడెవడూ లేడు. ఆయనకు ఉత్తమమైన నామములు గలవు. (9) నీకేమైనా మూసా వృత్తాంతం అందిందా? (10) అతను ఒక మంటను చూచి తన ఇంటి వారితో ఇలా అన్నాడు : "కాస్త ఆగండి, నేను ఒక మంటను చూసాను. బహుశా మీ కోసం కొంత నిప్పును తీసుకువస్తాను లేదా ఆ మంట వద్ద నాకేదైనా మార్గం లభిస్తుంది."

(11) అక్కడకు రాగానే ఇలా పిలువబడింది : "ఓ మూసా, (12) నిస్సందేహంగా నేనే నీ ప్రభువును. పాదరక్షలు విడిచిపెట్టు. నీవు పవిత్రమైన తువా లోయలో ఉన్నావు.

(13) నేను నిన్ను ఎన్నుకున్నాను. దైవవాణిని శ్రద్ధగా విను.

(14) నిస్సందేహంగా నేనే అల్లాహ్‌ను. నేను తప్ప మరొక ఆరాధనీయుడు లేడు. కనుక నన్నే ఆరాధించు. నా జ్ఞాపకార్థం నమాజును స్థాపించు.

رُكُوعَاتُهَا 8 سُوْرَةُ طٰهٰ مَكِّيَّةٌ 20 آيَاتُهَا 135

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

طٰهٰ ﴿1﴾
مَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰٓى ﴿2﴾
اِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ﴿3﴾
تَنْزِيْلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْاَرْضَ وَالسَّمٰوٰتِ الْعُلٰى ﴿4﴾
اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى ﴿5﴾
لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى ﴿6﴾
وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهٗ يَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰى ﴿7﴾
اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ط لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ﴿8﴾
وَهَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿9﴾
اِذْ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا
لَّعَلِّيْٓ اٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ
هُدًى ﴿10﴾
فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ يٰمُوْسٰى ﴿11﴾
اِنِّيْٓ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ج اِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿12﴾
وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوْحٰى ﴿13﴾
اِنَّنِيْٓ اَنَا اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاعْبُدْنِيْ وَاَقِمِ
الصَّلٰوةَ لِذِكْرِيْ ﴿14﴾

إِنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ
نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿15﴾
فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هَوَىٰهُ فَتَرْدَىٰ ﴿16﴾
وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿17﴾
قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا۟ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا
عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخْرَىٰ ﴿18﴾
قَالَ أَلْقِهَا يَٰمُوسَىٰ ﴿19﴾
فَأَلْقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿20﴾
قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ﴿21﴾
وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ
غَيْرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ ﴿22﴾
لِنُرِيَكَ مِنْ ءَايَٰتِنَا الْكُبْرَى ﴿23﴾
اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿24﴾ ع 1 24 10
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿25﴾
وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ﴿26﴾
وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿27﴾
يَفْقَهُوا۟ قَوْلِي ﴿28﴾
وَاجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿29﴾
هَٰرُونَ أَخِي ﴿30﴾ اشْدُدْ بِهِۦٓ أَزْرِي ﴿31﴾
وَأَشْرِكْهُ فِيٓ أَمْرِي ﴿32﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿33﴾

(15) ప్రళయం తప్పనిసరిగా రానున్నది. నేను దాన్ని రహస్యంగా ఉంచాను. ప్రతి వ్యక్తికీ తన కృషికి తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడేందుకు. (16) దానిని విశ్వసించని, తన మనోకాంక్షలకు దాసుడైన వ్యక్తి నిన్ను ఆ సమయం చింతన నుంచి మరల్చకూడదు. అలా జరిగితే నీవు వినాశానికి గురవుతావు.

(17) ఓ మూసా! నీ కుడిచేతిలో ఉన్నది ఏమిటి?" (18) మూసా ఇలా అన్నాడు, "ఇది నా చేతి కర్ర దీని సహాయంతో నడుస్తాను. ఇంకా దానితో నా మేకల కోసం ఆకులు రాలుస్తాను ఇంకా నా కోసం అందులో మరెన్నో లాభాలు ఉన్నాయి." (19) ఇలా ఆదేశించాడు : "మూసా! దాన్ని విసరివెయ్యి"

(20) మూసా విసరివేసాడు. అది అకస్మాత్తుగా ప్రాకుతున్న ఒక పాముగా మారిపోయింది.

(21) "దాన్ని పట్టుకో, భయపడకు. మేము దాన్ని మళ్ళీ దాని మొదటి స్థితికి చేర్చివేస్తాము" అని ఆదేశించబడింది. (22) నీ చేతిని నీ చంకలో పెట్టి నొక్కు. ఎటువంటి బాధ లేకుండా, రెండో సూచనగా అది మెరుస్తూ బయటకు వస్తుంది. (23) ఇదంతా మేము నీకు మా పెద్ద సూచనలను చూపడానికి, (24) నీవు ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళు. వాడు మొండి ఉల్లంఘనకు పాల్పడ్డాడు. (25) మూసా ఇలా విన్నవించుకున్నాడు, "నా ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసింపజేయి. (26) నా కార్యాన్ని నా కోసం సులభం చేయి. (27) ఇంకా నా నాలుక ముడిని విప్పు. (28) ప్రజలు నా మాటలు గ్రహించటానికి. (29) ఇంకా నా కుటుంబం నుండే నా కొరకు ఒక సహాయకుడిని నియమించు. (30) నా సోదరుడు హారూన్‌ను. (31) అతని ద్వారా నా చేతులకు పటుత్వాన్ని ప్రసాదించు. (32) నా పనిలో అతన్ని నాకు సహాయకారిగా చెయ్యి. (33) తద్వారా మేము అధికంగా నీ పరిశుద్ధతను స్మరించటానికి.

وَّنَذْكُرَكَ كَثِيْرًا ؕ﴿34﴾
اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا ﴿35﴾
قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُؤْلَكَ يٰمُوْسٰى ﴿36﴾
وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰۤى ۙ﴿37﴾
اِذْ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰۤى اُمِّكَ مَا يُوْحٰۤى ۙ﴿38﴾
اَنِ اقْذِفِيْهِ فِى التَّابُوْتِ فَاقْذِفِيْهِ فِى الْيَمِّ
فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّىْ وَعَدُوٌّ
لَّهٗ ؕ وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّىْ ۚ وَلِتُصْنَعَ عَلٰى
عَيْنِىْ ۘ﴿39﴾
اِذْ تَمْشِىْۤ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ
يَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰۤى اُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا
تَحْزَنَ ؕ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنٰكَ مِنَ الْغَمِّ
وَفَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۫ فَلَبِثْتَ سِنِيْنَ فِىْۤ اَهْلِ
مَدْيَنَ ۙ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يّٰمُوْسٰى ﴿40﴾

(34) నిన్ను అధికంగా ప్రార్థించటానికి. (35) నీవు ఎల్లప్పుడూ మా స్థితిని కనిపెట్టుకునే ఉన్నావు." (36) ఇలా ఆదేశించాడు, "ఓ మూసా! నీవు కోరినది ఇవ్వబడింది. (37) మేము నీకు మరొకసారి ఉపకారం చేసాము. (38) మేము నీ తల్లికి సూచించిన సందర్భాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో, అది వహీ ద్వారా ఇవ్వబడే సూచన. (39) ఈ పసివాణ్ని పెట్టెలో పెట్టి, ఆ పెట్టెను నదిలో వదలిపెట్టు. నది దానిని ఒడ్డుకు చేరుస్తుంది. నాకూ ఈ బాలునికీ శత్రువు అయిన వాడు దాన్ని పట్టుకువెళతాడు." నేను నా తరపు నుండి నీపై ప్రేమను కురిపించాను. నా పర్యవేక్షణలో నీ పెంపకం ఏర్పాటు చేసాను. (40) నీ సోదరి అనుసరిస్తూ అక్కడకు వెళ్ళి "ఈ పసివాడ్ని చక్కగా సంరక్షించే స్త్రీని గురించి మీకు తెలుపనా?" అని అంటుంది. మేము మళ్ళీ నిన్ను నీ తల్లి వద్దకే చేర్చాము. ఆమె కళ్ళు శాంతించేందుకు, ఆమె దుఃఖించకుండా ఉండేందుకు. నీవు ఒక వ్యక్తిని హత్య చేసావు. మేము ఆ గండం నుండి నిన్ను రక్షించాము. ఆ తరువాత నిన్ను అనేక విధాలుగా పరీక్షించాము. నీవు మద్‌యన్‌లో అనేక సంవత్సరాలు ఉన్నావు. మూసా! ఇప్పుడు నీవు సరైన సమయానికి వచ్చి ఉన్నావు.

సూరె తాహా 1 – 40 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం

1వ వాక్యం : మహాప్రవక్త (స)పై ఖుర్‌ఆన్ అవతరించిన తరువాత, ప్రవక్త (స) మరియు ప్రియ సహచరులు దాని ఆదేశాలను అనుసరించసాగారు. అది చూసి ఖురైష్ అవిశ్వాసులు "ఖుర్‌ఆన్ వీరికొరకు ఒక గండంగా మారింది. అనవసరంగా వీరు కష్టాల్లో చిక్కుకున్నారు" అని హేళన చేయసాగారు. ఆ సమయంలో ఈ వాక్యం అవతరించింది. మేము నీపై ఖుర్‌ఆన్‌ను అవతరింపజేసింది నిన్ను కష్టపెట్టటానికి కాదు. అది అదృష్టం పొందే సాధనం, పుణ్యాలు తెచ్చిపెట్టే సత్కార్యాల నిధి. ఇందులో దైవజ్ఞానం ఉంది. ఎవరికీ అల్లాహ్ ఈ జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాడో, అతను సమస్తము పొందుతాడు. అల్లాహ్ ఎవరికైనా మంచి చేయాలనుకుంటే వారికి ధర్మజ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నది, వాటి మధ్య ఉన్నది, అన్నీ అల్లాహ్‌కు చెందినదే. అందరూ అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నారు. అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఏ వస్తువూ ఆగదు, చలించదు.

16వ వాక్యం : మీరు బిగ్గరగా అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తున్నారనీ, జపిస్తున్నారనీ, స్తుతిస్తున్నారనీ, అయితే అల్లాహ్

ఇవేవీ అక్కరలేనివాడు, ఆయన రహస్యాలు, పరమ రహస్యాలు కూడా తెలిసినవాడు. వీటిని మానవుడు తెలుసుకోలేడు. వాటిని కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే ఎరిగినవాడు" అని హితబోధ చేయబడింది. ఈ వాక్యం ద్వారా బిగ్గరగా స్తుతించరాదని వారించబడిందని షౌకానీ పేర్కొన్నారు. మరోచోట అల్లాహ్ ఆదేశం : "మీరు మీ ప్రభువును మనసులో వినయ విధేయతలతో, భయపడుతూ స్తుతించండి." (అల్ ఆరాఫ్ : 25) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత మూసా వృత్తాంతం పేర్కొనబడింది. మూసా మద్‌యన్ నుండి సతీసమేతంగా తన తల్లిగారి వద్దకు బయలుదేరారు. దట్టమైన చీకట్లు, దారి తెలియదు. కొందరు వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం భార్య ప్రసవ సమయం దగ్గర పడింది. ఆమెకు వేడి కావలసి వచ్చింది. దూరం నుండి అతనికి అగ్ని జ్వాలలు పైకెగసి పడుతున్నట్లు కనిపించాయి. తన ఇంటి వారితో, "మీరు ఇక్కడే ఉండండి. నేను నిప్పు తీసుకువస్తాను లేదా కనీసం, మార్గం ఏదో తెలిసిపోతుంది" అని అన్నాడు. మూసా ఆ మండుతున్న చెట్టు వద్దకు వెళ్ళగానే శబ్దం వినిపించింది. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

మూసా అక్కడకు వెళ్ళగానే అక్కడి పరిస్థితే వేరుగా ఉంది. ఆ చెట్టు కాంతితో వెలిగిపోతుంది. అక్కడి నుండి ఇలా వినిపించింది, "ఓ మూసా! నేను నీ ప్రభువును, నీతో మాట్లాడుతున్నాను. నీవు ఇప్పుడు పవిత్రమైన తువా లోయలో ఉన్నావు. నీ ప్రభువు పట్ల వినయ విధేయతలను దృష్టిలో ఉంచుకొని చెప్పులు విడువు, అంటే అక్కడి శుభాలు నీ శరీరంలో ప్రవేశించడానికి చెప్పులు తీసివేయి ప్రజల్లో నుండి నిన్ను నేను ఎన్నుకున్నాను. నీకు నా దైవదౌత్యం ప్రసాదించాను. ఇప్పుడు నీపై దైవవాణి అవతరించబోతుంది. దాన్ని శ్రద్ధగా విను. దాని బాధ్యతలు నిర్వర్తించటానికి సిద్ధం అవు. నేను అల్లాహ్‌ను. నేను తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు. అందువల్ల కేవలం నన్నే ఆరాధించండి, నా జ్ఞాపకం నిమిత్తం నమాజ్‌ను ఆచరించండి."

అందువల్లే నమాజ్ చేయనివారు, అల్లాహ్‌ను గుర్తుచేయనివారుగా, ఇంకా దానికి వ్యతిరేకిగా పరిగణించబడతారు అని వ్యాఖ్యానకర్తలు పేర్కొన్నారు. తీర్పుదినం సంభవించటం తథ్యం. అందులో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు. అయితే అల్లాహ్ దాని నిర్ణీత సమయాన్ని మానవుల మరియు జిన్నాతుల నుండి గోప్యంగా ఉంచాడు. అది అకస్మాత్తుగా సంభవించేది. కాని విశ్వాసులను కరుణిస్తూ సత్కార్యాల పట్ల ప్రోత్సహించటానికి, అవిశ్వాసులు ఎటువంటి సాకులు వెదకకుండా ఉండటానికి సంక్షిప్తంగా పేర్కొన్నాడు. ఆనాడు అల్లాహ్ మానవులందరికీ వారి సత్కార్యాలకు, పాపకార్యాలకు తగిన ప్రతిఫలం చెల్లిస్తాడు. ఆనాటి పట్టునుండి తప్పించుకోవటానికి అల్లాహ్‌ను ఆరాధించటం, నమాజును స్థాపించటం తప్పనిసరి అయింది.

అల్లాహ్ మూసాను ప్రళయ తిరస్కారులు, తమ మనోకాంక్షలను అనుసరించే వారు నిన్ను ప్రళయ విశ్వాసం నుండి నిరోధించగలరని హెచ్చరించాడు. అంటే ఇలాంటి వారిని అనుసరించకండని హెచ్చరించబడింది. వీరు ప్రాపంచిక సుఖాలు పొందటంలో నిమగ్నమై, దైవప్రీతిని బొత్తిగా మరచిపోయారు.

ఇక్కడ మూసాకు ఇవ్వబడిన మహిమలను గురించి పేర్కొనడం జరిగింది – అతని చేతిలో ఉన్నది ఎండిపోయిన కర్రే. కాని దాన్ని అల్లాహ్ చలనం గల పాములా మార్చివేస్తాడు. దీన్ని ఫిరౌన్ మరియు వాడి అనుచరుల ముందు ప్రదర్శించడం జరిగింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

నీ చేతిలో ఉన్న కర్రను నేలపై విసిరివేయమని అల్లాహ్ మూసా(అ) ను ఆదేశించాడు. విసరేయగానే అది పాముగా మారి పరుగెత్తసాగింది. అల్లాహ్ ఆదేశం, "ఏదీ, నీవు కొంచెం నీ చేతి కర్రను విసరివెయ్యి. ఆ చేతి కర్ర పాముగా మారి కదలాడుతూ ఉండటం చూడగానే, మూసా వెన్ను చూపి పారిపోయాడు. తిరిగి వెనుకకు ఏమాత్రం చూడలేదు." మూసా! భయపడకు, నా సన్నిధిలో ప్రవక్తలు భయపడరు." (అన్నమ్ల్ : 10)

(41) నేను నిన్ను నా కొరకు ప్రత్యేకించుకున్నాను. (42) నీవూ, నీ సోదరుడూ, నా సూచనలతో వెళ్ళండి, చూడండి, మీరు నన్ను ధ్యానించే విషయంలో అశ్రద్ధ చెయ్యకండి. (43) మీరిద్దరూ కలసి ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళండి. వాడు హద్దుమీరి పోయాడు.	وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِيْ ﴿41﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوْكَ بِاٰيٰتِيْ وَلَا تَنِيَا فِيْ ذِكْرِيْ ﴿42﴾ اِذْهَبَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿43﴾

23వ వాక్యం : మరో మహిమ, తన చేతిని చంకలో పెట్టి తీస్తే మెరిసేది. ఈ రెండు మూసా (అ)కు ఇవ్వబడిన మహిమలు. ఆ తరువాత మూసాకు, "నీవు ఎక్కడి నుండి పారిపోయివచ్చావో అక్కడి రాజు ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళమని వాడికి దేవుని ఏకత్వాన్ని బోధించమని, ఇస్రాయీల్ ప్రజల పట్ల గౌరవంగా ప్రవర్తించమని, వారినీ హింసించవద్దని ఆదేశించడం జరిగింది. ఫిరౌన్ ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి తన ప్రభువును మరచిపోయాడు. నా సందేశం తీసుకొని శాంతిభద్రతలతో వాడి వద్దకు వెళ్ళండి. మీరు ఎక్కడున్నా నా దృష్టిలో ఉంటారు. మీ వెంట నేనున్నాను. నేను మీకు ఫిరౌన్‌ను జయించే ఆయుధాలు ఇచ్చాను." ఫిరౌన్ నన్ను ధిక్కరిస్తున్నాడు. నా గౌరవం సాక్షి! ఒక నిర్ణీత దినం నిర్ణయించి ఉండకపోతే నేనెప్పుడో వాడిని అంతం చేసేవాడిని" అని ఆదేశించడం జరిగింది.

మూసా (అ) ప్రభువును "ఈ బాధ్యత కొరకు నాకు మనోధైర్యాన్ని ప్రసాదించు. ఎందుకంటే ఇది చాలా గొప్ప బాధ్యత. అంతేకాక అందరికంటే క్రూరుడైన చక్రవర్తి వద్దకు పంపబడుతున్నాను" అని ప్రార్థించాడు.

మూసా బాల్యం ఫిరౌన్ భవనంలోనే గడిచింది. ఆ తరువాత మూసా ఒక వ్యక్తిని అనుకోకుండా చంపివేసాడు. భయపడి పారిపోయాడు. పది, పన్నెండేళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఇది ఇలా ఉండగా, అల్లాహ్ ఆదేశం ఏమనగా అతని వద్దకు వెళ్ళు, అతనికి దేవుని ఏకత్వాన్ని బోధించు, ఇది మహాకఠినమైన పనే.

ఓ ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసింపజేయి. నీవు సహాయం చేయనంతవరకు నేను ఏ పనీ చేయలేను. వారు నా సందేశాన్ని సరిగా అర్థం చేసుకోవటానికి నా నాలుక ముడిని విప్పివేయి. బాల్యంలో మూసా (అ)ను పరీక్షించడానికి ఫిరౌన్ అతని ముందు ఖర్జూరాలనూ, నిప్పునూ ఉంచాడు. మూసా (అ) ఒక నిప్పు గడ్డను తీసుకొని నోట్లో వేసుకున్నారు, నోరు కాలిపోయింది. దానివల్ల కొంత నత్తిగా మాట్లాడేవారు.

ఈ వాక్యాల్లో మీ ప్రార్థన అంగీకరించబడిందని మూసాకు శుభవార్త ఇవ్వబడింది. అల్లాహ్ వెనుకటి అనుగ్రహాలన్నింటినీ మూసాకు గుర్తుచేసాడు. అనేక కష్టాల నుండి నిన్ను గట్టెక్కించి, నీకు ప్రవక్త పదవి ప్రసాదించామని పేర్కొన్నాడు. అల్లాహ్ ఆదేశం ప్రకారం అతని తల్లి మూసా (అ)ను ఒక పెట్టెలో పెట్టి నదిలో విడిచింది. అయితే అల్లాహ్ నీ బిడ్డను తిరిగి నీ వద్దకు చేరుస్తామని, అతడిని సందేశహరుడుగా చేస్తామని అభయమిచ్చాడు. మూసా (అ) ఫిరౌన్ ఇంట్లోనే సంరక్షించబడ్డారు. పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. ఒకరోజు ఇద్దరు వ్యక్తుల్ని వాదులాడుతుండగా చూసి హింసిస్తున్నవాడిని లాగి కొట్టాడు. వాడు వెంటనే చనిపోయాడు. షైతాన్ తన ద్వారా పాపకార్యం చేయించాడనీ, వాడే మార్గభ్రష్టతకు గురిచేసే బద్ధశత్రువని గ్రహించి వెంటనే అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించారు. "నా ప్రభూ! నాకు నేనే అన్యాయం చేసుకున్నాను. నన్ను క్షమించు" అని ప్రార్థించారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఆయన్ని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా ఆయన క్షమించేవాడు, దయామయుడు. (అల్ ఖసస్ : 16)

ఈ సంఘటన జరిగిన తరువాత మూసా (అ) పశ్చాత్తాపపడుతూ అటు ఇటు తిరుగుతూ ఉన్నారు. ఫిరౌన్‌కు ఈ వార్త అందింది. మూసాను బంధించి చంపమని ఫిరౌన్ ఆదేశించాడు. సిపాయిలు మూసాను అన్నిచోట్లా వెదికారు. కాని జాడ కనబడలేదు. అంతకు ముందే మూసా (అ) మద్‌యన్ వైపు పారిపోయారు.

فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهٗ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ﴿44﴾
قَالَا رَبَّنَآ اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَّفْرُطَ عَلَيْنَآ اَوْ اَنْ
يَّطْغٰى ﴿45﴾
قَالَ لَا تَخَافَآ اِنَّنِيْ مَعَكُمَآ اَسْمَعُ وَاَرٰى ﴿46﴾
فَاْتِيٰهُ فَقُوْلَآ اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيْٓ
اِسْرَآءِيْلَ ۙ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ؕ قَدْ جِئْنٰكَ بِاٰيَةٍ مِّنْ
رَّبِّكَ ؕ وَالسَّلٰمُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى ﴿47﴾
اِنَّا قَدْ اُوْحِيَ اِلَيْنَآ اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ
وَتَوَلّٰى ﴿48﴾
قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يٰمُوْسٰى ﴿49﴾
قَالَ رَبُّنَا الَّذِيْٓ اَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ
هَدٰى ﴿50﴾
قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُوْنِ الْاُوْلٰى ﴿51﴾
قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّيْ فِيْ كِتٰبٍ ۚ لَا يَضِلُّ رَبِّيْ
وَلَا يَنْسَى ۫ ﴿52﴾
الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّسَلَكَ لَكُمْ
فِيْهَا سُبُلًا وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ؕ فَاَخْرَجْنَا
بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتّٰى ﴿53﴾
كُلُوْا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ
ع 2 30 11 لِّاُولِي النُّهٰى ۧ ﴿54﴾
مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَفِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى ﴿55﴾

(44) వాడితో మృదువుగా మాట్లాడండి, బహుశా వాడు హితబోధ స్వీకరించవచ్చు, లేదా భయపడ వచ్చు. (45) వారిద్దరూ ఇలా మనవి చేసుకున్నారు, "మా ప్రభూ! అతడు మాపై దౌర్జన్యంగా ప్రవర్తిస్తా డేమో అని మేము భయపడుతున్నాము." (46) ఇలా ఆదేశించాడు, "భయపడకండి, నేను మీ వెంట ఉంటాను. అంతా వింటూ, చూస్తూ ఉంటాను. (47) అతని వద్దకు వెళ్ళి ఇలా అనండి, మేము నీ ప్రభువు తరఫున పంపబడిన ప్రవక్తలము. ఇస్రాయీల్ జాతివారిని మాతో రావటానికి అనుమతి ఇవ్వు, వారిని హింసించకు, మేము నీ వద్దకు నీ ప్రభువు సూచనలు తీసుకువచ్చాము. రుజుమార్గం అనుసరించే వానికి శాంతి ఉంది. (48) తిరస్కరించే, విముఖత చూపేవానికి శిక్ష ఉందని దైవవాణి ద్వారా మాకు తెలుపబడింది. (49) ఫిరౌన్, "అయితే ఓ మూసా! మీ ఇద్దరి ప్రభువు ఎవరు?" అని అడిగాడు. (50) దానికి మూసా, "ప్రతి వస్తువుకూ దాని స్వరూపాన్ని ప్రసాదించి, దానికి మార్గం చూపినవాడే మా ప్రభువు" అని సమాధానం ఇచ్చాడు. (51) మరి వెనుకటి తరాల వారి సంగతేమిటి? అని ఫిరౌన్ అన్నాడు. (52) మూసా ఇలా సమాధానం ఇచ్చాడు, "దీనికి సంబంధించిన జ్ఞానం నా ప్రభువు దగ్గర ఒక గ్రంథంలో ఉంది. నా ప్రభువు పొరబడటంగానీ, మరువటంగానీ జరుగదు." (53) ఆయనే మీ కొరకు భూమిని పాన్పుగా పరిచాడు. మీ కోసం దానిపై మార్గాలను నిర్మించాడు. ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించాడు. తద్వారా రకరకాల పంటలను పండించాము. (54) వాటిని తినండి, మీ పశువులనూ మేపండి. నిస్సందేహంగా వివేకవంతులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (55) దీన్నుండే మిమ్మల్ని మేము సృష్టించాము. దానిలోనికే తిరిగి మిమ్మల్ని మేము పంపిస్తాము. దాన్నుండే మరోసారి మళ్ళీ వెలికి తీస్తాము.

(56) మేము మా సూచనలన్నింటినీ ఫిరౌన్‌కు చూపాము. కాని వాడు ధిక్కరించాడు, నిరాక రించాడు. (57) ఇలా అన్నాడు, “ఓ మూసా! నీవు నీ మంత్ర శక్తితో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెళ్ళగొట్టటానికి మా దగ్గరకు వచ్చావా?” (58) సరే మేము కూడా అలాంటి మంత్ర శక్తినే తీసుకు వస్తాము. మన పోటీకి సమయం నీవే నిర్ణయించుకో. మేము ఈ పోటీ నుండి వెన్నుచూపము, నీవూ మాట తప్పరాదు. (59) “మీ సమయం ఉత్సవదినంగా నిర్ణయమయింది. సూర్యోదయం తరువాత ప్రజలు తరలి రావాలి” అని చెప్పాడు. (60) ఫిరౌన్ వెళ్ళి, తన కుతంత్ర సామగ్రిని సమీకరించుకొని వచ్చాడు. (61) మూసా ఇలా అన్నాడు, “దురదృష్టవంతులారా! అల్లాహ్‌పై అపనిందలు మోపకండి. అలా చేస్తే ఆయన మిమ్మల్ని కఠిన శిక్షకు గురిచేసి సర్వనాశనం చేస్తాడు. అసత్యాన్ని అంటగట్టినవాడు సాఫల్యం పొందడు.” (62) ఇది విన్న తరువాత వారి మధ్య అభిప్రాయ భేదాలు తలెత్తాయి. వారు పరస్పరం రహస్యంగా సంప్రదించుకున్నారు. (63) కొందరు ఇలా అన్నారు, “ఈ ఇద్దరు మాంత్రికులు తమ మంత్రబలం ద్వారా మిమ్మల్ని మీ దేశం నుండి తరిమి వేయాలని, అంతేకాదు, మీ ఆదర్శ జీవితాన్ని అంతం చేయాలని కోరుతున్నారు. (64) కనుక మీరు మీ శక్తియుక్తులు సమీకరించుకోండి, సమైక్యంగా రంగంలోకి దిగండి. ఈనాడు ప్రాబల్యం గలవాడే గెలుస్తాడు. (65) “ఓ మూసా! మొదట నీవు విసురుతావా లేక మమ్మల్ని విసరమంటావా?” అని మాంత్రికులు అన్నారు. (66) “లేదు, మీరే విసరండి” అని మూసా అన్నాడు. అకస్మాత్తుగా వారి త్రాళ్ళూ, వారి కర్రలూ వారి మంత్ర శక్తి వల్ల పరుగెత్తుతూ ఉన్నట్లు మూసాకు కనిపించాయి. (67) మూసా తన మనసులో భయానికి గురయ్యాడు. (68) మేమిలా సెలవిచ్చాము, “భయపడకు, నీవే ఆధిక్యం వహిస్తావు.

وَلَقَدْ اَرَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى ﴿56﴾
قَالَ اَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ
يٰمُوْسٰى ﴿57﴾
فَلَنَاْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهٖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهٗ نَحْنُ وَلَآ اَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿58﴾
قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيْنَةِ وَاَنْ يُّحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى ﴿59﴾
فَتَوَلّٰى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهٗ ثُمَّ اَتٰى ﴿60﴾
قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ
كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۚ وَقَدْ خَابَ مَنِ
افْتَرٰى ﴿61﴾
فَتَنَازَعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿62﴾
قَالُوْٓا اِنْ هٰذٰنِ لَسٰحِرٰنِ يُرِيْدٰنِ اَنْ يُّخْرِجٰكُمْ
مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيْقَتِكُمُ
الْمُثْلٰى ﴿63﴾
فَاَجْمِعُوْا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوْا صَفًّا ۚ وَقَدْ اَفْلَحَ
الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿64﴾
قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ
اَلْقٰى ﴿65﴾ قَالَ بَلْ اَلْقُوْا ۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ
يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا تَسْعٰى ﴿66﴾
فَاَوْجَسَ فِيْ نَفْسِهٖ خِيْفَةً مُّوْسٰى ﴿67﴾
قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿68﴾

وَاَلْقِ مَا فِيْ يَمِيْنِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوْا ؕ اِنَّمَا
صَنَعُوْا كَيْدُ سٰحِرٍ ؕ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُ حَيْثُ
اَتٰى ﴿69﴾
فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوْۤا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ
وَمُوْسٰى ﴿70﴾
قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ؕ اِنَّهٗ
لَكَبِيْرُكُمُ الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ فَلَاُقَطِّعَنَّ
اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ
وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ فِيْ جُذُوْعِ النَّخْلِ ۫ وَلَتَعْلَمُنَّ
اَيُّنَاۤ اَشَدُّ عَذَابًا وَّاَبْقٰى ﴿71﴾
قَالُوْا لَنْ نُّؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَآءَنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ
وَالَّذِيْ فَطَرَنَا فَاقْضِ مَاۤ اَنْتَ قَاضٍ ؕ اِنَّمَا
تَقْضِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ؕ ﴿72﴾
اِنَّاۤ اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطٰيٰنَا وَمَاۤ اَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ؕ وَاللّٰهُ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿73﴾
اِنَّهٗ مَنْ يَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهٗ جَهَنَّمَ ؕ لَا
يَمُوْتُ فِيْهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿74﴾
وَمَنْ يَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ فَاُولٰٓئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجٰتُ الْعُلٰى ۙ ﴿75﴾
جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ
فِيْهَا ؕ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰى ۧ ﴿76﴾ ع 3 22 12

(69) నీ చేతిలో ఉన్న దానిని విసరివెయ్యి. అది వారు కల్పించిన వాటినన్నింటినీ మ్రింగివేస్తుంది. వారు తీసుకువచ్చింది కేవలం జాలవిద్య మాత్రమే. మాంత్రికుడు ఎన్నడూ ఏ విధంగానూ సాఫల్యం పొందలేడు. (70) మాంత్రికులందరూ సజ్దాలో పడిపోయారు. వారు బిగ్గరగా "మేము హారూన్, మూసాల ప్రభువును విశ్వసించాము" అని ప్రకటించారు. (71) ఫిరౌన్ ఇలా అన్నాడు, "నేను మీకు అనుమతించక ముందే మీరు ఇతన్ని విశ్వసిస్తారా? మంత్ర విద్యలో ఇతడే మీ గురువని తెలిసిపోయింది. ఇప్పుడు నేను మీ చేతులను, కాళ్ళనూ, వ్యతిరేక దిశగా నరికివేస్తాను. ఖర్జూరపు దూలాలపై శిలువ వేయిస్తాను. అప్పుడు మా ఇద్దరిలో ఎవరు కఠినమైనవారో, ఎవరి శిక్ష అధికంగా ఉంటుందో మీకు తెలుస్తుంది."

(72) మాంత్రికులు ఇలా అన్నారు : "స్పష్టమైన సూచనలు మా వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా నీకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం తగని పని. మమ్మల్ని సృష్టించిన శక్తి సాక్షిగా! నువ్వు ఏం చేసుకుంటావో చేసుకో. నువ్వు ఏం చేసినా ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలోనే చెయ్యగలవు. (73) మేము మా ప్రభువు పట్ల విశ్వాసం కలిగి ఉన్నాము. మా తప్పులను ఆయన క్షమిస్తాడనీ, మా చేత బలవంతంగా చేయించిన తంత్రాలకు మమ్మల్ని మన్నిస్తాడని. అల్లాహ్‌యే శుభం గలవాడు, శాశ్వతంగా ఉండేవాడు. (74) వాస్తవం ఏమిటంటే దోషిగా తన ప్రభువు ముందుకు వచ్చేవాడికి నరకం తప్పదు. అందులో వాడు చావనూ లేదు బ్రతకనూ లేదు. (75) ఆయన సాన్నిధ్యంలో విశ్వాసిగా, సత్కార్యాలు చేసి వచ్చేవారు, ఇలాంటి వారి కొరకే ఉన్నత స్థానాలు ఉన్నాయి. (76) శాశ్వతమైన ఉద్యానవనాలు, వాటి క్రింద నుండి కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. వాటిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. పరిశుద్ధతను పాటించేవారికి లభించే ప్రతిఫలం ఇదే.

41 – 76 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం :

ప్రారంభంలో అల్లాహ్ గొప్పతనం గురించి, ఖుర్‌ఆన్ గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ మూసా (అ)ను ప్రవక్తగా పంపడం గురించి, ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళమని, వాడు హద్దు మీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడని, వాడికి హితబోధ చేయమని ఆదేశించాడు. అల్లాహ్ మూసా (అ)కు రెండు మహిమలు ప్రసాదించాడు. ఒకటి, చేతి కర్రను, రెండు చేతిని చంకలో పెట్టి తీస్తే అద్భుతంగా వెలుగుతుంది. మూసా అల్లాహ్‌తో ఇలా అన్నాడు, "ఓ అల్లాహ్ నాకు నత్తి ఉంది. నేను సరిగా మాట్లాడలేను. అందువల్ల నా సోదరుడు హారూన్‌ను కూడా నాతో పంపితే మేమిద్దరం సందేశ ప్రచార బాధ్యతను చాలా చక్కగా నిర్వర్తిస్తాము." వెంటనే అల్లాహ్ దానికి సమ్మతించాడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ప్రజలలో నుండి నిన్ను నేను ఎన్నుకున్నాను. అంటే అది నా అధికారం. ఒకరి బలవంతం వల్ల నేనలా చేయలేదు. మహాప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, మూసా (అ) మరియు ఆదమ్ (అ)ల మధ్య వివాదం ఏర్పడింది. మూసా ఇలా అన్నారు, "మీరు ప్రజల్ని కష్టాలకు గురిచేశారు. స్వర్గం నుండి గెంటివేయించారు." దానికి ఆదమ్ (అ) "నిన్ను అల్లాహ్ ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు, నీకు తౌరాతును కూడా ప్రసాదించాడు" అని అన్నారు. దానికి మూసా (అ) "అవునని" అన్నారు. మళ్ళీ ఆదమ్ (అ) "మరి నువ్వు అందులో ఇది నా జననానికి ముందే జాతకంలో వ్రాయబడి ఉందని నువ్వు చూడలేదా?" అని అన్నారు. దానికి మూసా "అవును" అని సమాధానమిచ్చారు. చివరికి ఆదమ్ (అ) గెలిచారు. మూసా ఓడిపోయారు.

అల్లాహ్ నేను ప్రసాదించిన మహిమలు తీసుకొని ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళమని, ఎల్లప్పుడూ నన్ను ప్రార్థిస్తూ ఉండమని, బలహీనత ప్రదర్శించవద్దని ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ అల్లాహ్ ధ్యానాన్ని విడువరాదని, యుద్ధ సమయంలో కూడా అధికంగా స్తుతించమని, దానివల్ల మీ బలం పుంజుకుంటుందని, దానివల్ల ఫిరౌన్ బలహీనపడతాడని మూసా మరియు హారూన్‌లకు బోధించడం జరిగింది.

ఒక హదీసె ఖుదుసీలో ఇలా ఉంది : "అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు, "శత్రువులతో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు నన్ను ప్రార్థిస్తూ ఉండేవారే నా పరిపూర్ణ దాసులు." ఫిరౌన్ ధిక్కారానికి దిగాడు, అతని దగ్గరకు వెళ్ళి ప్రేమతో, మంచితనంతో వినయంతో హితబోధ చేయండి. అతడు ఉపదేశం స్వీకరించి, అల్లాహ్‌కు భయపడవచ్చు అని ఉపదేశించబడింది. ఇది ఆలోచించవలసిన విషయం. ఫిరౌన్ ధిక్కారి, అహంకారి, మరి మూసా ఎన్నుకోబడిన ప్రవక్త! అయినా అతన్ని ప్రేమతో, మృదుత్వంతో, హితబోధచేయమని ఆదేశించటం జరిగింది. అల్లాహ్ ప్రవక్తలిద్దరూ శరణుకోరుతూ ఫిరౌన్ ఏమాత్రం వినకుండా మమ్మల్ని హింసిస్తాడేమో, మా పట్ల అగౌరవంగా ప్రవర్తిస్తాడేమో, మేము చేయని నేరానికి పట్టుబడతామేమో అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్, ఫిరౌన్‌కు ఏమాత్రం భయపడవలదని, నేను మీ వెంట ఉన్నానని, మీ శత్రువు మాటలు వింటూ ఉంటానని, మీ పరిస్థితిని వీక్షిస్తుంటానని, మీరు ఏం మాట్లాడినా నాకు తెలుస్తుందని వారిద్దరికీ అభయమిచ్చాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

మూసా మరియు హారూన్ ఇద్దరూ ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళి మేమిద్దరం నీ ప్రభువు సందేశహరులమని, అల్లాహ్ బనీ ఇస్రాయీల్‌ను విడుదల చేయమని, వారిని హింసించడం ఆపివేయమని మాతోపాటు వారిని పలస్తీన్ వెళ్ళనివ్వమని నిన్ను ఆదేశించమని మమ్మల్ని పంపాడు. ఇంకా మేము సందేశహరులము అనడానికి మా వద్ద నిదర్శనాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు నిదర్శనాలను ధిక్కరించినవాడు ఆయన ధర్మాన్నే తిరస్కరించిన వాడిగా పరిగణించబడతాడు, ఇంకా శిక్షకు అర్హుడౌతాడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

ఫిరౌన్ వారిద్దరి ప్రసంగం విన్న తరువాత, మీ ఇద్దరి ప్రభువు ఎవరు? అని అడిగాడు. అంటే నేను తప్ప మీ ఇద్దరి ప్రభువు ఎవరు కాగలరు? అన్నది అతని ప్రశ్నలోని ఆంతర్యం. అప్పుడు మూసా, "మమ్మల్ని సృష్టించినవాడే మా ప్రభువు కాగలడు" అని సమాధానం ఇచ్చాడు. మూసా (అ) 20 సంవత్సరాల వరకు ఫిరౌన్‌కు దేవుని ఏకత్వ సందేశం బోధిస్తూ ఉన్నారు. ఈ కాలంలో అల్లాహ్ పైన పేర్కొన్న నిదర్శనాలను ప్రదర్శింపజేసి వాడికి రుజుమార్గం చూపాడు. కాని వాడు అహంకారానికి, అహంభావానికి గురయ్యాడు. విశ్వసించేందుకు ఏమాత్రం సిద్ధం కాలేదు. అంతేకాక మూసాతో "నువ్వు ఈజిప్ట్ ప్రజలను నీ మంత్ర తంత్రాల ద్వారా భయభ్రాంతులకు గురిచేయాలని చూస్తున్నావు. కానిగుర్తుంచుకో. నీకంటే బలమైన, మంత్రతంత్రాల ద్వారా నిన్ను ఓడిస్తాను. అప్పుడు తెలుస్తుంది నీవు అల్లాహ్ ప్రవక్తవు కాదని. సమయం నీవే నిర్ణయించుకో. స్థలంనీవే నిర్ణయించుకో. మాలో ఎవరూ వాటిని నిరాకరించరు. అప్పుడు అందరూ నిలబడి చూస్తారు అని సవాలు విసిరాడు.

ఫిరౌన్ అలా ఎందుకు ఛాలెంజ్ చేసాడంటే, మూసా, హారూన్‌లు మంత్రతంత్రాలు ప్రదర్శిస్తున్నారని అనుకున్నాడు. మూసా (అ) సమయం పండుగ రోజు ఉదయంగా నిర్ణయించాడు. ప్రజలందరూ ఈ పోటీ చూడటానికి తండోపతండాలుగా చేరుకుంటారు. ఇంకా పట్టపగలు వెలుగులో యదార్థం అందరికీ తెలిసిపోతుంది.

నిర్ణీత సమయానికి మాంత్రికులు మైదానంలో మూసా ముందుకు వచ్చారు. అప్పుడు మూసా వారితో "మీరు అల్లాహ్‌పై అసత్యాలు అంటగట్టకండి. మంత్ర విద్య చూపి ప్రజలను మోసంచేయకండి, ఒకవేళ ఇలా చేస్తే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. ఎందుకంటే మోసం ఎల్లప్పుడూ వినాశనాన్ని ఆహ్వానిస్తుంది. మూసా మాటలు విని వారిలో భేదాభిప్రాయాలు ఏర్పడ్డాయి. వీరు మాంత్రికులా లేక దైవప్రవక్తలా అని పరస్పరం సంప్రదించుకున్నారు. చివరికి వీరిద్దరూ మాంత్రికులే అని, వీరు మమ్మల్ని ఇక్కడి నుండి గెంటివేసి ఈ ప్రాంతాన్ని స్వాధీనపరచుకోవాలనుకుంటున్నారని, మనమందరం ఏకం కావాలని, మన ఆధిక్యతను ప్రజలముందు ప్రదర్శించాలని, ఈ రోజు గెలిచినవాడు ఫిరౌన్ వద్ద గొప్పగా సత్కరించబడతాడని, పరస్పరం చెప్పుకున్నారు.

మాంత్రికులందరూ ఏకమై మూసాను, "ముందు నీవు మంత్ర విద్యను ప్రదర్శిస్తావా లేక మమ్మల్ని ప్రదర్శించమంటావా?" అని అడిగారు. "ముందు మీరే విసరండి" అని మూసా సమాధానం ఇచ్చాడు. అప్పుడు మాంత్రికులు తమ చేతి కర్రలను, తాళ్ళనునేలపై విసిరారు. వెంటనే అవి పాములుగా మారి పరుగెత్త సాగాయి. మూసా కొంత భయపడ్డాడు. వెంటనే అల్లాహ్ మూసాను "భయపడకు, నీవే గెలుస్తావు. మా మహిమ ముందు వారు నిలువలేరు. నీ కుడిచేతిలో ఉన్న కర్రను నేలపై విసరు" అని ఆదేశించాడు. వెంటనే మూసా తన చేతి కర్రను విసిరాడు. అది అకస్మాత్తుగా మహా సర్పంలా మారి మాంత్రికులు విసిరిన వాటినన్నింటినీ మ్రింగసాగింది.

ఇదంతా ప్రజలు, మాంత్రికులు తమ కళ్ళతో చూస్తూ ఉండిపోయారు. చివరికిమైదానంలో ఒక్క పాము కూడా మిగులలేదు. మాంత్రికులు ఓడిపోయారు. దైవ మహిమ గెలిచింది. అందువల్లే అల్లాహ్ రానున్న వాక్యాల్లో, మాంత్రికులు చేసినదంతా మంత్రవిద్య అనీ, మాంత్రికులు ఎన్ని ఎత్తులు పారినా గెలవలేరనీ ఆదేశించాడు. మాంత్రికులు జరిగినదంతా చూసి వారు ఆరితేరిన మాంత్రికులు కావటం చేత మూసా (అ) ప్రదర్శించింది మంత్రం కాదని, అది సత్యమని, అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదని, ఇదంతా అల్లాహ్ మహిమ అని గ్రహించి మాంత్రికులందరూ వెంటనే సజ్దాలో పడిపోయారు. అంతేకాక, "మేము మూసా మరియు హారూన్‌ల ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాము" అని ఎలుగెత్తి చాటసాగారు.

ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం మాంత్రికులు 70 మంది. ఉదయం మాంత్రికుల్లా ఉన్న వాళ్ళు, సాయంత్రానికి అల్లాహ్ సాక్షులుగా మారిపోయారు. మాంత్రికులు విశ్వాసం ప్రకటించటం చూసిన ఫిరౌన్ ఇతరులు

(77) మేము వహీ ద్వారా మూసాకు ఇలా తెలిపాము, "తెల్లవారక ముందే నా దాసులను తీసుకొని బయలుదేరు, వారి కొరకు సముద్రంలో మార్గాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యి. ఎవరైనా వెంటాడుతారనే భయం నీకు ఎంతమాత్రం కలుగరాదు. భయానికీ గురికాకూడదు.	وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿77﴾
(78) ఫిరౌన్ తన సేనలతో సహా వారిని వెంబడించాడు. తరువాత సముద్రం వారిని చుట్టుముట్టింది. చుట్టుముట్టవలసిన విధంగానే.	فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿78﴾
(79) ఫిరౌన్ తన జాతిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసాడు, కాని సన్మార్గాన్ని చూపలేదు.	وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ ﴿79﴾
(80) ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతివారలారా! మేము మీకు మీ శత్రువు నుండి విముక్తి కలిగించాము. తూర్ పర్వతం కుడి ప్రక్కన రమ్మని మీకు గడువు నిర్ణయించాము. అంతేకాక మీకోసం మన్న్, మరియు సల్వాలను దించాము.	يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿80﴾

కూడా వారిని అనుసరిస్తారనే భయంతో తన బల గర్వంతో వారిని "నా అనుమతి లేకుండా మీరు మూసాను విశ్వసిస్తారా? ఈ మూసాయే మహా మాంత్రికుడని తెలిసిపోయింది. వాడే మీ అందరికీ మంత్ర విద్య నేర్పి ఉన్నాడు. మీరంతా కలసి ఇక్కడి ప్రజలను వెళ్ళగొట్టాలని కుట్రపన్నారు అని గర్జించాడు. దీన్నే ఖుర్ఆన్ ఇలా పేర్కొంది. "నిశ్చయంగా ఈ రాజధాని నుండి దాని పాలకులను అధికారం నుండి తొలగించడానికి మీరంతా కలసి పన్నిన కుట్రే ఇది. సరే, దాని ఫలితం మీకు ఇప్పుడే తెలుస్తుంది." (అల్ ఆరాఫ్ : 123)

ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాత 74, 75, 76 వాక్యాలు మాంత్రికులవి కావని, అవి అల్లాహ్ వాక్కు అని పేర్కొన్నారు. వీటిలో అవిశ్వాసుల, విశ్వాసుల పర్యవసానాన్ని తెలియపర్చటం జరిగింది. అవిశ్వాసస్థితిలో మరణించిన వారి నివాసం నరకం అవుతుంది, అక్కడ వారు చావలేరు బ్రతకలేరు. నరకవాసులు అక్కడి శిక్షను భరించలేక చావును పిలుస్తూ ఉంటారు. అయితే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసిన వారు తీర్పుదినం నాడు అత్యున్నత స్థానాలను పొందుతారు. వారి నివాసం స్వర్గం అవుతుంది. వాటి క్రింద నుండి ఏరులు పారుతూ ఉంటాయి. అక్కడ వారు కలకాలం ఉంటారు. ఈ ఫలితం కేవలం అవిశ్వాసానికి, పాపాలకు, అధర్మ సుఖభోగాలకు దూరంగా ఉంటూ జీవితం గడిపిన వారికే లభిస్తుంది.

అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : ప్రవక్త (స) ప్రసంగిస్తూ ఈ వాక్యం పఠించి నరకవాసులు నరకంలో చావలేరు బ్రతకలేరు అని పేర్కొన్నారు. (ముస్లిమ్, అహ్మద్)

అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం : ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, "ఉన్నత స్థానాల్లో ఉన్నవారిని వారికంటే క్రింద ఉన్నవారు ఆకాశంలోని నక్షత్రాల్లా చూస్తారు. అబూబకర్, ఉమర్ ఆ ఉన్నతశ్రేణికి చెందినవారే. వారిద్దరివీ చాలా గొప్ప స్థానాలు.

كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيْهِ
فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيْ ۚ وَمَنْ يَّحْلِلْ عَلَيْهِ
غَضَبِيْ فَقَدْ هَوٰى ﴿81﴾
وَاِنِّيْ لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ
اهْتَدٰى ﴿82﴾
وَمَآ اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوْسٰى ﴿83﴾
قَالَ هُمْ اُولَآءِ عَلٰٓى اَثَرِيْ وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ
لِتَرْضٰى ﴿84﴾
قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْۢ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿85﴾
فَرَجَعَ مُوْسٰٓى اِلٰى قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا ۚ قَالَ
يٰقَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ اَفَطَالَ
عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُّمْ اَنْ يَّحِلَّ عَلَيْكُمْ
غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ مَّوْعِدِيْ ﴿86﴾
قَالُوْا مَآ اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا
حُمِّلْنَآ اَوْزَارًا مِّنْ زِيْنَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰهَا
فَكَذٰلِكَ اَلْقَى السَّامِرِيُّ ۙ ﴿87﴾
فَاَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ خُوَارٌ فَقَالُوْا هٰذَآ
اِلٰهُكُمْ وَاِلٰهُ مُوْسٰى ۬ فَنَسِيَ ۭ ﴿88﴾
اَفَلَا يَرَوْنَ اَلَّا يَرْجِعُ اِلَيْهِمْ قَوْلًا ۙ وَّلَا يَمْلِكُ
لَهُمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا ﴿89﴾ ع 4 13 13

(81) మేము మీకు ఇచ్చిన పరిశుద్ధమైన ఆహారాన్ని తినండి. అందులో ఎంతమాత్రం హద్దులు మీరకండి. అలా చేస్తే నా ఆగ్రహం మీపై విరుచుకుపడుతుంది. నా ఆగ్రహం ఎవరిపై పడినా వాడు పతనం అయినట్టే. (82) అయితే, ఎవరు పశ్చాత్తాపం చెందుతారో, విశ్వసించి మంచి పనులు చేస్తారో, ఆపై సక్రమంగా జీవితం గడుపుతారో, ఇలాంటి వారిని నేను తప్పకుండా క్షమిస్తాను. (83) ఓ మూసా! ఏ విషయం నిన్ను నీ జాతి ప్రజల కంటే ముందుగా తొందరపాటుకు గురిచేసింది? (84) ఇలా అన్నాడు, "వారు నా వెనుకనే వస్తున్నారు. నా ప్రభూ! నీవు సంతోషించాలని నేనే త్వరగా నీ సన్నిధికి చేరాను." (85) అలా అయితే విను, మేము నీ పరోక్షంలో నీ జాతి ప్రజలను పరీక్షకు గురిచేసాము. సామిరీ వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసాడు. (86) మూసా ఆగ్రహిస్తూ, దుఃఖిస్తూ తన జాతి వైపు మరలాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు, "ప్రజలారా! మీ ప్రభువు మీతో గొప్ప వాగ్దానాలు చేయలేదా? అప్పుడే మీరు చాలాకాలం గడిచినట్లు భావించారా? లేక మీరు మీ ప్రభువు ఆగ్రహాన్ని మీపైకి కొని తెచ్చుకునే కోరికవల్ల మీరు నాకు చేసిన వాగ్దానం భంగం చేసారా?" (87) వారు ఇలా అన్నారు : "మేము నీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మేము కోరి భంగపరచలేదు. అసలు ప్రజల ఆభరణాల బరువు వల్ల మేము వాటిని క్రింద పడవేశాము. సామిరీ కూడా అలాగే చేసాడు. (88) వారి కొరకు ఒక ఆవు దూడ విగ్రహాన్ని తయారు చేసాడు. దానిలో నుండి ఎద్దు అరుపువంటి శబ్దం వచ్చేది. ప్రజలు కేకలు వేస్తూ, "ఇదే మీకూ, మూసాకు దైవం, కాని మూసా మరచిపోయాడు" అని అన్నారు. (89) అది వారికి సమాధానం ఇవ్వజాలదనే విషయాన్ని, వారికి లాభం గానీ నష్టంగానీ చేకూర్చలేదనే విషయాన్ని వారు గ్రహించలేదా?"

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُوْنُ مِنْ قَبْلُ يٰقَوْمِ اِنَّمَا
فُتِنْتُمْ بِهٖ ۚ وَاِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُوْنِيْ
وَاَطِيْعُوْٓا اَمْرِيْ ﴿90﴾
قَالُوْا لَنْ نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عٰكِفِيْنَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا
مُوْسٰى ﴿91﴾
قَالَ يٰهٰرُوْنُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ ضَلُّوْٓا ۙ ﴿92﴾
اَلَّا تَتَّبِعَنِ ۭ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِيْ ﴿93﴾
قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْيَتِيْ وَلَا بِرَاْسِيْ ۚ اِنِّيْ
خَشِيْتُ اَنْ تَقُوْلَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِيْ ﴿94﴾
قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يٰسَامِرِيُّ ﴿95﴾
قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوْا بِهٖ فَقَبَضْتُ
قَبْضَةً مِّنْ اَثَرِ الرَّسُوْلِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذٰلِكَ
سَوَّلَتْ لِيْ نَفْسِيْ ﴿96﴾
قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِي الْحَيٰوةِ اَنْ تَقُوْلَ لَا
مِسَاسَ ۠ وَاِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهٗ ۚ وَانْظُرْ
اِلٰٓى اِلٰهِكَ الَّذِيْ ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۭ لَنُحَرِّقَنَّهٗ
ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهٗ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿97﴾
اِنَّمَآ اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۭ وَسِعَ كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا ﴿98﴾

(90) అంతకు ముందే హారూన్ వారితో ఇలా అన్నాడు, "ప్రజలారా! దీని కారణంగా మీరు పెద్ద చిక్కులో పడిపోయారు. నిస్సందేహంగా రహ్మాన్ మాత్రమే మీ ప్రభువు. కనుక మీరు నన్నే అనుసరించండి. నా ఆజ్ఞాపాలన చేయండి. (91) కాని వారు, "మూసా మా వద్దకు తిరిగి వచ్చేవరకు మేము దీనినే ఆరాధిస్తూ ఉంటాము" అని అన్నారు. (92) మూసా ఇలా అన్నాడు, "ఓ హారూన్! వారు మార్గం తప్పడం నీవు చూసినప్పుడు (93) నా మార్గం అనుసరించకుండా నిన్ను ఏ విషయం వారించింది? నా ఆదేశాన్నే నీవు ఉల్లంఘించావా?" (94) హారూన్ ఇలా అన్నాడు, "నా తల్లి కుమారుడా! నా గడ్డాన్ని పట్టుకోకు. నా తల జుట్టు పట్టుకొని లాగకు. నువ్వు నన్ను, ఇస్రాయీలు జాతిలో నీవు చీలికలు తెచ్చి పెట్టావు. నా మాటను లక్ష్యపెట్టలేదు" అని నిందిస్తావని నేను భయపడ్డాను. (95) అప్పుడు మూసా, "సామిరీ! మరి నీ సంగతేమిటి" అని అడిగాడు. (96) నేను వారు చూడని దానిని చూసాను. అప్పుడు నేను సందేశహరుని అడుగు జాడల నుండి ఒక పిడికెడు మట్టిని తీసుకున్నాను. దాన్ని పోసాను. నా మనసుకు అదే తోచింది. (97) అప్పుడు మూసా "సరే వెళ్ళిపో, జీవితాంతం నీవు 'నన్ను తాకకండి' అని అరుస్తూ ఉంటావు. నీ కొరకు ఒక సమయం నిర్ణయించబడి ఉంది. అది నీ విషయంలో ఎంతమాత్రం తప్పదు. చూడు! నీవు శ్రద్ధాభక్తులతో ఆరాధించే నీ ఈ దైవాన్ని మేము కాల్చివేస్తాము. బూడిదగా చేసి సముద్రంలో పారవేస్తాము. (98) ప్రజలారా! మీ ఆరాధ్యుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేనే లేడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతి విషయాన్ని ఆవరించి ఉన్నది.

77 – 98 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో మూసా (అ) తన నత్తి వ్యాధిని నయం చేయమని, తన సోదరుణ్ని

కూడా ప్రవక్తగా చేయమని అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించారు. వారి ప్రార్థనను అల్లాహ్ స్వీకరించాడు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో మూసా (అ) ఫిరౌన్ వద్దకు వెళ్ళారని, వినయంగా, మృదువుగా అతడికి సందేశాన్ని అందజేసారని, బనీ ఇస్రాయీల్‌పై అత్యాచారాలు చేయవద్దని వారించారనీ, వారికి స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించమని కోరారని ఉంది. కాని ఫిరౌన్ వారిని తిరస్కరించాడు. మూసా (అ) తన వద్ద ఉన్న మహిమలను ప్రదర్శించాడు. ఫిరౌన్ వాటిని మంత్రతంత్రాలుగా భావించాడు. ఒకరోజు మాంత్రికులకు, మూసాకు పోటీ జరిగింది. మాంత్రికులు ఓడిపోయారు. వెంటనే సజ్దాలో పడిపోయారు. మేము అల్లాహ్‌ను విశ్వసిస్తున్నామని ప్రకటించారు. అది చూసి ఫిరౌన్ మండిపడి శిక్షిస్తానని మాంత్రికులను హెచ్చరించాడు. చివరిగా ఎవరు అవిశ్వాసిగా వస్తే వాడిని నరకంలో వేయడం జరుగుతుందని, మరెవరు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో వారికి స్వర్గ ప్రవేశం లభిస్తుందని అల్లాహ్ స్పష్టపరిచాడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ఫిరౌన్ మూసా (అ) యొక్క “ఇస్రాయీలుకు స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వటం” అనే ప్రతిపాదనను కూడా తిరస్కరించాడు. చివరికి అల్లాహ్ రాత్రికి రాత్రే ఇస్రాయీలు ప్రజలను తీసుకొని వెళ్ళి ఫిరౌన్ నుండి వారిని కాపాడుకోమని మూసాను ఆదేశించాడు. ఆదేశించిన విధంగానే మూసా రాత్రికి రాత్రే బయలుదేరారు. తెల్లవారగానే ఫిరౌన్ అనుచరులు భవనాలు సేవకులు లేకుండా ఖాళీగా ఉండటం చూసి ఆగ్రహించి సైన్యం సిద్ధం చేసి మూసాను వెంబడించారు. మూసా ప్రజలు తమ వెనుక వస్తున్న సైన్యాన్ని చూసి నిస్సందేహంగా మనం పట్టుబడ్డాము అని నిరాశ వ్యక్తపరిచారు. దానికి మూసా (అ) అలా ఎంతమాత్రం జరుగదు. నా ప్రభువు నాతో ఉన్నాడని, తప్పకుండా మార్గం చూపిస్తాడని వారిని ఓదార్చాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

ఆ తరువాత మూసా (అ) సముద్రాన్ని చేతికర్రతో కొట్టారు. వెంటనే సముద్రంలో మార్గం ఏర్పడింది. మూసా మరియు ఆయన అనుచరులు ముందుకు సాగారు. అది చూసిన ఫిరౌన్ వాడి సైన్యం వారిని అనుసరించాడు. అల్లాహ్ ఆదేశించగా సముద్రం తన మొదటి స్థితికి వచ్చేసింది. అంతే ఫిరౌన్, వాడి అనుచరులు మునిగిపోయారు. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ ఇస్రాయీల్ ప్రజలకు నేను మిమ్మల్ని శత్రువుల నుండి రక్షించి, మీకు కంటి చలువ ప్రసాదించాను. తెల్లవారుతూనే మీరు వారిని సముద్రంలో మునుగుతుండగా చూస్తూ ఉన్నారు అని తన అనుగ్రహాలను గుర్తుచేసాడు. ఫిరౌన్ మరణించిన తరువాత మూసా (అ) ముందుకు సాగారు. ఇస్రాయీల్ ప్రజలను తీసుకొని తూర్ కొండ వద్దకు రమ్మని, అక్కడ నలభై రోజులు ఉపవాసం పాటించమని, తద్వారా వారికి తౌరాతు గ్రంథం ఇవ్వబడుతుందని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. మూసా (అ) తన ప్రభువుతో మాట్లాడే కుతూహలం కారణంగా తొందరపడి ఒంటరిగా ముందుకు సాగారు. ఇస్రాయీలు ప్రజలను తీసుకొని నిశ్చింతగా రమ్మని తన తమ్ముణ్ని ఆదేశించారు. మూసా (అ) వెళ్ళిన తరువాత సామిరీ బనీ ఇస్రాయీల్‌ని గోపూజకు గురిచేసాడు. ఫిరౌన్ ప్రజల ఆభరణాలను ఒక ఆవు దూడగా మార్చాడు. దాని నుండి వింత శబ్దం వచ్చేది. ఇస్రాయీలు ప్రజలు ప్రభావితులై దాన్ని పూజించసాగారు. మూసా (అ) వద్దకు వెళ్ళకుండా ఉండిపోయారు. నలభై రోజులు గడిచిన తరువాత అల్లాహ్ మూసాకు బనీ ఇస్రాయీల్ మార్గభ్రష్టత్వాన్ని గురించి దైవవాణి ద్వారా తెలియజేశాడు.

బనీ ఇస్రాయీల్‌ని వెంటతీసుకొని రమ్మని నీకు ఆదేశించబడింది. మరి నీవెందుకు ఒంటరిగా వచ్చేసావని మూసా (అ)ను నిలదీయటం జరిగింది. అప్పుడు మూసా (అ) వారు వెనుక వస్తున్నారని నేను నీతో మాట్లాడే కుతూహలంతో వారికంటే ముందు వచ్చేసానని కారణం తెలిపారు. మీరు ఇక్కడికి వచ్చిన తర్వాత మీ జాతిని పరీక్షకు గురిచేయటం జరిగిందని తెలుపబడింది. సామిరీ వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసాడని తెలిసిన మూసా

(99) ఓ ప్రవక్తా! ఈ విధంగా మేము గతంలో జరిగిన సంఘటనలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. అంతేకాక ప్రత్యేకంగా మేము మా వద్ద నుండి నీకు ఒక "జ్ఞాపిక"ను ప్రసాదించాము. (100) దానికి విముఖత చూపేవాడు తీర్పుదినం నాడు పెద్ద పాపభారాన్ని మోయనున్నాడు.	كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ اٰتَيْنٰكَ مِنْ لَّدُنَّا ذِكْرًا ۖۚ ﴿99﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهٗ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًا ۙ ﴿100﴾

చాలా అయిష్టం వ్యక్తం చేసారు. తిరిగి వచ్చి వారిని చాలా చీవాట్లు పెట్టారు. వారికి అల్లాహ్ వాగ్దానం గుర్తుచేసారు. నాతో చేసిన వాగ్దానం భంగం చేసి దైవశిక్షను ఆహ్వానించారని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేసారు. సామిరీ ఆవుదూడ తయారుచేసి ఇదే మనందరి దైవం అనీ, అనవసరంగా మూసా దైవ అన్వేషణలో వెళ్ళారని అసత్యం పలికాడు. హారూన్ బనీ ఇస్రాయీల్‌ను మీరు ఆవు దూడను ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్నారనీ, మీ ప్రభువు కేవలం రహ్మాన్ అనీ, ఆయన్నే ఆరాధించమని ఉపదేశించారు. కాని మూసా తిరిగి వచ్చేవరకు మేము దీన్నే ఆరాధిస్తామని వారు మొండికేశారు.

హారూన్ తన జాతివారు విగ్రహారాధన విడువక పోవటం చూసి విగ్రహారాధనకు పాల్పడని 12000 మందిని వెంటబెట్టుకొని వేరై పోయాడు. మూసా (అ) తన జాతి వద్దకు ఆవుదూడ చుట్టు ప్రజలు నృత్యగానాలు చేయటం చూసి తన సోదరునితో, "వారిలా పాల్పడినప్పుడు నీవు వచ్చి నాకు ఎందుకు తెలియజేయలేదు" అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసారు. నీవు నా మాటను ఎందుకు వ్యతిరేకించావు అని అతని గడ్డం పట్టుకొని లాగసాగారు. అప్పుడు హారూన్ (అ), ఒకవేళ నేను మిగతా వారిని తీసుకొని మీ వద్దకు వస్తే, అప్పుడు మీరే, "నీవు బనీ ఇస్రాయీల్‌ని రెండుగా చీల్చివేసావు అనీ, నేను లేనప్పుడు వారి పట్ల కొంతైనా శ్రద్ధ లేకుండా ప్రవర్తించావు" అని అంటారేమో! అని భయపడ్డానని విన్నవించుకున్నాడు.

అసలు వాస్తవం ఏమిటంటే, సామిరీ ఒక వంచకుడు. ఇస్లామ్ స్వీకరించడానికి ముందు అతడు గోపూజ చేసేవాడు. అందువల్లే అవకాశం దొరికిన వెంటనే ధర్మభ్రష్టత్వానికి పాల్పడ్డాడు. ప్రజలను గోపూజ వైపు ఆహ్వానించాడు. మూసా (అ) ప్రజలను గోపూజ వైపు ఎందుకు ఆహ్వానించావు అని సామిరీని ప్రశ్నించారు. సమాధానంగా సామిరీ "మీరు చూడని దానిని నేను చూసాను. అందువల్లే అలా చేసానని" అన్నాడు.

వ్యాఖ్యాతలు ఇలా పేర్కొన్నారు : "అల్లాహ్ సామిరీని పరీక్షకు గురిచేసాడు. అతడు జిబ్రయీల్‌ని గుర్రంపై వెళ్ళటం, గుర్రం కాలు ఎక్కడ పడితే అక్కడ మొక్కలు మొలవటం చూసాడు. ఒకవేళ జిబ్రయీల్ గుర్రం కాలుపడిన ప్రదేశం నుండి మట్టిని తెచ్చి విగ్రహంలో వేస్తే దానికి ప్రాణం వచ్చేస్తుందని భావించి మట్టిని తెచ్చి, ఆవుదూడ విగ్రహం తయారుచేసి అందులో ఆ మట్టిని వేసాడు. దాని ప్రభావం వల్ల దానిలో నుండి శబ్దం వచ్చేది. మూసా (అ) సామిరీ ద్వారా వివరాలు తెలుసుకున్న తర్వాత అల్లాహ్ ఆదేశంపై వాడిని ఆ పట్టణం నుండి బహిష్కరించారు. వాడితో ఎవరూ మాట్లాడరాదని, వాడితో ఎటువంటి సంబంధాలూ ఉండరాదని ఆదేశించారు. మరో అర్థం ఏమిటంటే మూసా(అ) వాడికి అల్లాహ్ తీర్పు వినిపించారు. వాడికి అంటరానితనం అంటుకుంది. జీవితమంతా ఇలాగే ఉంటాడు. ఎవరినీ దగ్గరకు రానివ్వడు. ఎవరూ వాడిని దగ్గరకు రానిచ్చేవారు కారు. వాడు పట్టణం నుండి అడవుల్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. జంతువుల్లా జీవితం గడిపాడు. ఆ స్థితిలోనే మరణించాడు. వాడు చేసిన పాపానికి అల్లాహ్ వాడికి సరైన శిక్ష విధించాడు. ఈ శిక్ష మాత్రమే కాక తీర్పుదినం నాడు కూడా వాడికి శిక్ష పడుతుంది. ఎంతమాత్రం ఆ శిక్ష తప్పదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

(101) ఇటువంటి వారందరూ కలకాలం అందులో ఉంటారు, తీర్పుదినం నాడు ఎంతో బరువైన బాధకు గురవుతారు. (102) శంఖం ఊదబడే రోజున మేము ఈ అపరాధులను ఒకచోట చేరుస్తాము. అప్పుడు వారి కళ్ళు తెలిపోయి ఉంటాయి. (103) అప్పుడు వారు "ప్రపంచంలో మీరు మహా అయితే పది రోజులు గడిపి ఉంటారేమో" అని పరస్పరం చర్చించుకుంటూ ఉంటారు. (104) వారు మాట్లాడుతున్నదంతా మాకు బాగా తెలుసు. అప్పుడు వారిలో ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తి "మీరు ప్రపంచంలో కేవలం ఒకే ఒక్క రోజు గడిపారని" అంటాడు. (105) వారు నిన్ను పర్వతాలను గురించి అడుగుతున్నారు. ఇలా పలుకు : "నా ప్రభువు వాటిని ధూళిగా చేసి ఎగురవేస్తాడు. (106) భూమిని చదునైన మైదానంగా చేసివేస్తాడు. (107) అందులో మీరు వంకరలుగాని, మెట్టపల్లాలు గానీ చూడరు. (108) ఆ రోజు ప్రజలందరూ పిలిచేవాని పిలుపు విని నేరుగా వచ్చేస్తారు. ఎవ్వరూ మొండిగా ప్రవర్తించరు. శబ్దాలన్నీ కరుణామయుని ముందు అణిగి ఉంటాయి. ఒక్క తేలికపాటి శబ్దం తప్ప మీరు ఏమీ వినలేరు. (109) ఆ రోజున సిఫారసు కరుణా మయుడు అనుమతించిన వానికి మాట్లాడితే ఆలకించటానికి ఇష్టపడే వానికి తప్ప ఇతరు లెవ్వరికీ లాభం చేకూర్చదు. (110) ఆయన ప్రజల భూత భవిష్యత్‌లను అన్నింటినీ ఎరుగును. ఇతరులకు వాటి గురించి ఏ మాత్రం తెలియదు.

(111) సజీవుడు, నిత్యుడు అయిన ఆయన ముందు తలలు వంగి ఉంటాయి. అన్యాయానికి పాల్పడిన వాడు నష్టపోతాడు.

(112) విశ్వాస స్థితిలో సత్కార్యాలు చేసినవారికి ఎటువంటి అన్యాయమూ జరుగదు. తమ హక్కులను కోల్పోవటమూ ఉండదు.

خٰلِدِیْنَ فِیْهِ ؕ وَسَآءَ لَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ
حِمْلًا ۙ ﴿101﴾
یَّوْمَ یُنْفَخُ فِی الصُّوْرِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِیْنَ یَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۚۖ ﴿102﴾
یَّتَخَافَتُوْنَ بَیْنَهُمْ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿103﴾
نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا یَقُوْلُوْنَ اِذْ یَقُوْلُ اَمْثَلُهُمْ
طَرِیْقَةً اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا یَوْمًا ۧ ﴿104﴾ ع 5 15 14
وَیَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ یَنْسِفُهَا رَبِّیْ
نَسْفًا ۙ ﴿105﴾
فَیَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۙ ﴿106﴾
لَّا تَرٰی فِیْهَا عِوَجًا وَّلَاۤ اَمْتًا ؕ ﴿107﴾
یَوْمَئِذٍ یَّتَّبِعُوْنَ الدَّاعِیَ لَا عِوَجَ لَهٗ ۚ وَخَشَعَتِ
الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿108﴾
یَوْمَئِذٍ لَّا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ
الرَّحْمٰنُ وَرَضِیَ لَهٗ قَوْلًا ﴿109﴾
یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا یُحِیْطُوْنَ
بِهٖ عِلْمًا ﴿110﴾
وَعَنَتِ الْوُجُوْهُ لِلْحَیِّ الْقَیُّوْمِ ؕ وَقَدْ خَابَ مَنْ
حَمَلَ ظُلْمًا ﴿111﴾
وَمَنْ یَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا یَخٰفُ
ظُلْمًا وَّلَا هَضْمًا ﴿112﴾

وَكَذٰلِكَ اَنۡزَلۡنٰهُ قُرۡاٰنًا عَرَبِيًّا وَّصَرَّفۡنَا فِيۡهِ مِنَ
الۡوَعِيۡدِ لَعَلَّهُمۡ يَتَّقُوۡنَ اَوۡ يُحۡدِثُ لَهُمۡ
ذِكۡرًا ﴿113﴾
فَتَعٰلَى اللّٰهُ الۡمَلِكُ الۡحَقُّ‌ ۚ وَلَا تَعۡجَلۡ بِالۡقُرۡاٰنِ
مِنۡ قَبۡلِ اَنۡ يُّقۡضٰۤى اِلَيۡكَ وَحۡيُهٗ‌ ۖ وَقُلْ رَّبِّ
زِدۡنِىۡ عِلۡمًا ﴿114﴾
وَلَقَدۡ عَهِدۡنَاۤ اِلٰٓى اٰدَمَ مِنۡ قَبۡلُ فَنَسِىَ وَلَمۡ نَجِدۡ
لَهٗ عَزۡمًا ﴿115﴾ ع 6/11/15
وَاِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلٰٓـئِكَةِ اسۡجُدُوۡا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوۡۤا اِلَّاۤ
اِبۡلِيۡسَ ؕ اَبٰى ﴿116﴾
فَقُلۡنَا يٰۤاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوۡجِكَ فَلَا
يُخۡرِجَنَّكُمَا مِنَ الۡجَنَّةِ فَتَشۡقٰى ﴿117﴾
اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوۡعَ فِيۡهَا وَلَا تَعۡرٰى ۙ ﴿118﴾
وَاَنَّكَ لَا تَظۡمَؤُا فِيۡهَا وَلَا تَضۡحٰى ﴿119﴾
فَوَسۡوَسَ اِلَيۡهِ الشَّيۡطٰنُ قَالَ يٰۤاٰدَمُ هَلۡ اَدُلُّكَ
عَلٰى شَجَرَةِ الۡخُلۡدِ وَمُلۡكٍ لَّا يَبۡلٰى ﴿120﴾
فَاَكَلَا مِنۡهَا فَبَدَتۡ لَهُمَا سَوۡاٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخۡصِفٰنِ عَلَيۡهِمَا مِنۡ وَّرَقِ الۡجَنَّةِ‌ ۚ وَعَصٰۤى اٰدَمُ
رَبَّهٗ فَغَوٰى ۖ ﴿121﴾
ثُمَّ اجۡتَبٰهُ رَبُّهٗ فَتَابَ عَلَيۡهِ وَهَدٰى ﴿122﴾

(113) ఓ ప్రవక్తా! ఈ విధంగా మేము దీనిని అరబీ ఖుర్‌ఆన్‌గా అవతరింపజేసాము. ఇందులో అనేక హెచ్చరికలు చేశాము. వారు మొండి వైఖరి వదులుతారని, లేదా వారిలో సన్మార్గ సూచనలు జనిస్తాయని. (114) అందరికంటే గొప్పవాడైన అల్లాహ్‌యే నిజమైన చక్రవర్తి. ఖుర్‌ఆన్ అవతరణ పూర్తయ్యేవరకూ, దానిని పఠించటానికి తొందరపడకు. అయితే ఇలా ప్రార్థించు, "ఓ ప్రభూ! నాకు జ్ఞానంలో వృద్ధిని ప్రసాదించు." (115) ఇంతకు ముందు మేము ఆదమ్‌కు ఒక ఆదేశం జారీ చేసాము. కాని అతను దాన్ని మరచిపోయాడు. మేము అతనిలో స్థిరత్వాన్ని చూడలేదు. (116) అప్పుడు మేము దైవదూతలతో ఆదమ్‌కు సాష్టాంగ ప్రణామం చేయండి అని ఆదేశించాము. తిరస్కరించిన ఒక్క ఇబ్లీసు తప్ప వారందరూ సాష్టాంగ ప్రణామం చేసారు. (117) అప్పుడు మేము ఇలా అన్నాము, "ఓ ఆదమ్! ఇతడు నీకూ, నీ భార్యకూ శత్రువు, వాడు మిమ్మల్ని స్వర్గం నుండి బయటికి ఎంతమాత్రం తీసుకుపోకూడదు. అలా జరిగితే మీరు ఆపదలకు గురవుతారు. (118) ఇందులో నీవు ఆకలినీ చూడవు, నగ్నత్వాన్నీ ఎరుగవు. (119) ఇంకా నీవు దాహం, ఎండల వ్యధకు గురికావు. (120) అయితే, షైతాన్ అతన్ని ఉసిగొలిపాడు, ఇలా అన్నాడు, "ఓ ఆదమ్! శాశ్వత జీవితాన్ని, అంతం కాని రాజ్యాన్నీ ప్రసాదించే చెట్టును నీకు చూపనా?" (121) వెంటనే వారిద్దరూ ఆ వృక్షఫలాన్ని తినేసారు. ఫలితంగా వారి మర్మాంగాలు ఒకరివి ఇంకొకరి ముందు బహిర్గతమయ్యాయి. వారిద్దరూ తమను స్వర్గపు ఆకులతో కప్పుకోసాగారు. ఆదమ్ తన ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించాడు. సన్మార్గం తప్పాడు. (122) ఆ తరువాత అతని ప్రభువు అతన్ని ఎన్నుకొని, అతని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించి, అతనికి రుజుమార్గం ప్రసాదించాడు.

(123) ఇలా సెలవిచ్చాడు, మీరిద్దరూ ఇక్కడి నుండి దిగిపోండి. మీరు పరస్పరం శత్రువులు. ఇక నా వద్ద నుండి ఏదైనా ఆజ్ఞ మీ వద్దకు వస్తే, ఎవరు నా ఆజ్ఞను పాటిస్తాడో, అతడు మార్గము తప్పడు. దుస్థితికీ గురికాడు. (124) నా జ్ఞాపికకు విముఖత చూపిన వానికి ప్రాపంచిక జీవితం దుర్భరమవుతుంది. తీర్పుదినం నాడు అతన్ని మేము అంధునిగా లేపుతాము. (125) అప్పుడు అతడు "నా ప్రభూ! నన్నెందుకు అంధునిగా లేపావు? ఇంతకు ముందు నేను దృష్టికలిగి ఉండేవాణ్ని కదా!" అని అంటాడు. (126) అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు, "అదేవిధంగా! మా ఆదేశాలు నీ వద్దకు వచ్చాయి, నీవు వాటిని విస్మరించావు. ఆ విధంగానే నీవు కూడా విస్మరించబడుతున్నావు. (127) ఈ విధంగానే మేము హద్దులు దాటే వాడికి, తన ప్రభువు వాక్యాలను విశ్వసించనివాడికి ప్రతిఫలం ఇస్తాము. అయితే పరలోక శిక్ష దీనికంటే కఠినమయినదీను, దీర్ఘకాలం ఉండేదీనూ. (128) వీరికంటే ముందు మేము ఎన్నో జాతులను నాశనం చేసి వేసాము. వారి నివాస స్థలాలలో ఇప్పుడు వీరు సంచరిస్తున్నారు. అయినా వీరికి గుణపాఠం నేర్పలేదా? నిస్సందేహంగా వివేకవంతులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (129) నీ ప్రభువు తరఫు నుండి ఒక విషయం నిర్ణయమై ఉండకపోతే, ఒక సమయం నిశ్చయమై ఉండకపోతే, వీరి తీర్పు జరిగిపోయి ఉండేది. (130) కనుక ఓ ప్రవక్తా! వీరి మాటల పట్ల సహనం వహించు, నీ ప్రభువు గొప్పతనంతో పాటు, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు. సూర్యోదయానికి ముందు, సూర్యాస్తమయానికి ముందు, రాత్రివేళల్లో, పగటి అంచులలో కూడా ఆయన్ని స్తుతించు. వీటివల్ల నీకు సంతోష ప్రాప్తి కలుగుతుంది.

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ ۚ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدًى ۙ فَمَنِ اتَّبَعَ
هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿123﴾
وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا
وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ ﴿124﴾
قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ
بَصِيرًا ﴿125﴾
قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ
الْيَوْمَ تُنسَىٰ ﴿126﴾
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِن بِآيَاتِ
رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ﴿127﴾
أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ
الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿128﴾ ع 7 13 16
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿129﴾
فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ
آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
تَرْضَىٰ ﴿130﴾

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ اِلٰى مَا مَتَّعۡنَا بِهٖۤ اَزۡوَاجًا
مِّنۡهُمۡ زَهۡرَةَ الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا ۙ لِنَفۡتِنَهُمۡ فِيۡهِ ؕ
وَرِزۡقُ رَبِّكَ خَيۡرٌ وَّاَبۡقٰى ﴿131﴾
وَاۡمُرۡ اَهۡلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصۡطَبِرۡ عَلَيۡهَا ؕ لَا
نَسۡـَٔـلُكَ رِزۡقًا ؕ نَحۡنُ نَرۡزُقُكَ ؕ وَالۡعَاقِبَةُ
لِلتَّقۡوٰى ﴿132﴾
وَقَالُوۡا لَوۡلَا يَاۡتِيۡنَا بِاٰيَةٍ مِّنۡ رَّبِّهٖ ؕ اَوَلَمۡ تَاۡتِهِمۡ
بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الۡاُوۡلٰى ﴿133﴾
وَلَوۡ اَنَّاۤ اَهۡلَكۡنٰهُمۡ بِعَذَابٍ مِّنۡ قَبۡلِهٖ لَقَالُوۡا
رَبَّنَا لَوۡلَاۤ اَرۡسَلۡتَ اِلَيۡنَا رَسُوۡلًا فَنَـتَّبِعَ اٰيٰتِكَ
مِنۡ قَبۡلِ اَنۡ نَّذِلَّ وَنَخۡزٰى ﴿134﴾
قُلۡ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوۡا ۚ فَسَتَعۡلَمُوۡنَ مَنۡ
ع 8 7 17 اَصۡحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِىِّ وَمَنِ اهۡتَدٰى ﴿135﴾

(131) వీరిలోని అనేకమందికి మేము ఇచ్చిన ప్రాపంచిక సుఖ భోగాల వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. వాటి ద్వారా మేము వారిని పరీక్షించేందుకు అవి ప్రసాదించాము. నీ ప్రభువు ప్రసాదించే ఉపాధియే ఉత్తమమైనది. కలకాలం ఉండేదీను. (132) నీ కుటుంబ సభ్యులను నమాజు గురించి ఆదేశించు. నీవు కూడా దాన్ని పాటించు. మేము నిన్ను ఉపాధిని కోరడం లేదు. మేమే నీకు ఉపాధిని ప్రసాదిస్తున్నాము. చివరికి మేలు జరిగేది భయభక్తులకే. (133) "ఈ వ్యక్తి తన ప్రభువు వద్ద నుండి ఏ సూచన అయినా ఎందుకు తీసుకు రాడు?'' అని అడుగుతున్నారు. సమస్త బోధనలు గల స్పష్టమైన నిదర్శనాలు పూర్వ గ్రంథాలలో వారి వద్దకు రాలేదా? (134) ఒకవేళ మేము దానికి ముందే వారిని శిక్ష ద్వారా నాశనం చేసి ఉంటే, వారే స్వయంగా "ఓ ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ప్రవక్తను ఎందుకు పంపలేదు? అగౌరవానికి, అవమానానికీ గురికాక ముందే మేము నీ వాక్యాలను అనుసరించి ఉండేవాళ్ళము కదా!" అని అనేవారు. (135) వారితో ఇలా అను, "ప్రతి ఒక్కరూ అంతిమ ప్రతిఫలం కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. కనుక మీరు కూడా నిరీక్షించండి. మీరు త్వరలోనే "రుజుమార్గగాములు ఎవరో, సన్మార్గం పొందినవారెవరో" తెలుసుకుంటారు.

99 – 135 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో మూసా గురించి, అతని జాతి గురించి, ఫిరౌన్ గురించి, వాడి మరణం గురించి, బనీ ఇస్రాయీల్ నమ్మక ద్రోహం గురించి, గోపూజ గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

తీర్పుదినం నాడు ఈ కొండలు, గుట్టలు ఉంటాయా లేదా అని ప్రజలు నిన్ను అడుగుతున్నారు. వాటిని పిండి పిండిచేసి వేస్తాడని, గాలిలో ఎగురవేస్తాడని మరియు భూమి చదునుగా తయారవుతుందని అందులో ఎలాంటి ఎత్తుపల్లాలు ఉండవని పలకండని ఆదేశించబడింది. ప్రజలు ఆ భయంకర పరిస్థితిని చూసి ఎవరు పిలిస్తే వారి వెంట పడతారు. వారు ఇహలోకంలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తే ఎంత బాగుండు, ఈనాడు వారికి లాభం చేకూరేది. కాని ఈనాడు విధేయతవల్ల ఏం లాభం? అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : "వారు మా ముందుకు వచ్చిననాడు శ్రద్ధాభక్తులతో

వింటూ చూస్తూ ఉంటారు. కాని ఈనాడు వారు భ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు. (మర్యమ్ – 38). తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ ఆదేశించిన మరియు అల్లాహ్ ఇష్టపడిన వాడి సిఫారసు మాత్రమే లాభం చేకూరుస్తుంది. "అతని అనుమతి లేకుండా సిఫారసు చేయగల వాడెవడు?" (అల్ బఖర – 255)

మహాప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు – "నేను అల్లాహ్ సింహాసనం ముందుకు వచ్చి సజ్దాలో నిమగ్నమయిపోతాను. అప్పుడు అల్లాహ్ నాపై ఎనలేని అనుగ్రహాలను కురిపిస్తాడు. అల్లాహ్ కోరినంత వరకు నన్ను సజ్దాలోనే ఉండనిస్తాడు. ఆ తరువాత నన్ను ఇలా ఆదేశిస్తాడు. "ముహమ్మద్ నీ తల ఎత్తు నీ విన్నపాన్ని వినటం జరుగుతుంది. నేను వారిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేసి మళ్ళీ వస్తాను. ప్రవక్త (స) నాలుగుసార్లు రావటం గురించి పేర్కొన్నారు. ప్రవక్తలందరిపై అల్లాహ్ శాంతి కురియుగాక! ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : "మనసులో రవ్వంత విశ్వాసం ఉన్నా వారిని నరకం నుండి తీసివేయండి" అని అల్లాహ్ ఆదేశిస్తాడు. అప్పుడు నరకం నుండి చాలామంది తీయబడతారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ "ఏమాత్రం విశ్వాసం ఉన్నా తీసివేయండ"ని ఆదేశిస్తాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

ఇహలోకంలో విగ్రహారాధనకు పాల్పడుతూ మరణించిన వాడు తీర్పుదినం నాడు చాలా నష్టపోతాడు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి మరణించిన వాడి పాపాలూ అధికం చేయబడవు. పుణ్యాలూ తగ్గించబడవు. ఎందుకంటే తీర్పుదినం రావటం, పాపపుణ్యాల విచారణ జరగటం తప్పనిసరి. అందువల్లే అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్‌ని సరళమైన అరబీ భాషలో అవతరింపజేసాడు. దీనిద్వారా ప్రజలు శుభవార్తలు పొందాలని, హెచ్చరికలను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని, ఇందులో అనేక హెచ్చరికలు ఉన్నాయి. ప్రజలు వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అవిశ్వాసానికి, పాపాలకు దూరంగా ఉండాలని ఆశించబడుతోంది.

ఇందులో అనేక జాతుల వినాశన సంఘటనలు ఉన్నాయి. వాటిని విని గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని, జిబ్రయీల్ (అ) ప్రవక్త (స)కు ఖుర్ఆన్ నేర్పినపుడు ప్రవక్త (స) అధిక శ్రద్ధవల్ల ఒక్కొక్క పదం, ఒక్కొక్క అక్షరం జిబ్రయీల్‌తో పాటు కలసి చదివేవారు. అల్లాహ్ అలా చేయవద్దని, వేచి ఉండమని వారించాడు. "ముందు శ్రద్ధగా విని, అర్థంచేసుకొని ఆ తరువాత వాటిని కంఠస్థం చేయండి" అని ఆదేశించాడు. "ఓ ప్రవక్తా! ఈ వహీని త్వరత్వరగా జ్ఞాపకం చేసుకోవటానికి నీ నాలుక కదిలించకు. దీనిని జ్ఞాపకం చేయించటం, చదివించటం మా బాధ్యత." (అల్ ఖియామహ్ : 16, 17). ఈ వాక్యాల చివర "తన ప్రభువును అధిక జ్ఞానం కొరకు, ప్రార్థిస్తూ ఉండమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు హితోపదేశం చేసాడు."

ఫత్‌హుల్ బయాన్ రచయిత ఇలా పేర్కొన్నారు, "అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను జ్ఞానం తప్ప మరే విషయాన్నీ అధికంగా కోరే అనుమతి ఇవ్వలేదు. అల్లాహ్ ఆదమ్, హవ్వాలను స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేసినపుడు ఒకే ఒక్క ప్రత్యేక వృక్షం నుండి తినకూడదని, షైతాన్ ప్రేరణలకు గురి కారాదని వాగ్దానం తీసుకున్నాడు. కాని వారు తమ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుకోలేకపోయారు. షైతాన్ మాటలు విని నిషిద్ధ వృక్ష ఫలాలను తిన్నారు. ఆదమ్ తర్వాత వారి సంతాన పరిస్థితి కూడా ఇలాగే ఉండేది. వారు కూడా తమ తల్లిదండ్రుల వలే వాగ్దాన భంగానికి పాల్పడ్డారు. తమ బద్ధ శత్రువైన షైతాన్‌ను అనుసరించారు. వీరు మిమ్మల్ని విశ్వసించకపోతే నిరాశ చెందవలసిన, విచారపడవలసిన పనిలేదు, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ కట్టుబడి ఉంటానని వాగ్దానం చేసిన ఆదమ్ (అ) షైతాన్‌ని అనుసరించి వాగ్దాన పట్టుదల కోల్పోయారు.

ప్రజలకు ఈ సంఘటన తెలియజేయమని అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించాడు, "మేము దైవదూతలను గౌరవార్థం ఆదమ్‌కు సజ్దా చేయమని ఆదేశించాము. దైవదూతలందరూ ఆదేశాన్ని పాలించారు. కాని ఇబ్లీసు సజ్దా చేయటానికి నిరాకరించాడు. అప్పుడు మేము ఆదమ్‌కు ఈ షైతాన్ మీ బద్ధశత్రువని తెలియపరిచాము. మీరిద్దరూ

వీడి మాటల్లోకి రాకూడదు. వస్తే మీరు స్వర్గం నుండి బయటికి పోవలసి వస్తుంది. భూలోకానికి పోయి ఆహార నిమిత్తం కష్టపడవలసి వస్తుంది.

అల్లాహ్ ఇలాకూడా అన్నాడు, "ఓ ఆదమ్! మేము నీకు చాలా గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము. దాన్ని సంరక్షించాలి. దీన్ని పోగొట్టుకునే పనిని చేయరాదు. అదే స్వర్గం. అందులో మీకు ఆకలి దప్పికలు వేయవు. దుస్తుల అవసరం ఉండదు. ఎటువంటి కష్టము కలుగదు. కాని పొంచి ఉన్న షైతాన్ ఆదమ్ (అ) మనసులో దుష్టభావాలు రేకెత్తించాడు. మీకొక విచిత్రమైన చెట్టు చూపిస్తాను. దాని ఫలాలను తింటే మీరెప్పుడూ స్వర్గం నుండి బయటికి పోరు. కలకాలం ఇక్కడే ఉంటారు అని అన్నాడు. ఇద్దరూ వాడి కుట్రకు గురయ్యారు. ఆ నిషిద్ధ ఫలాలను ఆరగించారు. ఫలితంగా ఇద్దరూ నగ్నంగా తయారయ్యారు. చెట్టుఆకుల ద్వారా తమ మర్మాంగాలను కప్పుకోసాగారు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మానవులను నగ్నత్వాన్ని భరించని వారుగా సృష్టించాడు.

ఆదమ్ (అ) తన ప్రభువుకు అవిధేయత చూపాడు. షైతాన్ మాటలు విని నిషిద్ధ ఫలాలు ఆరగించాడు. మార్గభ్రష్టత్వానికి గురయ్యాడు. దైవదౌత్య ప్రారంభానికి ముందు ఆదమ్ ఈ పాపానికి పాల్పడ్డాడు. వెంటనే తన ప్రభువును క్షమాపణ కోరాడు. అల్లాహ్ అతన్ని క్షమించివేసాడు. తన దైవదౌత్యానికి అతన్ని ఎన్నుకున్నాడు. "మీరిద్దరూ స్వర్గం నుండి బయటకుపోండి" అని అల్లాహ్ ఆదమ్ హవ్వాలను ఆదేశిస్తూ భూమిపైకి వెళ్ళండని, అక్కడ ఇబ్లీసు మానవుల శత్రువవుతాడని, మానవులు పరస్పరం శత్రువులౌతారని, మీ వద్దకు నాప్రవక్తలు వచ్చి నా సందేశం వినిపిస్తే, నేనుపంపిన ధర్మాన్ని అనుసరించిన వాడికి ఉభయ లోకాల్లోనూ విచారముగానీ దుఃఖముగానీ ఉండదు.

(ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం) ఈ అవిశ్వాసులు మిమ్మల్ని మాంత్రికుడని, కవి అని, జ్యోతిష్యుడు అని, అసత్య వాది అని ఆరోపిస్తున్నారు. వీరి మాటలను పట్టించుకోకండి. వీరి శిక్షా సమయం నిర్ణయించబడి ఉంది. అప్పుడు వారిని ఎవరూ రక్షించలేరు. మీరు నిశ్చింతగా దైవధ్యానంలో ఉండి, సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయానికి ముందు తమ ప్రభువును పొగడండి. స్తుతించండి అంటే ఫజ్ర్, అసర్‌లను పట్టుదలతో ఆచరించండి అంటే మగ్‌రిబ్, ఇషాలను కూడా ఆచరించండి అని అల్లాహ్ ప్రవక్త(స)ను ఓదార్చాడు.

నీ కుటుంబం వారిని నమాజ్ పట్ల హెచ్చరించమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. అంటే ఇక్కడ ముస్లిం సమాజమంతా వస్తుంది. ప్రతి ఒక్క ముస్లిం తన కుటుంబం వారిని నమాజు గురించి ఆదేశించాలి, "ఈ ఆదేశంలో అందరికంటే ముందు మీరున్నారు. అంటే మీరు నమాజు స్థాపించండి, ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో పడి నమాజును మరువకండి."

ఇంకా ఇలా ఆదేశించాడు, మేము మిమ్మల్ని భార్యాబిడ్డలు, ఆహార సంపాదనలో పడి నమాజును మరచిపొమ్మని అనటం లేదు. మీకూ మీ కుటుంబానికి ఆహారం మేమిస్తాము. మంచి పర్యవసానం భయభక్తులు కలవారికే. "దైవభీతి ఒక్కటే సత్కార్యాలన్నిటికీ మూలం" అని అల్లామా షౌకానీ పేర్కొన్నారు. ముహమ్మద్ (స) ఒకవేళ దైవప్రవక్త (స) అయితే వెనుకటి ప్రవక్తల్లా అతను సత్యవంతుడని నిదర్శనం ఏదైనా ఎందుకు తీసుకురాడు. లేదా మేము కోరిన నిదర్శనాల్లో ఏదైనా ఒకటి ఎందుకు తీసుకు రాడు? అని, మక్కా అవిశ్వాసులు హేళన చేసేవారు.

మక్కా అవిశ్వాసులు వెనుకటి గ్రంథాలను విశ్వసిస్తారు. వాటిలో ప్రవక్త (స) గురించి పేర్కొన్న శుభవార్తలు, సూచనలు ఉన్నాయి. మరైతే విశ్వసించరు ఎందుకు? ఇంకోవిధంగా చూస్తే తమ ప్రవక్తలను నిదర్శనాలను చూపమని పట్టుపట్టిన జాతులు నిదర్శనాలు చూపెట్టిన తర్వాత కూడా విశ్వసించని కారణంగా నాశనమయ్యారు. వీరూ విశ్వసించకపోతే మా శిక్ష నుండి వీరిని ఎవరు రక్షించగలరు? అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)ను పంపి, ఖుర్‌ఆన్‌ను అవతరింపజేసి ఏ అవిశ్వాసికీ సాకులు వెదికే అవకాశం లేకుండా చేసాడు.